

ODGOVOR NA
ČLANKE V »TV 15«NE TAKO,
TOVARIŠI!

Glasilo Zveze združenj borcev NOV Slovenije je 24. januarja objavilo članek »Medvedja usluga ali privlačnost?«. Predstavniki občinskega odbora ZZB v Novem mestu so novinarja lista »TV 15« pred tem seznanili s svojimi pogledi na revizijo pokojnin, za katere naj bi jim bil dal povod članek v Dolenjskem listu z dne 29. decembra 1966 z naslovom »Pokojninska črna borza razkrita«.

31. januarja je »TV 15« objavil odmeve na svoj prvi članek, hkrati pa tudi daljši odgovor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu.

V uredništvu »TV 15« smo medtem zadnji petek dopoldne zvedeli, da je njihov novinar Mile Pavlin napisal ob svojem obisku v Novem mestu 13. januarja samo to, kar je zvedel na občinskem odboru ZZB. Njegov članek je hote ali nehoti postavil naš tednik v zelo čudno in sumljivo luč. Tega so krive izjave tovarišev iz občinskega odbora ZZB v Novem mestu, ki so po svoje razumeli naš omenjeni članek od 29. decembra 1966. V sestavku, ki smo ga objavili lani konec leta, je naš tednik samo načel vprašanje revizije pokojnin na področju KZSZ Novo mesto. Podatke o reviziji smo dobili pri vodstvu KZSZ Novo mesto, o tem vprašanju pa smo pisali tudi že prej in bo o njem še treba poročati. Niti z besedo pa naš tednik v tem članku ni omenjal tega, kar je izjavil novinarju »TV 15« tovariš Miloš Jančič s sodelavci! Popolnoma odveč so namreč namigovanja, da bi Dolenjski list »užalil borce«, če je po svoji dolžnosti na splošno poročal o zahtevani reviziji pokojnin. Odveč je stavek Rudija Mraza, ki pravi v »TV 15«: »Čudim se pisanju v Dolenjskem listu v številki, ki je izšla 29. decembra lani«. V Dolenjskem listu za vseh 18 let nazaj ni mogoče niti enkrat trditi, da bi bil naš tednik kakorkoli kriv kakršnekoli »hajke« na bivše borce! S tako »hajko« ni zadovoljen tudi Tone Pirc iz Novega mesta, ki pravi v »TV 15«, da taka »splošna hajka na borce skuša prikazati, da smo vseh težav krivi ravno mi. Uzaljeni smo nad takimi očitki.« Da ne bo nesporazuma: Dolenjski list ni kaj takega ali podobnega nikdar nikomur očitil, najmanj pa za služnim članom ZZB!

Moramo zapisati celo tole: kritika, ki jo člani občinskega odbora ZZB Novo mesto v prvem članku v »TV 15« v taki ali drugačni obliki naslavljajo na Dolenjski list, je zgrešila namen. Revizije pokojnin ni sta predpisala ne Dol. list in ne KZSZ Novo mesto, temveč zakonit predpis naših oblasti! Da se bomo razumeli: komunisti, člani Zveze borcev in člani

(Nadaljevanje na 2. str.)

NOVOSTI V ODNOSIH PODJETJE—SKUPNOST

Prispevki v 1967 bodo isti,
le drugače so razdeljeni

Iz gospodarstva bo šlo več za prosveto na škodo administracije

Plačilni sezname za januar-ske osebne dohodke so že sestavljeni in se ne razlikujejo od prejšnjih, kolikor se tiče odstotka tistega prispevka, ki ga delavci dajejo od svojega zasluzka skupnosti. Kakor v letu 1966 še naprej velja obveznost, da se od kosmatih osebnih dohodkov odvaja točno 33 odst. za proračune, izobraževanje in socialno zavarovanje. To hkrati pomeni, da se nič ne spremeni udeležba splošne potrošnje v razdelitvi narodnega dohodka, dasi so bile prav v zadnjih mesecih glasne zahteve za ponovno razdelitev.

Vendar pa je veliko sprememb v teh 33 odst. prispevkov. Skupni zvezni, republiški in občinski prispevek od ose-

bnih dohodkov iz delovnega razmerja je znašal prejšnje le-

to 10,5 odst.; od tega je federacija vzela 2,5 odst. Prispevek republikam in občinam je tudi letos ostal isti, to je 8 odst. Od teh prispevkov morajo poslej odvajati en del tudi za novooblikovane sklade za izobraževanje. Republike bodo morale predpisati določen odstotek odvajanja za občinske sklade za izobraževanje. S tem bo odpravljena možnost, da bi odtrgovali sredstva, potrebna za razvoj šolstva in za osebne dohodke prosvetnih delavcev

(Nadaljevanje na 3. str.)

Drevi v Prešernov spomin

Drevi, 9. februarja ob 19.30, bo v novomeškem domu kulture svečana proslava Prešernovega dne: VRATA ZIVLJE-NJA, ki so jo pripravili Oder mladih, pevski zbor osnovne šole »Katarja Rupena« in gojenci glasbene šole.

Počastimo s svojim obiskom naš kulturni praznik, PRESERNOV DAN!

Medrepubliški
sestaneček ob Kolpi

Predstavniki občin Kočevje, Delnice in Čabar pripravljajo skupen sestaneček, na katerem bi se pogovorili o zadevah, ki so pereče za vse tri občine. Tako se nameravajo pogovoriti o skupni cestni, veterinarski in zdravstveni službi, o okupih kmetijskih pridelkov in lesa, o usodi obrata DIP v Brodu na Kolpi, o avtomobilnih zvezah in drugem. Sredi januarja so se že sestali predstavniki množičnih organizacij s hrvaške in slovenske strani Kolpe (Brod na Kolpi, Vas-Fara) in zbrali več predlogov, o katerih naj bi razpravljali predstavniki občinskih skupščin na bližnjem sestanku, katerega datum pa še ni določen.

»E, PAZI GA — OVA SLIKA BU ZA FORMU VIVU!« je razposajeno vzkliknila z odra kostanjeviškega doma kulture v nedeljo popoldne Nela Eržišnik, znana radijska in TV humoristka iz Zagreba. Kostanjeviški Selmarji so najprej razglasili običajno očet, nato pa so nastopili domači pionirji ter pevci in drugi gostje iz Ljubljane in Zagreba. Znana zagrebška humoristka Nela Eržišnik in Braco Reiss (na sliki) sta požela viharen aplavz polne dvorane (Foto: Tone Gošnik)

Republiško tekmovanje
v Kočevju

Republiško tekmovanje gozdnih delavcev bo letos avgusta v Kočevju. Udeležilo se ga bo okoli 200 tekmovalcev iz vse Slovenije. Domače Turistično društvo je že pred dnevi razpravljalo, kako bo po svojih močeh pomagalo organizatorjem tekmovanja.

Končno: gozdovi bodo
ostali v GG Novo mesto

Hudo negotovanje med prebivalci trebanjske občine, do katerega je prišlo pred kratkim, ko so ljudje zvedeli, da republiški sekretariat za gospodarstvo zahteva prenos zasebnih gozdov v gospodarjenje GG Brežice, je pripeljalo tudi do sestanka na izvršnem svetu Slovenije 3. februarja. Udeležili so se ga

predstavniki obeh gozdnih gospodarstev. Na njem je bilo sklenjeno, naj z gozdovi v zasebni lastnini v trebanjski občini tudi še naprej gospodarji GG Novo mesto, kot so zahtevali lastniki gozdov in občinska skupščina. Bilo je tudi rečeno, naj bi takšno stanje veljalo da'j časa.

Čateške
Toplice:Združitev ni
edini izhod!

V Čateških Toplicah veliko razpravljalo o prihodnosti zdravilišča. Odpirajo si različne možnosti, med katerimi integracija ni edini izhod iz krize, v kateri so se konec leta znašli. Če se bodo združili s podjetjem SAP ali GENERALTURIST, bodo skušali zadržati čim več samostojnosti.

O problematiki zdravilišča je pred dnevi razpravljal tudi že svet za gospodarstvo, danes pa bo na dnevnem redu seje občinske skupščine.

Krko bodo zaščitili

Reka Krka postaja turistično vedno bolj zanimiva, zato je nujno, da jo zaščitijo vse občine, skozi katere teče. V Krškem takega predpisa niso imeli. Zdaj so se odločili, da bodo sprejeli odlok, o katerem je že razpravljal svet za urbanizem. Ta odlok naj bi preprečil vsako samovoljno spreminjanje pokrajinskih značilnosti ob bregovih zelene Krke.

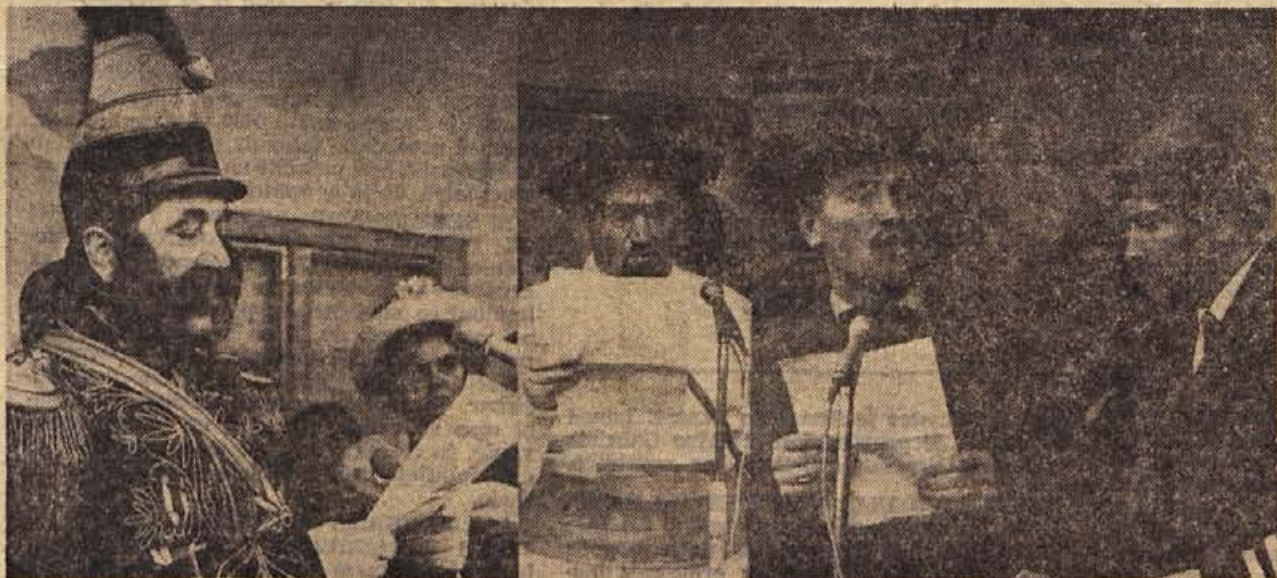
OD 9. DO 19. FEBR.
Ohladitev s padavinami pričakujemo okrog 8., 13., 14. in od 17. februarja dalje. V vseh primerih sneg do nižin. Vmes izboljšanje in nadaljnja ohladitev.

Dr. V. M.

V 11 TEDNIH
3466 novih!

Enajsttedensko nagradno pridobivanje novih naročnikov za naš pokrajinski glasnik SZDL je uspešno za nami: kar 3466 novih naročnikov si je v tem času pridobil naš tednik, ki je hkrati dosegel redno tedensko naklado 27.640 izvodov. Po občinah smo v tem času pridobili novih naročnikov:

BREŽICE:	297
CRNOMELJ:	233
KOČEVJE:	382
KRSKO:	371
METLIKA:	109
NOVO MESTO:	722
RIBNICA:	193
SEVNICA:	491
TREBNJE:	317
Razne pošte:	283
Inozemstvo:	68

SAM PRESVITLI CESAR PRED MIKROFONI! V slavnostnih govorih ob inšpiciranju belokranjske proge so se zvrstili pred številnimi poslušalci na karnevalu v Metliki najuglednejši predstavniki treh generacij: cesar Frac Jožef I., ki se mu je oko kar orosilo ob pogledu na svoj mili narod; poslanec seljačke stranke Radič v belokranjski narodni noši in delegacija ljubljanskega združenega železniškega podjetja. Več o rentabilnosti belokranjske proge na 12. strani (Foto: M. Vesel — M. Moškon)

Previsoka doplačila

Predvidena previsoka doplačila za invalidske vozilke, bergle in druge ortopedске pripomočke

Sveti zavarovancev, ki so bili v minulem tednu od 1. do 3. februarja v krški, črnomaljski, metliški, trebanjski in novomeški občini in so se jih med drugim udeležili tudi člani komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev, občinskih skupščin, občinskih sindikalnih svetov in sindikalnih podružnic, delavskih svetov in drugih organov, so razpravljali zlasti o vplivu doplačil pri stroških zdravstvenega varstva.

Na vseh sestankih so pripomnili, da je predpis republiške skupščine socialnega zavarovanja o doplačevanju invalidskih vozilok, bergel in drugih ortopedskih pripomočkov prekrut in da bi morali doplačila zmanjšati. Živahno so obravnavali predloge za doplačila stroškov pri zdravstvenem varstvu v novomeški komunalni skupnosti.

Najprej o doplačilih, ki jih je komunalna skupnost dolžna predpisati!

10. Ndin naj bi doplačali zavarovanci, ki bi jih zdravnik obiskal na domu. Všteti so stroški za prevoz zdravniškega ne glede na to, kako daleč se pripelje.

Za prevoze z reševalnimi avtomobili naj bi zavarovanci plačali 30 odstotkov stroškov, vendar ne manj kot 10 N din.

Sveti zavarovancev so menili, naj bi prevoze z reševalnimi vozili komunalna skupnost predpisala pavšalno zneske.

Zdravljenje zaradi hudih zastrupitev z alkoholom bi veljalo posameznika 50 N din, sveti zavarovancev pa se s tem niso strinjali in so predlagali, naj ustrezne stroške plača zavarovalec sam, in ne družba.

In zdaj o doplačilih, ki jih komunalna skupnost lahko predpiše!

Predlagano je, naj bi vse pregledne pri specialnih zavarovanci doplačevali enotno — po 3 N din.

V nekaterih občinah so sveti zavarovancev pripomnili, da bi ne smeli predpisovati soudeležbe pri stroških za specialistične preglede, drugod pa so vztrajali pri nasprotnem. Ker je bila večina »za«, je obveljal predlog, naj bi le predpisali doplačilo 3 N din.

Po prvotnem predlogu naj bi zavarovanci iz svojega žepa doplačali 1,5 N din ob vsakem pregledu v splošnih ambulantah, ker pa so bili sveti zavarovancev drugačnega mišljenja, bo najbrž treba doplačati le stroške za prvi pregled.

Oskrbni dan med zdrav-

ljenjem v bolnišnici naj bi po prvotnem predlogu veljal zavarovanca 3 N din, in sicer v primeru, če bi se zdravil do 30 dni.

V posameznih občinah so sveti zavarovancev pripomnili, naj bi zavarovanci iz svojega žepa plačali več, v zadnjih (do 30 dni) pa manj.

Mladina do 15. leta (oz. do 26, če se šola) bi bila doplačila oproščena.

Sveti zavarovancev so povedali tudi svoja mišljenja o izplačevanju nadomestil v prvih 30 dneh bolezni.

Predloge za predpisovanje doplačil pri stroških zdravstvenega varstva je večeraj obravnaval izvršilni odbor pri skupščini socialnega zavarovanja delavcev, okoli 15. februarja pa bo o njih razpravljala tudi sama skupščina. Ustrezni predpisi bodo začeli veljati že 1. marca.

1. marca bodo začeli veljati tudi predpisi o izplačevanju nadomestil za čas bolezni. Delovne organizacije bi morale ustrezne akte sprejeti najkasneje do 28. februarja.

Ne tako, tovariši!

(Nadaljevanje s 1. str.)

SZDL v kolektivu Dolenjskega lista celo z obema rokama podpišemo večino navedb, ki so jih na račun ngenotnih meril in tudi dostikrat preizkušnih pokojnin nekdanjim borcev in navedenem članku v »TV 15« povedali predstavniki ZZZ iz Novega mesta! Lahko, čeprav brez prave podlage in vsakega vzroka pa je zdaj očitati nekemu časniki to, česar sploh ni kriv! Zato izjave, kolikor letijo v omenjenem članku v »TV 15« na naš tednik, javno zavračamo!

Člani občinskega odbora ZZZ v Novem mestu prav dobro vedo, da je bil Dolenjski list več kot poltudi desetletje z vsem svojim pisanjem vedno do-

Predsednik Tito se je vrnil iz Moskve in Budimpešte, vnovič pa so bila prav pretekli teden pokopana uprpanja na skorajšnji razplet vietnamske krize. To sta dogodka preteklega tedna, ki nas posebej zanimata in ki sta bila tudi v središču pozornosti mednarodne javnosti.

Naš predsednik se je mudil v Sovjetski zvezi in na Madžarskem na neuradnem obisku, kar pa nič ne zmanjšuje pomena tega obiska. S sovjetskimi voditelji se je pogovarjal zlasti o svetovnem političnem položaju in posebej o položaju v Evropi, kjer se stvari zadnje čase vendarle premikajo, dalje seveda o Kitajski in njenih stališčih ter napoved o položaju v mednarodnem delavskem in komunističnem gibanju, v katerem zavzema bližnje sklicanje posvetovanja komunističnih in delavskih partij posebno mesto, saj se za tako posvetovanje posebej zavzemajo v Sovjetski zvezi. In končno, kar pa niti ni po pomenu poslednje, pogovarjala sta se tudi o nadaljnjem razvijanju sodelovanja med obema državama. Ker obisk ni bil uraden, tudi sporočilo o obisku ne omenja podrobnosti in stališč, glede katerih so se dogovorili na teh pogovorih v Moskvi in v Budimpešti. Poudarjeno je le, da so pogovarjali v prijateljskem vzdušju in v ozračju medsebojnega razumevanja.

S predsednikom je potoval tudi zvezni sekretar za finance Kiro Gligorov, ki se je bil udeležil zasedanja mešanega odbora za gospodarsko sodelovanje s Sovjetsko zvezo. Na njem je prišlo do več pomembnih rezultatov. Dogovorjeno je, da se bo medsebojna trgovinska menjava še povečala in le-ta znaša okrog 400 milijonov dolarjev, dogo-

vorili so se za nadaljnji razvoj industrijske kooperacije, za sodelovanje na področju turizma in še na drugih področjih. Torej lahko sklenemo le to, da se niso uresničile tiste vesti nekaterih zahodnih komentatorjev in poročevalcev, ki so pisali, da je začelo med nami nekaj škripati.

Drugi dogodki okrog Vietnama so zadnje čase spet stopili v ospredje pozornosti svetovnega časopisja. Spet so se namreč razširile govore, da se »nekaj plete«. V to je vzbujalo upanje tudi govorjenje Roberta Kennedyja, ki je bil te dni v Evropi, češ, da se bo v treh ali štiri tednih nekaj bistvenega zgodilo.

TITOVA POT

Toda zdaj so ti upi pokopani, kajti predsednik ZDA Johnson je dejal novinarjem, da »komunisti ne kažejo prav nobene volje za pogajanja« in naj novinarji nikar ne verjamejo severnovietnamskim voditeljem osvobodilne fronte Južnega Vietnama ter naj na podlagi njihovih izjav nikar ne ugibajo, kaj bi se zdaj utegnlo zgoditi. Potemtakem je treba verjeti samo njemu in njegovim predstavnikom, saj je po njegovem resnica le tisto, kar on in njegovi pravijo.

Toda novinarji se s tem le niso dali ugnati v kozji rog. Še naprej pišejo, kako so severnovietnamski voditelji v resnici jasno povedali, da so pripravljeni za pogajanja, da so svoje že povedali in da je zdaj vrsta

na Johnsonu. No, Johnson je vse te upe pokopal. In po vsem tem se je zgodilo še to, da obse plati, tako ZDA kot Vietnamci, zanikajo, da bi Robertu Kennedyju karkoli rekli glede tega, kako bi mogli mirno urediti to že toliko let trajajočo vojno.

Ob tem pa je prav zadnje čase prišlo na dan še nekaj drugega. Pravniki so podrobno analizirali ameriška in vietnamska stališča glede tega, kdo ima prav. ZDA namreč trdijo, da je zanje ta vojna pravična, ker se DR Vietnam ne drži ženevskih dogovorov in je on napadel Južna Vietnam. Ta je zaprosil ZDA za pomoč, ki so mu jo tudi dale. Podrobnejše analize specialistov za mednarodno pravo pa so tako ameriško stališče ovrgle. Z ženevskimi dogovori leta 1954, na katere so pristale tudi ZDA, je bilo dogovorjeno, da se ustavijo sovražnosti in razpišejo volitve, ki naj odločijo, kakšna bo usoda Vietnama ter kakšno vlado bo imel. Ta dogovor temelji torej na stališču, da je Vietnam ena država in da to nista dve državi, kakor to trdi ZDA. Američani so volitve preprečili dobro vedo, kakšen bi bil njihov izid. Ta namreč ne bi bil njim v prid. Ker se torej ZDA dogovora niso držale, potlej se ga ni treba držati tudi DR Vietnamu in gre potemtakem za nadaljevanje prejšnje vojne in ne za novo vojno. Torej Severnega Vietnama nikakor ni mogoče obdolžiti agresije, ampak je agresor ZDA, ki so pripeljale tja svoje čete, čeprav je bilo v Ženevi dogovorjeno, da je treba likvidirati v Vietnamu vsa tuja vojska oporišča.

Tako so prav specialisti za mednarodno pravo spodbili tisto poglavito, na kar se Johnson in njegovi generali opirajo v tej umazani vojni.

vsem lepem očitati Dolenjskemu listu, da je proti borcev! Naš tednik je po svoji dolžnosti poročal o reviziji pokojnin; nikakor pa nismo mi krivi, če je vmes tudi nekaj znanih novomeških in dolenjskih imen, ko gre za njihov postopek v tej reviziji!

Strinjamo se v celoti z večino navedb, ki sta jih glede vprašanja pokojnin načeli zadnji številki »TV 15«. Dolga je vrsta sestavkov, člankov in zapiskov v Dolenjskem listu o tem, kaj so prispevali borci NOV za našo svobodo in kako kaj družba danes gleda nanje! V celoti se strinjamo z vsemi glavnimi navedbami tudi glede pokojnin bivšim borcev, kakor smo odločno in dosledno za ukrepanje proti vsem tistim, ki so pokojnine dobili na podlagi lažnih podatkov ali pa po raznih zvezah!

Z vsem tem smo s člani občinskega vodstva ZZZ Novo mesto enakega mnenja — odklanjamo pa tiste očitke, ki so jih med vrsticami v svojih izjavah 24. 1. 1967 dali tovariši Miloš Jančič, Martin Pavlin, Rudi Mraz in Tone Pirč. Dolenjski list jim nikakor ni dal povoda za take izkrivljene izjave o pisanju v našem tedniku. Če pa je treba glede revizije pokojnin naših borcev koga kritizirati, potem naj bodo take kritike poslane na pravi naslov!

Za uredništvo
Dolenjskega lista:
TONE GOŠNIK

PRIPRAVE NA EVROPSKO KONFERENCO KP — Glasilo francoske KP Humanite je sporočilo, da pripravljajo posvetovanje evropskih komunističnih partij. Posvetovanje naj bi bilo spomlad, zanj pa se zavzema tudi poljska družena delavska partija.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

KOSIGIN V LONDONU — Predsednik ministrskega sveta ZSSR Aleksej Kosigin je prišel na uradni obisk v Veliko Britanijo. »Pozdravljam v Londonu starega prijatelja in državnika, za katerega vem, da je hladen in moder in odločljiv, a topel po čustvih,« ga je po rusko pozdrvil na letališču britanski premijer Wilson. Od tega obiska si Britanci dosti obetajo.

SKANDAL NA PEKINSKEM LETALIŠČU — Spriče čedalje hujšega zapostavljanja sovjetskih državljanov, ki so zapostavljeni v sovjetskih predstavništvih na Kitajskem, so le-ti sklenili postati svoje družine domov. Toda na letališču, s katerega bi morali odleteti letalo, se je zbrala množica rdečegardistov, ki so preprečili letalo polet in na najbolj grob in žaljiv način zasmevali sovjetske državljane. Prvo letalo je poletelo s sedemurno zamudo. Nič boljše ni bilo torkrat, ko se je druga skupina odpravljala domov v Sovjetsko zvezo. In še to: na letališču so sovjetske žene in otroke spremlili tudi drugi diplomatski predstavniki. Tudi njih je obkolila rdeča garda in tudi nje so na najbolj grob način zasmevali.

BREZNJEV V PRAGI — Na Českoslovaško je prišel generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze, kjer se bo nekaj dni mudil na prijateljskem obisku.

POGAJANJA O ALŽIRSKEM PLINU SE NADALJUJEJO — Spriče vesti, da so pogajanja za nakup alžirskega plina pretrgana, je družba Union-gas, ki se v imenu Jugoslavije pogaja z Alžirjo, izjavila, da se pogajanja nadaljujejo in da novica o prekinitvi pogajanj ni utemeljena.

SUKARNA BODO ODSTAVILI? — Indonezijski minister za informacije Burhanudin Diah je dejal novinarjem, da bodo predsednik Sukarna kmalu odstavili s tega položaja. Pozval jih je, naj ljudstvo pripravijo na eta kruti dogodek in pristavili, da bo to utegnito sprožiti nasilje in pripeljati do prelivanja krvi.

ODKRITA ZAROTA V SIRIJI — Sirska vlada je sporočila, da so odkrili zaroto proti sedanjemu režimu. Glavni pobudnik naj bi bil po teh vesteh kralj Jordanije Hussein. Aretirali so sobotarje in agente ter zaplenili denar, ki so ga bili poslali zarotnikom v Sirijo.

NA SVEDSKO NIČ VEČ NA SLEPO — V Stockholmu so sporočili, da od 1. marca ne bodo dovolili več tujim državljanom priti na Svedsko, če si prej ne uredi vseh zadev glede zaposlitve in stanovanja. To so med drugim sporočili tudi Beogradu.

AMERIŠKO ZITO ZA INDIJO — Predsednik ZDA Johnson je sporočil, da bodo ZDA nujno poslale v Indijo dva milijona ton žita, da bi ji pomagali premostiti sedanje težave, kot je dejal Johnson.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

SREDNJEROČNI NAČRT RAZVOJA SRS SPREJET. Republiški in gospodarski zbor republiške skupščine sta te dni sprejela srednjeročni načrt razvoja SR Slovenije v letih 1966 do 1970. Mirko Jamer je, ko je pojasnjeval smotrnost načrta, med drugim rekel, da je načrt podlaga za akcijo. Inž. Tone Tribušon je o načrtu dejal, da je v resnici program izvajanja reforme. Srednjeročni plan predvideva najvišjo možno rast proizvodnje. V njem so poudarjene predvsem tiste dejavnosti, ki so pogoj za splošni družbeni in gospodarski napredek in ki se doslej niso dovolj hitro razvijale. To so naslednje dejavnosti: razvoj kadrov in izobraževanje, znanstveno-raziskovalna dela, energetike in prometnega omrežja.

Ako bodo izpolnjena pričakovanja srednjeročnega načrta, potem se bo stopnja rasti družbenega proizvoda gibala med 7,5 in 8,5 odstotka na leto. Investicije v osnovna sredstva v gospodarstvu bi dosegle v 5 letih 11 milijard N din. Izvoz blaga in storitev bi narasčal po stopnji 13 do 15 odstotkov na leto. Osebná potrošnja prebivalstva v 5 letih bi se povečala za 50 odstotkov. Splošna potrošnja bi morala ostati v okviru razpoložljivih sredstev.

NAJVEČJA DRŠALNA REVIIJA V LJUBLJANI. To je bila doslej največja dršalna prireditve v Jugoslaviji. Udeleženci — tekmovalci in gledalci — na evropskem prvenstvu v umetnostnem drsanju so bili zadovoljni.

in športna dvorana v Tivoliju sta jih sprejeli nadvse prisrčno in gostoljubno. Organizacije prireditve niso mogli prehaliti. Zares smo lahko ponosni na našo športno dvorano v Tivoliju in na tako sposobne organizatorje.

Prve lovorike na prvenstvu je pobral sovjetski par Belousova—Protopopov. Najboljši

Program izvajanja reforme

evropski dršalec je Dunajčan Danzer. Izmed tekmovalk je prejela zlato kolajno Gabriela Seyfert iz Nemške demokratične republike.

ZELEZNICARJI: NADOMESTITI ZAMUJENO. Na skupnosti jugoslovanskih železnic v Beogradu so te dni ugotovili, da je mogoče dveletno zamudo v izvajanju programa modernizacije še nadomestiti, ampak le s pogojem, ako bodo železniška transportna podjetja takoj storila ustrezne ukrepe. Predvsem se ne bi smela odločati za investicije, ki ne sodijo v okvir programa modernizacije. Modernizacija mora biti za vse največja naloga.

ZASEBNA POBUDA V NAŠEM GOSPODARSTVU. V Beogradu pripravljajo posebne predpise o zasebni pobudi v našem gospodarstvu. Na tem področju je še marsikaj nejasnega in neurejenega, zato so takšni predpisi zares nujno potrebni. Ob tem so nekateri sprožili tudi vprašanje, ali naj bi občanom omogočili odpirati lastne prodajalne. V Jugoslaviji je namreč kakih 6000 vasi in zaselkov, kjer ni prodajaln, tako da so prebivalci teh krajev prisiljeni pešati na desetine kilometrov daleč, da bi si nakupili potrebno.

SPREJEMANJE SKLEPOV V KOMUNI JE PREVEČ CENTRALIZIRANO. Na sestanku sekcije zvezne konference SZDLJ za družbeno-gospodarske in politične odnose v komuni so med drugim poudarili, da občani ne marajo več, da bi se z njimi samo formalno posvetovali, medtem ko so pomembne odločitve v komuni še zmeraj zelo centralizirane. V razpravi so tudi naglasili, da občani niso več pripravljeni iti na vsako zborovanje in razpravljati o vsem, temveč se opredeljujejo samo za stvari, ki jih zanimajo.

ČASNIKARJI O SVOJEM MESTU IN VLOGI V RAZMERAH REFORME. Na sobotnem izrednem občnem zboru bodo slovenski časnikarji obravnavali mesto in vlogo sredstev množičnega obveščanja v razmerah družbeno-ekonomske reforme. V drugem delu občnega zboru bodo časnikarji razpravljali o nekaterih materialnih in poklicnih problemih svojega dela.

Prispevki v 1967 bodo isti, le drugače so razdeljeni

(Nadaljevanje s 1. str.)

v korist občinske administracije, kakor se je to lahko dosegalo doslej.

POVEČANA JE ZVEZNA LESTVICA

Za 2,4 odst. se zviša zvezna lestvica prispevkov od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja, tako da znaša sedaj 4,9 odst. Razlaga za zvišanje za 1,4 odst. tega prispevka je enostavna. Takoj se lahko poudari, da to ne pomeni dejanskega zvečanja izdatkov federacije, marveč je to le prenos obveznosti s socialnega zavarovanja na zvezni proračun, kar zadeva izplačila prejemkov upokojencem, ki so uživali posebno ugoden delovni staž. Kar pa se tiče drugega dela odstotkov, gre na račun povečanja denarnih virov za pokritje večjih, posebnih izdatkov zveznega proračuna. O tem je bila odločba izdana že lanskega julija ob sprejetju srednjeročnega plana.

Po vsem tem so se letos prispevki vsem proračunom povečali od 10,5 odst., kolikor so znašali lani, na 12,9 odst. Na drugi strani pa se je zmanjšal prispevek socialnemu zavarovanju od 20,5 odst. na 20,1 odst. Dejansko bodo delovne organizacije plačevale 19 odst., vendar se računa, da bo ostalo 1,1 odst., potrebna za poravnane nadomestila za bolezenski dopust do 30 dni. Ta obveznost pa je, kakor znano, letos prenesena od so-

cialnega zavarovanja na delovne kolektive.

Ce vse to seštejemo, vidimo, da je skupni znesek prispevkov od osebnih dohodkov zaposlenih v prejšnjem letu znašal 31 odst., letos pa je zrastle kar na 33 odst. Račun je točen, vendar pa se obremenitev delovnih kolektivov ni povečala. Stvar je v tem, da so podjetja po spremembi reforme plačevala še poseben prispevek v višini 2 odst. v skladi skupnih rezerv gospodarskih organizacij. Ti skladi, ki so pri republikah in občinah, so imeli na ta način več denarja za pomoč podjetjem, ki so prišla v težave zaradi težjih pogojev v gospodarstvu.

Prispevek je bil plačan od bruto osebnih dohodkov. Ta dva odstotka sta povečevala obveznosti organizacij, zato je skupni prispevek v 1966 znašal 33 odst. Res se je govorilo, da bo ta prispevek popolnoma odpravljen, to pa bi privedlo do nadaljnje razdelitve sredstev v korist delovnih kolektivov. Finančni položaj pa je narekoval drugačno rešitev. Prispevek je »prekvalificiran« in gre sedaj v njih izdatkov federacije, druga niz izdatkov federacije, druga polovica pa za izoblikovanje nujno potrebnih denarnih rezerv v socialnem zavarovanju.

Na koncu vam preglednica nazorno pokaže spremembe, do katerih je prišlo v strukturi prispevka od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja.

	1966:	1967:
Zvezni prispevek	2,5 %	4,9 %
Republiški in občinski prispevek:	8 %	8 %
Prispevek k skupnim rezervam:	2 %	— (ukinjen!)
Prispevek za socialno zavarovanje:	20,5 %	19 %
Nadomestilo za bolehanje do 30 dni (plačajo delovne organizacije):	—	1,1 %
Skupaj:	33 %	33 %

Pregled glasno govori, da so obveznosti iste in da je prišlo v posameznih vrstah pri-

spevkov do pomembnih sprememb. (TANJUG)

Tretjina našega izvoza gre na Vzhod

Vrednost naše blagovne izmenjave s sedmimi evropskimi socialističnimi deželami bo do leta 1970 preseгла šest milijard in 285 milijonov dolarjev v obeh smereh. Po dosedanjih podatkih je preteklo leto šlo 35 odst. vsega izvoza v ZSSR, Češkoslovaško, Poljsko, Vzhodno Nemčijo, Madžarsko, Bolgarijo in Romunijo, medtem ko je uvoz iz teh dežel dosegel blizu 30 odst. od predvidenega uvoza raznega blaga.

Tudi letos strojniški tečaj

Na nedavnem posvetu poveljnikov gasilskih društev trebanjske občine, ki ga je sklical poveljnik občinske zveze tov. Franjo Bulc, so udeleženci sklenili, da bodo v aprilu ali maju organizirali tečaj za strojniške gasilskih društev. Tečaj naj bi bil v prostorih Tovarne šivalnih strojev na Mirni, vsako društvo pa naj bi zanj prispevalo 5 tisočakov. Razen prejemnega tehničnega znanja strojniki pa je v trebanjskih društvih tudi veliko pomanjkanja gasilskih podčastnikov, ki bi imeli gasilske šole, kar močno pripomore k nižji strokovni ravni. Na posvetu so opozorili, da bi takšne šole lahko organiziral Gasilski dom v Novem mestu.

Priprave za ustanovitev kluba mladih proizvajalcev

Komisija za gospodarstvo pri sevniškem mladinskem komiteju je na zadnji seji sklenila, naj bi ustanovili klube mladih proizvajalcev tudi v Jutranci, Koptarni in v Metalni, bolj pa je treba pomagati že ustanovljenemu klubu v »Lisli«. Pri ustanavljanju klubov bodo pomagali tudi člani komisije: Ante Glavan, Rudi Pavčnik, Adolf Mirtelj in Nada Jug.

VSESTRANSKO ZNANSTVENO IN TEHNIČNO SODELOVANJE

Samo v zadnjih desetih letih je Sovjetska zveza od Jugoslavije dobila 162 popolnih tehničnih dokumentacij, našim strokovnjakom pa je poslala 401 tehnično dokumentacijo. V zadnjih štirih letih sta Vzhodna Nemčija in Jugoslavija sklenili 223 sporazumov o medsebojnih strokovnih posvetih, posebno v kemični industriji, strojništvu in lahki industriji. Ena izmed praktičnih oblik tehničnega sodelovanja je jugoslovansko-romunska kooperacija pri graditvi »Djerdapa«.

Samo v letu 1965 je šlo čez tisoč naših strokovnjakov na izpopolnjevanje v te dežele, in približno enako število strokovnjakov iz teh dežel je prišlo na strokovno izpopolnjevanje v naša podjetja in ustanove.

KOOPERACIJA IN SKUPNO NASTOPANJE NA SVETOVNEM TRŽIŠČU

V domačih gospodarskih krogih je izraženo mnenje, da poleg že obstoječih oblik sodelovanja obstajajo pogoji, da posamezna podjetja ali skupine podjetij iz Jugoslavije in evropskih socialističnih dežel skupno in enotno nastopajo na svetovnem tržišču. Menijo, da bi Jugoslavija in Vzhodna Nemčija lahko skupno nastopali na tretjem tržišču s kovinsko predelovalnimi proizvodi; Jugoslavija in Bolgarija bi lahko nastopali s tobakom, Jugoslavija, Romunija in Madžarska pa imajo isti cilj v izkoriščanju Donave in podobno.

Tako na primer naša dežela in Češkoslovaška zelo uspešno sodelujeta v proizvodnji tovornih vagonov, električnih

Slovenski turizem - zlata jama

Republiški in gospodarski zbor skupščine SR Slovenije sta 2. februarja sprejela srednjeročni načrt razvoja republike do leta 1970. Glavna namenjena načrta sta hitra rast življenjske ravni in povečanje deleža osebnih dohodkov v delitvi narodnega dohodka ter razvoj samoupravnih odnosov.

Po načrtu naj bi se družbeni proizvod vsako leto povečal za 7,5 do 8,5 odstotkov, produktivnost dela pa za 7. Predvidevajo, da se bo delež izvoza v celotni proizvodnji povečal od 11 odstotkov v letu 1965 na 14 do 15 odstotkov v letu 1970.

Po tem programu naj bi se v petih letih devizni priliv od turizma povečal od 23 na 73 milijonov dolarjev.

Sejmišča:

Velik promet na sejmišču

6. februarja je bil v Novem mestu zelo dobro obiskan sejem za govedo in prašiče. Kupcem je bilo na voljo 657 pujskov in 212 glav govedi. Prašiče so skoro vse pokupili (608, govedi pa precej manj (102 glav), ker zadruga in mesarija nista odkupovali. — Cene: prašički od 16.500 do 33.000 dinarjev, voli 500—510 dinarjev kilogram krave 320 do 425 dinarjev kilogram, mlada živina 500 do 520 dinarjev kilogram žive teže.

V Brežicah spet živahno sejmišče

Na tedenskem sejmu 4. februarja v Brežicah je bilo spet živahno. Rejci so pripeljali 850 prašičev, od tega le 50 starejših od treh mesecev. Prodali so 470 do tri mesece starih prašičev, po 10 Ndin za kilogram žive teže in 30 prašičev, starejših od treh mesecev, po 6,40 Ndin za kilogram žive teže.

pisalnih strojev in polavtomatičnih strožnic. Med Jugoslavijo in Vzhodno Nemčijo so dolgoročne pogodbe za kooperacijsko izdelavo dvigal in izdelkov precizne mehanike, optike in elektronike. Na enem zadnjih zasedanj jugoslovansko-poljskega gospodarskega komiteja je bilo ugotovljeno, da 24 industrijskih skupin v teh dveh deželah lahko razvije kooperacijo. Madžarska in Jugoslavija bosta povečali kooperativne posele, katerih vrednost je lanske leto dosegla šest milijonov dolarjev.

SODELOVANJE SLOVENSKE BISTRICE, KARLOVCA, NISA, TUZLE, TITOGRADE

Podjetje »Impol« iz Slovenske Bistrice je že začelo pošiljati aluminijaste konstrukcije za reprezentativne stavbe na Kalinovem bulvarju v Moskvi. Njihova vrednost znaša več kot dva milijona dolarjev. Sovjetski proizvajalci pa bodo s svoje strani v letih 1967 in 1968 poslali poleg drugega kompletne naprave za dve termoelektrarni po 200 megavatov.

Tovarna »Jugoturbina« v Karlovcu je sklenila pogodbo s predstavnikmi ladjedelne industrije na Poljskem, da bi dobavila glavne in pomožne ladijske motorje v vrednosti treh milijonov dolarjev. V sodelovanju z varšavskim podjetjem »Cekop« izdeluje strojna industrija iz Nisa opremo za rekonstrukcijo tovarne šamotnih izdelkov v Arandjelovu.

Tuzlanska industrija strojev in češkoslovaške tovarne

»Transport« so podpisali pogodbo o poslovnem in tehničnem sodelovanju pri izdelavi rudarske transportne mehanizacije. Tobačni kombinat v Titogradu, Skopju in Nišu zelo uspešno razvijajo poslovno sodelovanje z odgovarjalnimi podjetji v Bolgariji pri izdelavi cigaret posebne kvalitete.

Vse to neposredno sodelovanje naših in vzhodnoevropskih gospodarskih organizacij se neprestano izpopolnjuje in dobiva nove oblike.

S. MILJKOVIĆ

RK bo organiziral nabiranje zdravilnih zelišč

Velike možnosti za nabiranje zdravilnih zelišč v Sloveniji so napolnile organizacije Rdečega križa, da so začele razmišljati, kako bi z nabiranjem omogočile članom in društvom, predvsem pa podmladku RK, da bi prišli do več denarja, ki ga potrebujejo za svojo dejavnost. Znano je tudi, da bo verjetno že letos povsem presahnla mednarodna pomoč šolskim kuhinjam in bi si učenci s skupno akcijo pri nabiranju ali celo gojenju zdravilnih zelišč lahko pridobili denar tudi za te namene. O vsem tem je imel pred kratkim glavni odbor RK poseben seminar, občinski odbor RK v Trebnjem pa bo podrobneje določil na današnji seji 9. februarja.

V februarju bodo končani tudi občinski zbori krajevnih organizacij, v marcu pa bo o dejavnosti organizacije RK razpravljala občinska konferenca RK.

Kmetijski nasveti

Lucerna - kraljica krmnih rastlin

Vse manj delovnih rok na kmetijah sili dobre gospodarje, da sejejo in sadijo tiste kmetijske rastline, ki potrebujejo malo obdelave in nege, pa dajo veliko hranilnih snovi. Med takimi rastlinami vsekakor prednjači lucerna, na kmetih predvsem nemška detelja ali »nemšca« imenovana. Ker mnogi neuki poljedelci njenih zahtev ne poznajo, ne dosegajo željnih uspehov in se ji raje odpovedo, kar pa je velika škoda.

Lucerna, trajna detelja visoke rasti in izredno globokih korenin, raste po vsem svetu. Posebno dobro uspeva v toplih, sončnih krajih in na apnenih tleh. V naših krajih se še ni toliko razširila, čeprav bi to po svojih lastnostih zaslužila. Velika ovira so ji kiselska tla, ki imajo ponavadi tudi slabe fizikalne lastnosti. To je bilo ugotovljeno tudi pri nas na Dolenjskem. Pred štirimi leti so jo poskušali razširiti na stelnjkih okoli Črnomlja, vendar poskusi niso rodili sadov, ker zemlja ni ustrezala. Nasprotno pa vemo, da na zmerno težkih tleh z malo vode v Suhi krajini prav lepo raste, in je škoda, da je tam ne sejejo še na večjih površinah.

Pomembna naloga žlahtniteljev lucerne je vzgojiti take vrste, ki bodo uspevale tudi v manj ugodnih razmerah. Mogoče se vam bo čudno zdelo govoriti o sortah pri lucerni, čeprav so med posameznimi sortami prav tolikšne razlike, kot so med sortami pšenice ali koruze. Res pa je, da so sorte lucerne mlajšega izvora, saj je znani grški profesor Rohrman še pred 50 leti ločil samo ogrsko, kitajsko in vipavsko lucerno. Mednarodna organizacija za prehrano in poljedelstvo (FAO) je tudi v Sloveniji delno financirala poskuse z 80 uvoženimi sortami lucerne. Poskusi so pokazali, da se v naših ostrejših zimah posebno dobro obnesejo francoske sorte, med njimi zlasti sorta Du Puits, ki v sebi odlično združuje rodnost in odpornost proti mrazu. Zaenkrat je ni sorte, ki bi ji bila enaka.

Na kaj je treba paziti, da posevek uspe? Skrb se začne že pri setvi. Zajamčeno zdravo seme sejemo v naših podnebni razmerah čim bolj zgodaj spomlad na čistino ali pa v varovalni posevek, da se mlade rastlinice čimprej okrepijo in uidejo spomladanski suši, ki je mladim posevkom najbolj nevarna. Na roke sejemo 25 do 35 kg na hektar, na stroj pa nekaj manj. Zemlja mora biti skrbno pripravljena, najbolje je, da jo že jeseni globoko preorjemo. Nikdar pa ne smemo sejati na sveže zorano njivo. Sejati je treba na dobro povaljano ali vsaj uležano njivo 1 do 1,5 centimetra globoko. Posevek je dobro povaljati tudi po setvi.

Ce hočemo imeti zanesljiv posevek, primešamo deljnjemu semenu tudi seme trav. Odlične travno-deteljne mešanice dajo pasja trava, visoka pahovka in travniška bilnica. Kolikor let nameravamo imeti lucerno na njivi, toliko različnih vrst trav lucerno primešamo, pa nam bo uspevala. Seveda ne smemo pozabiti tudi na gnojenje, saj je lucerna rastlina, ki ji posebno prija gnojenje s fosforjem, kalijem in kalcijem.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM TD KOČEVJE KARLOM RIGLERJEM

Turistova želja: stabilne cene

V: Kakšen program ima vaše turistično društvo za leto, ko je mednarodno leto turizma?

O: Programa še nismo sprejeli, vendar predvidevamo, da bomo že v februarju skupno z inšpekcijskimi službami pri občinski skupščini pregledali vse gostinske obrate in zasebne sobe. V sezoni bomo imeli več razstav

(fotografsko, kulinarčno in filatelistično), razen tega umetniške razstave v kočevskem Likovnem salonu, ki jih bodo organizirali kulturni delavci. Z Izseljensko matico se dogovarjamo, da bi junija ali julija v Kočevju gostoval slovenski oktet iz Pittsburgha. Takrat bi nas obiskala tudi večja skupina izseljencev.

Razen tega bomo pripravili nastop folklorne skupine iz Predgrada in poizkušali doseči, da bi končno le uredili nekatere podzemne jame; nameravamo pa tudi za ložiti 4 ali 5 različnih motivov barvnih razglednic v skupni nakladi do 30.000 izvodov.

V: Kakšni so bili lanski glavni turistični uspehi?

O: Prvič v zadnjih letih je začelo število nočnih naraščati. Število nočnih domačih gostov sicer še vedno rahlo pada, nočnih tujih turistov pa smo zabeležili za okoli 85 odstotkov več kot leto prej. Zelo hitro narašča tudi število izletnikov, ki obiskujejo naše kraje.

DAJ-DAM v Ribnici?

Delavska sveta gostinskega podjetja DAJ-DAM iz Ljubljane in Gostinskega podjetja Ribnica sta pred kratkim na ločenih sejah sklenila, da se podjetji združita. Odločitev pa ni dokončna, ker se morata o predlagani združitvi zediniti tudi delovna kolektiva z referendumom, ki bo v kratkem. Samoupravni organi obeh podjetij so uvideli, da bi bila združitve za oboje koristna.

V: In ena izmed vaših turističnih želj?

O: Da bi imel hotel »Pugleda« cene določene za vse leto vnaprej. Vendar si tega ne upa, ker cene na splošno pri nas še vedno niso trdne.

Vabilo na kmetijski velesjem v Veroni

Turistična poslovalnica v Krškem priprava večdnevni izlet v Verono. Tam si bodo udeleženci lahko ogledali mednarodni velesjem kmetijskih proizvodov. Potovanje bo trajalo štiri dni. Predvideno je v marcu, prijave pa sprejema poslovalnica le do 25. februarja.

Izletniki se bodo ustavili tudi v Benetkah in si ogledali najlepše zanimivosti mesta na vodi. Obisk velesjema bo koristen zlasti za delavce kmetijskih organizacij in za kmetovalce.

7.000 ton premoga so prodali

Novomeško kurivo je prodalo lani potrošnikom v Novem mestu okoli 700 ton premoga raznih vrst ter okoli 1000 prn drv za kurjavo. Od lani dostavljajo strankam na željo tudi žagana drva. Kurivo ima na zalogi razen premoga in drv še gradbeni material: prodaja židno in strešno opeko, herakit plošče, živo in gašeno apno, bitumen, cement, stavbno pohištvo, betonsko železo in drugo. Pri nas v sezoni gradbenega materiala vedno zmanjkuje, zato zlasti zasebni graditelji v zimskem času zelo radi kupujejo te stvari vnaprej.

Valvasor o gradovih v dolini Krke

Mnogo naših bralcev nas je ponovno prosilo in hkrati opomnilo: — Povejte nam še kaj o preteklosti naših krajev! Zgodovinsko branje je tako mikavno, vsak rad pogleda, kako so živeli naši davni predniki, naši dedje in njihovi dedje! — Naprosili smo tov. Jožeta Mlinariča iz Dolenjskega muzeja v Novem mestu, da nam je pripravil več krajših in daljših sestavkov, kako je bilo z gradovi po dolini Krke. Danes objavljamo uvod v vrsto zanimivih člankov, prihodnji teden pa se bodo pred nami začeli vrstiti naši znanci — gradovi in gradiči vzdolž desnega in levega brega največje dolenjske reke. Ne zamudite prihodnjih števil Dolenjskega lista, s podobami in besedili iz Valvasorja vam bomo predstavili zanimiv del naše ožje preteklosti!

Dolino Krke so že od nek daj radi imenovali dolino gradov, in tak pridevek nosi dolina tudi z vsa upravičenostjo. Spremljajmo Krko od njenega izvira pa do njenega izliva, povsod se bo naš pogled srečal z grajskimi zido-

vi, obzidji in stolpi, ki pa so danes žal večidel že v razvalinah. Sprlečo velikega števila gradov se moramo nehotno vprašati, zakaj jih je prav tu toliko. Njihovo veliko število je pogojeno s posebnimi političnimi in gospodar-

skimi razmerami tega prede-la slovenske zemlje. Za Dolenjsko je značilno, da se je zemlja fevdalnih gospodstev npr. v primeri s Štajersko in Koroško silno drobila. Medtem ko lahko v ostalih slovenskih pokrajinah naštejemo še v novem veku veliko število fevdalnih gospodstev z obširnimi in sklenjenimi teritorijem, tega na Dolenjskem ne moremo. Značilnost majhne, razdrobljene in med seboj pomešane fevdalne posesti na Kranjskem je opazil že Valvasor ter jo skuša razložiti tako-le: »Posestva so med seboj tako pomešana, da se posestniki sami v tej zmedbi skoraj ne znajdejo in ne vedo podati natančnejših podatkov o zemlji. S prodajo, dedovanjem, pokloni in podobnim je prišlo do takega drobljenja posestev, da jih je skoraj nemogoče opisati in o njih podati natančnejše poročilo. Če kak grad ali gospodstvo proda nekaj kmetov, prestavi takoj po kupčiji novi lastnik na pridobljeno posestvo svoj dvorec ali plemiško bivališče. Novi lastnik si sčasoma pridobi še več posestev, in tako se nekdanje kmečko poslopje spremeni v sijajno prebivališče, ki ga nato imenujejo grad.«

Pod imenom grad in graščina si torej ne smemo predstavljati vselej velikih grajskih poslopj z obširnimi posestvi, ampak pogosteje le hiše in majhna posestva, ki se večkrat po velikosti niso razlikovala od hiš in posestev trdnjših kmetij, le da je graščak za razliko od kmeta užival pravice privilegirane razreda plemstva.

Pa naj o tem Valvasor spregovori sam: »Spoštovani bralce naj se ne čudi, če rabim včasih ime gospodstvo, včasih pa le ime grad, ker pač nekatera stara gospodstva nimajo skoraj nič več zemlje, zato tudi nisem rabil imena dvor, ampak sem namesto tega dejal vedno le gradovi ali gradiči.«

Za fevdalno posest na Dolenjskem je tudi značilno neverjetno hitro spreminjanje obsega posestev in menjavanje njihovih gospodarjev, razen za samostanska posestva (Stična, Kostanjevica), posest freisinskih škofov ter za posestva večjih in pomembnejših fevdalnih rodbin. Valvasor pravi: »Zelo redko je najti gospodstvo ali graščino, ki bi dolgo lahko kazala svojo staro moč in bogastvo. Kmalu namreč izrgajo posamezne dele zemljišč iz posestva s prodajo, zamenjavo, poroko, dedovanjem, z delitvijo deležev med otroke, z zastavami, zaradi sporov ali pa z volilni, darili in pokloni samostanom.«

IZ VALVASORJA: DOLENJCI

Izmed vseh petnajstih knjig Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske pritegne gotovo največ pozornosti njegova enajsta knjiga, tako imenovana »knjiga gradov«, ki prinaša zgodovinski in topografski opis gradov, trgov in mest na Kranjskem. Avtor dela pravi, da se je stvari lotil zaradi tega, ker so nekateri pred njim samo zapisala imena nekaterih mest, gradove pa samo mimogrede omenili, in da se je zaradi tega v nekaterih ljudeh zakoreninilo mnenje, češ da je Kranjska le malo vreden in malo pomemben kot Evrope. V želji, da izruje iz ljudi to napačno predstavo o Kranjski, se je lotil ne samo opisa vojvodine Kranjske, ampak tudi opisa njenih mest in gradov, in temu opisu je dodal tudi podobe.

Kako pa je z verodostojnostjo zgodovinskih podatkov in podob pri Valvasorju? Sam v uvodu pravi, da so njegove prošnje za podatke o gradovih pri mnogih lastnikih gradov naletele na gluha ušesa, zato je moral s trudom iskati pisane vire doma in v tujini. Za starejšo zgodovino je Valvasor precej nezanesljiv, za novejšo zgodovino pa je v veliki meri uporabljal arhivalne vire, zato je ta v marsikaterem pogledu zanesljivejša. Valvasorjevega deleža pri slikah ni mogoče natančno ugotoviti. Pri topografskih slikah so njegovo delo predvsem slikce, saj sam pravi, da ni hotel podati samo opis mest in gradov, temveč tudi njihove podobe, ki jih je lastnoročno skiciral. Čeprav je verodostojnost podob

gradov treba jemati s pridržkom, je pomen Valvasorjevih topografskih podob v tem, da je ohranil mnogo gradov in podob pred njihovo barokizacijo, mnoge pa, ki so pozneje docela propadli, je tako otel pozabi.

Gradove, mesta in samostane je Valvasor razporedil po abecednem redu. Pri gradovih razpravlja avtor najprej o njihovi zemljepisni legi, o njihovem imenu in izvoru imena, nato o prvotnih, poz-

nejših in sodobnih lastnikih, pri tem pa ne pozabi na važnejše dogodke, ki so se zgodili na gradu ali v njegovi okolici.

Naj nam Valvasor najprej spregovori o gradovih, ki še stojijo, ali pa so stali v najbližji okolici Novega mesta, to so: Grm, Kamen, Pred malim mostkom, Zaboršt, Graben in Pogance, nato pa še o drugih gradovih v dolini Krke.

JOŽE MLINARIČ

PRILJUBLJENA PEVKA MAJDA SEPE, ki jo je spremljal ansambel Mojmira Sepeta, je v nedeljo popoldne zapela na odru kostanjeviškega doma kulture več pesmi. Pela sta tudi Nino Robič in Rafko Irgolič (Foto: Tone Gošnik)

Lažnivec

Nekoč je živel cesar in ta cesar je dal razglasiti po vsej državi: »Pol cesarstva dam tistemu, ki si bo izmislil kaj tako nemogočega, da mu bom rekel: To je pa laž!«

Prišel je pastir. »Da bi dolgo živel, cesarost! Moj oče je imel gorjajo, da je segel z njo v nebo in zvezde mešal!«

»Je to kaj posebnega,« je odgovoril cesar. »Moj ded je imel pipo: en konec si je v usta del, z drugim je k soncu po ogenj sel.«

Pastir se je počohal po tilniku in šel domov.

Zglasil se je krojač.

»Naj ne zamerijo,« je rekel cesarju, »malo sem se zakasnil. Včeraj je divjala huda ura in bliski so razparali nebo, pa sem ga moral pošiti.«

»O, nič zato! Ampak

bolj slabo si ga zažil, da vi je spet rosilo.«

In tudi krojač je odšel praznih rok.

Vstopil je revež — kmet z merico pod pazduho.

»Kaj bi rad?« ga je strogo vprašal cesar.

»Pri tebi imam v dobrem merico zlata, prišel sem ponjla je rekel revež preprosto.

»Kaj ti da imaš pri meni v dobrem mero zlata? To je grda laž!«

»Če je laž, mi pa daj pol cesarstva.«

»Ne, ne, res je!« se je spomnil cesar in se hotel izviti.

»No, če je res, mi pa brž nasuj mero zlata!« je bil revež tudi s tem zadovoljen.

Iz ARMENSKIH PRAVLJIC

Mladinska knjiga — 1966

Prevedel: Cv. Zagorski

Pritisnila sem se z zvezki v naročju k ograji, ko vselej, ko sva se z župnikom tako na temnem srečala, tako obilen trebuh je imel.

»Bog daj srečo,« je odzdravil s svojim temnim in zvonečim glasom, znenada pa je obstal z očmi na mojih prstih, prav za prav na mojih dolgih in bledih prstih, ki so pritiskale zvezke na bluzo in od mraza podrhtevali, ter se ustavil. »Ježeš,« je pojadikoval, »saj se vsa tresete, sirotica!«

Gledal me je, čisto pred mano so bile njegove oči, da sem kar videla, kako mu je hudo zaradi mene, kako se mu smilim; ko da bi srce dobrega strička zatrepetalo za malo revno dekletce.

»Čisto sem prezebla,« sem rekla in zadržala sapo; a sem koj popustila, znova je začelo vse samo od sebe drgetati na meni.

»Ježeš, sirotica,« je zavzdihnil fajmošter, ko da si ne bi vedel s čim drugim pomagati; zatem je rekel: »Saj, še vse učiteljice so se prehladile v kamri, tisti gašper v tisti kamri tam ni nič, samo za oči.«

Ivan Potrč:

Fajmošter na Kopišniku

Stala sem tako pred župnikom, drgetala sem in prikimovala, vlekla sem se vase, njemu pa sem se morala še vse bolj zasmiliti; kajti še tisto opoldne je potrkal na kamro in fajmošter me je povabil, da bi prezimila — tako je sam rekel — v izbi pred njegovim gnezdom; zaradi preljube toplotice, kakor je rekel.

»Oh, gospod župnik, kako ste ljubeznivi,« sem rekla in mu pokazala, kako me je njegova dobrota ganila.

»Nebeško je,« sem vzkliknila. »Če je,« je rekel fajmošter s

tihim in ganjenim glasom, »me kar preselite.«

»Ja, ali —« sem hotela še nekaj reči, iznenada pa nisem spravila besede več z jezika; izba je bila nekakšna fajmoštrova predizba; moralo se je skozi njo, če se je hotelo priti v to fajmoštrovo gnezdo. »Joj, kaj vam ne bom napoti?« sem zapela.

»No — da,« je zamrmral župnik in se ko v rahli zadregi nasmehnil, »tako pa že ne; saj ste ko bledica, prebivališče mi boste poživil!« Vnovič je prenehaj, zatem pa se, ko da bi preveč povedal in da bi mi preginal nepotrebnega straha, opravičil. »Tu pred mojim bivališčem, Evica, boste na varnem, ko da ste moja hčerkica.«

»O ne, saj se ne bojim,« sem rekla, sedla na usnjeni stol, ki

mi ga je župnik primaknil, in se nasmehnila.

Po resnici povedano, bilo je tako, da se nisem bala; poprej je bilo tako, da me je vsa reč zamikala, bila je zgolj moja ženska radovednost; začutila sem tudi, da bi bil fajmošter strašno srečen, ko bi prišla bližje — in tako sem se preselila. Zares je bilo tako, nič mi ni bilo noro, nikakršnih predsodkov nisem imela, že od doma ne; a tudi taka sem bila, to je bilo v meni že od nekdaj, zmlada, da sem silno rada storila dobro komu in da bi povsod rada osrečevala, če bi le mogla. Župnik je samotari, s Katro sta hodila drug mimo drugega, ko da se ne bi nikoli poznala, hlapec, ta pa je bil, ko da bi mu jezik prirezali, samo zarezaval se je okoli hramov; bila sem dobrega srca in župnik se mi je v resnici zasmilil. Opazila sem tudi, da se je strašno rad z mano pomenil in da me je rad videl — kar mi je kasneje, ko sva bila že nekaj dni soseda, ko sem se grela pod njegovo varščino tudi povedal.

»Koma! sem vas zagledal, kako ste prihajali pod drevjem in sem proti farovžu, z zdravo

rdečico, se mi je kar otajalo okoli srca; bilo mi je, ko da bi se mi sonce prismejalo, ko da bi hotelo še enkrat ogreti jesensko frato. Kakšno stvarco si mi poslal stvarnik? sem zašepetal pri svoji ponočni molitvi in samo hvalil stvarnika, da živim za tako srečo na svetu.«

Bilo je po večerih, po nočeh, ko mi je tako govoril; bile so dolge zimske noči in fajmoštru se ni dalo spati; tako sva se potem, ko je zmolil svoje molitve — nikoli jih ni bilo konca! — začela pogovarjati; pravzaprav je bil fajmošter tisti, ki je govoril; kar se je mene tikalo, jaz sem bolj samo poslušala.

Ne vem, kako da mi ni bilo nič sitno zaradi fajmoštrovih besed, celo sama sem bila presrečna, da sem lahko za srečo nekomu na svetu, mene ni vse to o fajmoštru prav nič motilo — brati, vem, ti bi se mi smejali; zares, nepopisno so se smejali, ko sem jim kasneje o vsem tem pripovedovala. Ali jaz sem jim vseeno pripovedovala, že zaradi svojih spominov, nič me ni motila njihova židana volja.

Bo dovolj razumevanja?

Občina Črnomelj je za lani in letos dolžna 770.000 Ndin skladu za šolstvo II. stopnje — Če ne plača: tožba! — Lastnih sredstev v proračunu nimajo, zato zbirajo denar za poravnavo dolga pri delovnih organizacijah (tako delajo tudi drugje) — Šest kolektivov je že obljubilo pomoč, drugi še pomišljajo

Ker še ni novih predpisov o financiranju strokovnega šolstva, bodo do 1. julija letos morale občinske skupščine še naprej prispevati za vzdrževanje šol II. stopnje, kakor so doslej, vendar jim pri tem pomagajo delovne organizacije. Tako se glasi navodilo republike, zato občinske skupščine zbirajo denar pri podjetjih.

Vsem je znano, da je črnomeljski občinski proračun prereven še za vzdrževanje osnovnega šolstva in gimnazije, zato ni misliti, da bi lahko obveznosti do šolstva II. stopnje krili brez pomoči kolektivov. Še od lani je občina Črnomelj dolžna skladu za financiranje šol II. stopnje 350.000 N din, letošnja obveznost znaša 420.000 N din, vsega torej 770.000 N din. Če občinska skupščina pogodbe s skladom ne bo izpolnila, bo verjetno prišlo do tožbe

in še do sodnih stroškov pravnomočno.

Tako so pred kratkim delovne organizacije v občini dobile prošnjo, naj 1,5 odst. bruto osebnih dohodkov namenijo za sofinanciranje strokovnega šolstva, od katerega imajo končno tudi same korist. Hkrati so kolektivi dobili tudi prilogo, iz katere je razvidno, da se 29 črnomeljskih otrok šola na raznih tehničnih in srednjih šolah v Ljubljani, Kranju, na Jesenicah, v Domžalah in Tr-

V ponedeljek bo v Krškem Prešernova proslava

Osnovna šola v Krškem vabi na Prešernovo proslavo, ki bo v ponedeljek, 13. februarja, ob 19.30 v domu Svobode na Vidmu. Nastopili bodo recitatorji, učenci in učenke domače šole, glasbeno spremljavo pa bosta imela prof. Marjanca Požun in prof. Edo Lavrinšek.

Darilo Vena Piona

Zvedeli smo, da je znani slovenski slikar Veno Pilon podaril Dolenjski galeriji gvaš, ki predstavlja Mirana Jarca, iz leta 1923. Slika je še v Ljubljani in jo bodo v kratkem prenesli v Novo mesto. Zanimiva pridobitev bo prav gotovo vzbudila zanimanje za avtorja romana Novo mesto, po katerem se imenuje študijska knjižnica. Za dar Venu Pilonu — iskrena hvala!

Tekmovanje za Kajuhovo značko v Posavju

V brežiški, krški in sevniški občini se bo v drugem polletju šolskega leta 1966/67 začelo tekmovalje za Kajuhovo bralno značko. Zanimanje je veliko na vseh šolah. Prijatelji mladine so zaskrbljeni, ker ugotavljajo, da je na razpolago premalo knjig.

Bralni program je razdeljen na tri stopnje, posebej za tretji in četrti razred, nato za peti in šesti razred ter za sedmi in osmi razred osnovne šole.

Prešernova razstava

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu pripravila že tradicionalno razstavo prešernian. Razstava obsega pesnikove prvotiske, prevode v tuje jezike, izbor literature o Prešernu ter Prešernove uglasbene pesmi. Odprta bo do konca marca. P. B.

bovijah. Poklicne šole v raznih krajih Slovenije obiskuje 37 šolarjev, šole za blagovni promet 12 otrok, gostinske šole prav tako 12 dijakov, ekonomske in administrativne šole 20, zdravstvene šole 5, kmetijsko-veterinarske šole 5, učiteljska 22 dijakov umetniške šole 2, in druge šole 4 otroci.

Vsi morda ne bodo prišli v rodno Belo krajino, ko postanejo strokovnjaki, več kot polovica pa jih bo najbrž le prišla, zato pričakujejo, da bodo v podjetjih z razumevanjem podprli njihovo šolanje.

Letos ne bo treba nobeni delovni organizaciji odvajati 2,5 odst. sredstev od bruto osebnih dohodkov šolam ali zbornicam, zato bi 1,5 odst. teh sredstev zlahka prispevali občini, če... ne bodo našli vseh mogočih izgovorov. Nekateri namreč že navajajo, da za izobraževanje preveč porabijo itd.

Doslej so se odločili za tako pomoč občinskemu proračunu: trgovsko podjetje Potrošnik, BELT, tovarna BETI, zdravstveni dom, lekarna, kmetijska zadruga, opelkarna in podjetje ZORA. Od drugih kolektivov še ni odgovora.

Zanimivo predavanje o Kočevju

Niko Toš, predavatelj visoke šole za politične vede, je predaval preteklo soboto v Kočevju o strukturalnih spremembah v slovenski družbi in nosilcih progressa. Predavanje sta organizirala občinski komite ZK in delavska univerza, namenjeno pa je članom političnega aktiva.

Vsak hoče ribniški spominek

Franjo Matoh, tajnik Turističnega društva Ribnica: Letos nameravamo še pred sezono organizirati dve turistični predavanji za občane. Tako želimo prebivalce seznaniti s pomembnostjo turizma in jim vzbuditi zanimanje zanj.

Izdati nameravamo samostojen črno-bel prospekt Ribniške doline, o čemer se že dogovarjamo z »Gorenjskim tiskom« v Kranju, in sodelovati pri izdaji barvnega prospekta Dolenjske.

Maja bomo organizirali »Teden turizma«. Takrat bomo tudi nagradili najlepše urejene fasade in hiše, ki bodo najlepše okrašene.

Zanimanje za turizem nameravamo vzbuditi tudi med mladino. V osnovnih šolah bodo predavanja o turizmu,

Miro Kugler: ZIMA

Deset let krške godbe

Letos mineva deset let od ustanovitve krške godbe na pihala, ki deluje pod patronatom sindikalne podružnice tovarne papirja in celuloze. Članstvo se je v desetih letih že večkrat menjalo.

Brežičani v Veliki Plani

4. februarja je odpotovala delegacija brežiške občine v Veliko Plano, kjer je naslednji dan prisostvovala občinski konferenci Zveze komunistov. V delegaciji so bili sekretar občinskega komiteja ZKS Vinko Jurkas, predsednik občinskega odbora SZDL Janez Pirnat in predsednik občinske skupščine Brežice Milan Sepetavc.

Med godbeniki je zdaj 28 aktivnih članov in 11 učencev, ki še niso javno nastopili. Poklicni kapelnik Maks Umek je povedal, da je v desetih letih učil že 124 godbenikov. Vedno znova se dogaja, da se godbenik po vrnitvi iz JLA ne vključi več v kolektiv, bodisi da ne dobi primerne zaposlitve, bodisi da že gleda na materialno korist.

Problem predstavlja tudi financiranje godbe na pihala. Ni dovolj, da člani kolektiva papirnice želijo godbo in so zanj dali prispevek. Godbeniki imajo že deset let stare uniforme, pozimi pa morajo igrati brez plaštev.

O vseh teh težavah so godbeniki govorili na občnem zboru. Pričakujejo, da jim bo

patroni v težki situaciji prišli na pomoč in da godba ne bo pod okriljem sindikalne podružnice le na papirju. Pavk

Srečanje posavskih gasilcev

Zastopniki gasilskih organizacij Ljubljane, Zagreba, Brežic, Krškega in Sevnice so se že na lanski veliki gasilski prireditvi v Karlovcu dogovorili, da se bodo v bodoče večkrat sestajali, se posvetovali ter dogovarjali o skupnih nalogah in izmenjavali izkušnje.

V petek popoldne, 27. januarja, so se prvič sestali, za kraj sestanka pa so izbrali Sevnico. Na shodu so se pogovarjali o financiranju gasilskih organizacij ob ukinitvi preventivnih skladov pri zavarovalnicah in o medobčinskem sodelovanju. Sevnško srečanje je sestavni del priprav za plenum gasilske zveze Jugoslavije, ki bo moraj sprejeti nekaj bistvenih odločitev na področju organizacije in financiranja gasilske službe.

Beethoven na olimpiadi

Na prihodnjih zimskih bodo priredili v Grenoblu leta 1968, bo ekipa Vzhodne Nemčije prvič tekmovala ločena od ekipe Zahodne Nemčije. Vzhodnonemški atleti bodo imeli poseben olimpijski zastavo, namesto narodne himne Auferstanden aus Ruinen (Vstanimo iz razvalin), pa bodo v primeru zmage poslušali glasbeni odlomek iz neke Beethovenove simfonije.

PRIPOVED O STARIH ZIDARJIH, NESREČNI LJUBEZNI, KAČJI KRALJICI, ŽELEZNI DEVICI, UPORNIH KMETIH IN DRUGEM

Oživljena kronika mrtvega kočevskega gradu

Ne moremo se ponašati z velikimi spomeniki kulture preteklih stoletij; malo jih je, in še te je zob časa pahnil malone v pozabo. Čas pa je dandanašnji tudi že tak, da se človek ne utegne kdove koliko ozirati v preteklost, kot ima sam s seboj dovolj opravka. Vendar pa nas vsak pogled v našo preteklost vedno znova preseneča, navdaja s posebnim nemirnim in radovednostjo...

Visoko nad Kočevjem kraljuje sredi temnih gozdov razdejan, zaraščan z gostim podrastjem nekaj mogočni grad Friderika Celjskega —

Fridrihštajn. Navadili smo se pač že nanj kot na sestavni del mestne okolice, morebiti tudi zaradi prijetnih nedeljkih izletov visoko v gozdni mir. Če bi ne bilo skrivnostnih razvalin, bi bilo kar malo dolgočasno, prav gotovo bi jih pogrešali. Toda le malokdve o teh razvalinah kaj več kot to, da je mogočni grad v davni preteklosti sezidal Friderik Celjski in da je v njem preživel nekaj časa s svojo drugo ženo Veroniko Deseniško. Večinoma poznamo tudi zgodbo nesrečne ljubezni in tragičnega Veronikinega konca. Kaj več pa ne

glavja: Grad oživi, Grad grozi, Grad umre, dopolniti pa jih je s številnimi zapažanjimi novimi odkritji, skicami in pripovedkami, ki jih je navdihnila skrivnostnost mogočnega gradu.

Grad je bil sezidan v letih 1422—1425, porušen in ponovno pozidan. L. 1515 so ga zavzeli kmečki uporniki; mnoga viharna zgodovinska obdobja so šla prek njega in mimo njega, dolgo časa je kljuboval, nazadnje pa je podlegel zobu časa in človeški sli po uničenju. Ostal pa je mit o skrivnostnem zakladu v razvalinah, ki ga skrb-

no čuva skrivnostna kačja kraljica s krono na glavi, in pripoved o poslednji prebivalki gradu, »železni devici« Magdalen Kropf, ki je živela v treh stoletjih — od 1795 do 1913. Vse to in še marsikaj izredno zanimivega je Cankar odkril, ko je brskal po starih razvalinah, zemljiških knjigah in drugih starih dokumentih. Seveda Cankarjeva kronika Fridrihštajna ni zgodovinsko delo, še manj literarni tekst, je le zbir najzanimivejših podatkov o Fridrihštajnu, vendar zbranih z izrednim čutom za zgodovino in z veliko ljubeznijo do naše preteklosti.

Nedvomno delo, ki je zahtevalo več kot osem let naporega dela, ne sme ostati v rokopisu. Šolam bo primeren pripomoček pri poučevanju naše domače zgodovine,

nič manj ne bi bil priročen privlačen in koristen za turistične delavce. Vsi, ki jim je kaj do naše zgodovine, bi morali podpreti izdajo kronike prav tako pa tudi storiti vse za ohranitev in uređitev fridrihštajnskih razvalin. Pisec kronike je vrsto let z velikim navdušenjem čistil in urejal to grobišče davne preteklosti, postavil je klopi za izmučene obiskovalce razvalin, ki pa so vse njegovo delo sproti uničevali, klopi pa celo uporabljali za — kurjavo! Vse to pa Cankarju ni vzelo poguma; za prihodnje leto napoveduje nov boj z grmičevjem, ki vedno znova zarašča razvaline, in z objetnimi obiskovalci gradu. Urediti ga namerava v lepo izletniško točko, posejati višinsko travo, urediti počivališča... F. GRIVEC

Predvolilno delo je javno!

Doslej evidentiranih 71 možnih kandidatov za odbornike — Zaradi reforme izjemne okoliščine, ki terjajo odgovorno predvolilno delo — Nedelavne odbornike je treba odpoklicati — Prvi predlog za novega možnega predsednika občinske skupščine: Miro Hegler

Hegler, dosedanji politični sekretar občinskega komiteja ZK.

Nadalje je bilo na sestanku predlagano, naj bi volivce se naprej seznanjali z njihovimi pravicami in naj bi bilo delo volilne komisije tudi v bodoče javno. Volivcem je potrebno pojasniti, kakšni odborniki so v občinski skupščini potrebni, da bo delo skupščine čim boljše. Zahtevali so tudi, da bi odbornike, ki ne bodo prihajali na seje skupščine, odpoklicali.

2. februarja je občinski odbor SZDL Kočevje sklical politični aktiv občine. Na sestanku so se pogovorili o neposrednih nalogah pred skupščinskimi volitvami. Ugotovili so, da bodo predvolilne priprave zajele vse volilne enote, ker bodo izvoljeni letos razen 31 občinskih odbornikov tudi trije republiški poslanci.

V občini je bilo doslej evidentiranih 71 možnih kandidatov za občinske odbornike in 9 za republiške poslance.

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so bili imenovani v komisijo za spremembo občinskega statuta: Drago Benčina za predsednika, za člane pa Ivan Klun, Rudi Rauh, Drago Aupič, Stane Lavrič, Božo Resinovič in Julij Plut.

V upravni odbor Pogrebnege zavoda sta bila imenovana nova člana: Jože Adamič (za predsednika) in Franc Silc.

Hočejo lepše mesto

Turisti in izletniki vedno pohvalijo Kočevje, da ima zelo lepo urejene parke in nasade. Domači turistični delavci pa še niso zadovoljni. Tako so predlagali, da bi po mestu zasadili več rož trajnic in lepoticnega grmičevja, ki dalj časa cvete oziroma vsaj zeleni. Razen tega so zahtevali, naj bi stanovalci v Bračičevi in Kolozdvorski ulici napravili več za lepšo podobo svojih vrtov in okolice hiš oziroma blokov.

Prisotni so ugotovili, da je treba zagovarjati stališče, naj pridejo na kandidatne liste ljudje z naprednimi političnimi nazori in strokovno sposobni, skratka taki, ki bodo lahko reševali probleme, ki jih vedno bolj zastruje nasilna gospodarska in družbena reforma. Okoliščine ob novih volitvah so izjemne, zato je treba še posebno skrbno izbirati možne kandidate.

Člani političnega aktiva so se strinjali s predlogom aktivno družbeno-političnih organizacij, naj bi za novega možnega predsednika občinske skupščine kandidiral Miro

Člani političnega aktiva so se strinjali s predlogom aktivno družbeno-političnih organizacij, naj bi za novega možnega predsednika občinske skupščine kandidiral Miro

Člani političnega aktiva so se strinjali s predlogom aktivno družbeno-političnih organizacij, naj bi za novega možnega predsednika občinske skupščine kandidiral Miro

Kočevska knjižnica je lepo urejena in tudi zadovoljivo obiskana. Zvesti bralci so tudi mladi: cicibani, pionirji in mladinci, za katere ima knjižnica poseben oddelek. (Foto: Prime)

Prva nesoglasja med SAP in TD

Prostori Turističnega društva, ki so skupaj s prostori SAP, bi morali biti urejeni do konca preteklega leta, pa še danes niso — Vsak ima svojo zamisel o opremi

Informacijska pisarna in prodajna spominkov kočevskega Turističnega društva še danes ni odprta, čeprav bi morala biti že s 1. januarjem.

Turistično društvo in podjetje SAP sta se s posebnim dogovorom obvezala, da bosta imela prostore skupaj v prenovljenih prostorih avtobusne postaje v Kočevju. Del prostora, ki ga bo uporabljala prodajna pisarna SAP, je že urejen; del prostora, ki je namenjen Turističnemu društvu za prodajno spominkov in informacijsko pisarno, pa še vedno ni opremljen.

Prostor Turističnega društva še ni opremljen, ker je prišlo do nekaterih nesoglasij med SAP in TD Kočevje. Tako hoče TD svoj del prostora opremiti po svoji zamisli, kar je tudi v skladu z

dogovorom med obema partnerjema, predstavnik SAP pa žele, da bi bil prostor opremljen po njihovi zamisli, ker hočejo v bližini kramarije, ampak žele, da bi bil ves lokal skladno opremljen.

Na nedavni seji upravnega odbora Turističnega društva, ki se ga je udeležil tudi predstavnik SAP, so imenovali posebno komisijo, ki bo proučila, kako naj bo prostor Turističnega društva opre-

Letos več nočin v Kočevju

Januarja letos, se pravi v prvem mesecu mednarodnega turističnega leta, so v hotelu Pugled v Kočevju zabeležili kar 275 nočitev turistov več kot v istem mesecu lani. Tako so letos prenočili turisti pri njih 764-krat (651-krat domači in 113-krat tuji), lani pa samo 489-krat (413-krat domači in 76-krat tuji). Med domačimi gosti je bilo največ Slovencev, Srbov, med tujimi pa Avstrijcev.

ITAS: brez posrednikov!

Delavci svet Industrije transportnih sredstev in opreme iz Kočevja je na zadnji seji sklenil, da bo ustanovil lastno izvozno in uvožno službo. Člani delavskega sveta so menili, da bo njihova služba prožnejša in hitrejša kot posredniki, ki so jim pretekla leta morali plačevati od 15 do 20 milijonov starih dinarjev. Podatki o izvozu v zadnjih letih kažejo, da zunanjetrgovinska dejavnost narašča, zato je prav, da ji bodo v podjetju posvetili več pozornosti.

mljen. Vse pa kaže, da bo v najboljšem primeru odprta informacijska pisarna in prodajna spominkov Turističnega društva Kočevje šele 1. marca.

Na seji so člani upravnega odbora Turističnega društva opozorili tudi na nekatere druge težave pri sodelovanju s SAP. Tako so menili, da predstavnik SAP radi obljubijo društvu razne ugodnosti, a obljub vedno ne izpolnijo; le poredko odgovarjajo na dopise itd. Upajo pa, da bodo nesporazumi kmalu odpravljani, kar bo v korist obema in turizmu.

Vsako nedeljo koncert?

Kočevsko Turistično društvo bo predlagalo domačim delovnim organizacijam, naj bi prispevale vsaka vsaj za en promenadni koncert. Koncerti naj bi bili v glavni turistični sezoni vsako nedeljo od 11. do 12. ure pri spomeniku na Trgu svobode v Kočevju. Igrala bi rudniška godba.

Novi možni kandidati

V zadnjih dveh tednih so bili evidentirani za možne kandidate za odbornike občinske skupščine še naslednji:

Za občinski zbor: Volilna enota 9 — Kočevje, Podgorska ulica: Tine Mesojedec.

Za zbor delovnih skupnosti: v. e. 1 — Rudnik: Mirko Ožbolt, Janez Tomše in Rafael Lavriha. V v. e. 3 — Tekstilana: Ernest Deržek in Mirko Ruparčič. V v. e. 7 — ITAS: Drago Mauhar, Anton Koleta in Franc Kocjančič. V v. e. 9 — INKOP: Dominik Trobentar. V v. e. 17 — GKP: Miran Smola in Anton Zupančič. V v. e. 19 — KGP: inž. Anton Gregorič in inž. Aleksander Cvetko. V v. e. 21 — »Snežnika«: inž. Metod Flajs

Cene v Kočevju

V trgovini s sadjem in zelenjavo v Kočevju so veljale pretekli teden naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 Ndin kg, solata 4,72 Ndin kg, čebula 1,99 do 2,20 Ndin kg, jajca 0,51 do 0,71 Ndin kos, jabolka 3,36 do 4,32 Ndin kg, grozdje 4,48 Ndin kg, hruške 4,14 Ndin kg, sveže zelje 1,12 Ndin kg, novo sveže zelje 1,78 Ndin kg, kisló zelje 1,54 Ndin kg, pomaranče 2,60 do 4,98 Ndin kg, banane 5,40 Ndin kg, limone 4,50 Ndin kg in fižol 4,60 do 4,92 Ndin kg.

Vprašanja odbornikov in odgovori nanje

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje 31. januarja so dobili odborniki odgovore na vprašanja, ki so jih zastavili na prejšnji seji, razen tega so odborniki zahtevali odgovore na nova vprašanja.

■ **Odgovori na vprašanja iz prejšnje seje:**

Na **boljše vzdrževanje cest** na območju občine, predvsem pa na rednejše pluzenje, je skupščina opozorila Cestno podjetje v Novem mestu. Na blažnjem sestanku s predstavniki občin Delnice in Čaban pa se bodo pogovorili še o vzdrževanju cest, ki povezujejo vse tri občine. Urbanistični inšpektor je imenovan tudi za inšpektorja za ceste.

Dostavo pošte na podeželju, predvsem v Poljanski dolini in na območju Starega Loga, je treba izboljšati. To zahtevo je posredovala skupščina enote PTT v Kočevju.

Odredbó o časovni razpo-

reditvi dimnikarskih uslug mora pripraviti občinski upravni organ za požarno varnost.

Prevoz šolarjev iz Ložin v Staro Kočevje je zagotovljen.

■ **Nova vprašanja:**

Kaj bo letos z mostom v Goriči vasi? V tem letu bi bilao treba zgraditi nov most.

Popravek meje lovskih revirjev je zahteval odbornik iz Draganskega konca. Člani lovske družine Draga-Trava predlagajo novo razmejitev v

Pogostnejšo kontrolo prodajam in prodajalcev mesa je zahtevala odbornica-gospodinja. Predvsem naj bi bilo več kontrolnih pregledov občinske skupščine pa tudi KGP.

Za območje Koprivnika je bilo več vprašanj, na primer: Kdaj bodo dobili avtobusno zvezo s Kočevjem? Kdaj bo urejeno pokopališče? Zakaj niso odstranjene nekatere ruševine? Razen tega se nekateri občani pritožujejo, da stanovanjske pogodbe, sklenjene s KGP, ne odgovarjajo dejanskim razmeram oziroma stanju stanovanj.

Ponudbe pravobranilstva

Medobčinsko javno pravobranilstvo v Ljubljani je ponudilo kočevskim delovnim organizacijam, da bi jih zastopalo v raznih pravnih zadevah. Pomoč bi prišla posebno prav manjšim delovnim organizacijam, ki nimajo svojih pravnikov. Pravo, branilstvo je ponudilo delovnim organizacijam tudi nekatere druge ugodnosti, trinajst delovnih organizacij je že pritrdilno odgovorilo na predlog pravobranilstva.

So uradni podatki netočni?

Po uradnih podatkih je bilo lani zabeleženih v kočevski občini 10.666 turističnih nočitev, od tega samo v hotelu Pugled 8369. Med temi je bilo 8058 domačih in 2608 tujih. Vendar kočevski turistični delavci domnevajo, da nekateri zasebni gostinci ne prijavljajo vseh gostov. Po njihovi oceni je bilo lani v občini najmanj 12.000 nočitev domačih in tujih turistov.

Za čakalnice na postajališčih

V Obkolpju si prizadevajo, da bi na avtobusnih postajališčih zgradili za šolarje pa tudi za ostale občane vsaj dve postajališči, in sicer v Osilnici in Colnarjih. Imenovali so tudi že posebno komisijo, ki bo zbirala prostovoljne prispevke in vodila delo. Za pomoč so zaposlili tudi občinsko skupščino, podjetje SAP in Cestno podjetje Novo mesto.

Prebivalci Obkolpja, predvsem pa Vas-Fare, si še vedno prizadevajo za novo avtobusno progo Brod na Kolpi — Kočevje, ki naj bi

jo SAP vpeljal z avtobusom, ki vozi v Vas-Faro šolarje in čaka od začetka do konca pouka neizkoriščen v »as-Fari. Po njihovem predlogu bi avtobus lahko odpeljal proti Kočevju ob 8.30, iz Kočevja pa bi se vračal oziroma 12. ure.

Več zamenjanih deviz

Menjalnica hotela »Pugled« v Kočevju sicer ne zamenja veliko deviz, vendar je imela lani nad štirikrat več prometa kot predlanskim. Tako je lani zamenjala tuje valute za okoli 40.000 Ndin, predlanskim pa le za preko 9000 Ndin.

Prispevek za mestno zemljišče sprejet

Vsi stanovalci bodo plačevali enako — Ostrejša kontrola nad raznimi prekopavci cest in ulic

Odlók o prispevku za uporabo mestnega zemljišča za območje gradbenega okolisa mesta Kočevje je sprejela občinska skupščina na zadnji seji, ki je bila 31. januarja.

Po tem odlóku znaša mesečni prispevek od kvadratnega metra vseh poslovnih in stanovanjskih prostorov 10 Sdin, za nezazidana gradbena zemljišča v ožjem gradbenem okolisu Kočevja štiri stari dinarje, na Trati in v Mestnem logu pa po 3 Sdin. Odlók pa predvideva tudi več oprostitev plačevanja tega prispevka.

Za Salko vas skupščina prispevka ni sprejela, ker o njem občani še niso razpravljali. Če se prebivalci Šalke vasi ne bodo odločili

za plačevanje tega prispevka, potem seveda tudi ne bodo dobili sredstev iz zbranskega prispevka za urejanje komunalnih objektov kolektivne potrošnje na svojem območju.

Na podlagi tega odlóka bo letos zbranih okoli 20,5 milijonov Sdin, od tega 14 milijonov od delovnih organizacij, 6,5 milijona pa od zasebnikov.

Zbrani denar bo porabljen za urejanje cest, ulic, trgov, hodnikov, parkirnih prostorov, peš poti, dovoznih poti, zelenih površin, parkov, omrežja javne razsvetljave in glavnega kanalizacijskega omrežja. Skupščina je sklenila, da tega denarja ni mogoče porabiti za urejanje glavnega vodovodnega in

električnega omrežja ter regulacijo Rinže.

Nadalje je skupščina sklenila, da bo zaostrila kontrolo nad raznimi prekopavci cest in parkov. Delovna or-

ganizacija, ki bo želela po mestu kaj prekopavati, bo morala položiti tudi posebno varščino, šele potem bo dobila dovoljenje za delo. Razkopane objekte bo morala spet popraviti, da bodo taki kot prej, ali pa bo to na njen račun napravila občinska skupščina.

Kaj storiti v primeru vojne?

Od 26. januarja do 12. februarja se bodo v 17 večjih vaseh kočevske občine zvrstila predavanja »Kaj storiti v primeru vojne?« Organizira jih komisija za obrambno vzgojo pri Delavski univerzi, ki bo kasneje pripravila v istih naseljih tudi predavanja »Zaščita pred atomskimi, biološkimi in kemičnimi sredstvi. Predavanja bosta pred-

vidoma tudi v Kočevju in v vseh kočevskih delovnih organizacijah. Namenjeni sta občanom obeh spolov, ki niso vojni obvezniki. Na predavanjih bodo dobili napotke, kako se naj obnašajo v primeru vojne, da bo čim manj žrtev. Za jesensko sezono pa pripravila komisija predavanje »Kaj storiti v primeru elementarnih in drugih hudih nesreč?«.

V „Kovinskem“ preusmerjajo proizvodnjo Odslej bodo zaposleni plačani po normah

Vedno več naročil za kmetijske naprave — Za nove proizvode se zanimajo domači in inozemski kupci — Zaradi vedno večjega povpraševanja bodo morali povečati in modernizirati proizvodnjo

Kovinsko podjetje v Ribnici je še v letu 1966 v glavnem delalo za kooperante raznih proizvodov, ki so bili potrebni za investicije. Gospodarska reforma pa je investicije omejila, zato so proizvodnjo preusmerili. Najprej so izdelali prototipe šestih različnih plugov, bran in raznih traktorjskih priključkov. Zanimanje zanje je bilo precejšnje, predvsem na novosadskem sejmu in zagrebškem velesejmu. Prav

to pa je vplivalo, da so preusmerili svojo proizvodnjo predvsem na izdelavo raznih kmetijskih orodij in opreme. Že 1966 so izdelali za Agrotehniko iz Ljubljane 6000 plugov, razen tega so prišla naročila tudi od drugih trgovskih podjetij na delo: Opkrbe iz Zagreba, Polje: Opkrba iz Splita in Agrovovodine iz Subotice. Agrotehniko pa je že za leto 1967 naročila več tisoč različnih plugov.

Za proizvode Kovinskega podjetja ne povprašujejo samo domači kupci, ampak tudi inozemski. Tako se zanimajo Madžari za pluge, Avstrijci za priključke za manjše traktorje, z neko državo pa se pogajajo za prodajo 10.000 samokolnic.

Vendar vsi razgovori verjetno ne bodo uspešni za kmetijske, saj bi v tem primeru morali v Kovinskem podjetju v letu 1967 podvojiti proizvodnjo, doseženo v preteklem letu.

Zaradi vedno večje lastne proizvodnje kmetijskih naprav, se zmanjšuje odstotek kooperantskih del v celotni proizvodnji. Se v letu 1966 so imeli približno 80 odstotkov kooperantskih del, v letu 1967 pa jih bodo imeli predvidoma le 40 odstotkov.

V letu 1966 so dosegli za nekaj 10 milijonov več fakturirane realizacije kot v preteklem letu, čeprav so imeli

enako število zaposlenih, razen tega so prešli od 48-urnega na 42-urni delovni teden.

V Kovinskem podjetju so v glavnem pripravljene tudi na občutnejše povečanje proizvodnje v letu 1967, kar bi prišlo v poštev, če bo podjetje dobilo vsaj večino naročil za kmetijske naprave, o katerih se prav zdaj dogovarjajo. Pravijo, da bi v tem primeru morali zaposliti še za okoli 40 odstotkov novih delavcev ter investirati v nove stroje in prostore okoli 60 milijonov Sdin. Razen tega bi morali reorganizirati notranje delo v podjetju in preiti na bolj industrijski način proizvodnje.

Kaže, da se bo letos v obratu INLESA v »Galanterija« v Sodražici le premaknilo na bolje. Večja samostojnost omogoča obratu večje možnosti pri reševanju težav, ki jih je vseskozi imel obrat. V obratu so imeli tudi zelo nizke osebne dohodke, saj so bili lani s povprečnimi zaslužki 53.000 Sdin med najnižjimi v občini. Ker so bili prej ljudje plačani po času, so sklenili, da bodo uvedli bolj spodbudno nagradjevanje. Lani so od predvidenih 290 milijonov

S din dosegli le 80 odst. plana.

Zdaj so delavci plačani po doseženih normah. Nekateri so to novost sprejeli z veseljem, drugi pa z nezaupanjem; vendar so vsi prepričani, da bodo zaslužki večji, kot so bili doslej. Obrat se namerava specializirati za izdelavo otroškega pohištva in je s poskusno proizvodnjo že začel.

Čeprav se število zaposlenih ne bo povečalo (sedaj jih je 104), nameravajo letos doseči letno vrednost proizvodnje v znesku 407 milijonov Sdin, od česar bi 65 odstotkov prodali v tujino. Ker so nekateri očitno INLESU, da je obrat »Galanterija« dobil premo denarja za investicije, moramo povedati, da to ni res. Iz osrednjih skladov podjetja je dobil sodrški obrat v zadnjih letih nad 50 milijonov Sdin samo za investicije, precej denarja pa je bilo potrebno tudi za odplačilo dolgov (anuitet) iz prejšnjih let.

Konferenca SZDL bo verjetno marca

Razen v krajevni organizaciji SZDL v Goriči vaši so v vseh organizacijah SZDL že imeli letne konference. Na njih so izvolili 54 delegatov za občinsko konferenco, ki bo predvidoma v marcu. Na seji so predlagali, naj bi imelo predsedstvo konference 5 članov, prav toliko nadzorni odbor, medtem ko naj bi izvršni odbor šteje 10 ljudi. O predlogu bo dokončno odločala občinska konferenca. Na sestanku so tudi sklenili, naj bi na konferenci razpravljali predvsem o gospodarstvu in o zaposlovanju ljudi.

Cene v Ribnici

V trgovini s sadjem in zelenjavo v Ribnici so veljale pretekli ponedeljek naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 Ndin, čebula 1,93 Ndin kg, jajca 0,60 do 0,70 Ndin kos, grozdje 4,83 Ndin kg, hruške 4,35 Ndin kg, sveže zelje 0,93 Ndin kg, kislo zelje 2 Ndin kg, pomaranče 3,80 do 4,50 Ndin kg.

Vendar vsi razgovori verjetno ne bodo uspešni za kmetijske, saj bi v tem primeru morali v Kovinskem podjetju v letu 1967 podvojiti proizvodnjo, doseženo v preteklem letu.

Zaradi vedno večje lastne proizvodnje kmetijskih naprav, se zmanjšuje odstotek kooperantskih del v celotni proizvodnji. Se v letu 1966 so imeli približno 80 odstotkov kooperantskih del, v letu 1967 pa jih bodo imeli predvidoma le 40 odstotkov.

ODGOVOR USLUŽBENCEV »GRADBENIKA«

Bo res treba začeti drugače?

Članek »a«, ki je pred dvema tednoma pisal o našem podjetju, se je za stanje premalo pozanimal. Moderno je govoriti o tem, da je uslužbenec preveč, kaj konkretnega pa že zlepa ni nihče napisal. V mnogih podjetjih so morali skróiti obseg poslovanja, pa so mirno in složno rešili vprašanje delovne sile.

Tudi pri Gradbeniku je bila ustanovljena komisija, ki bo uredila notranjo organizacijo dela in jo prilagodila trenutnemu stanju. Osnova rentabilnosti so dobri izdelki, solidne gradnje, dobra organizacija dela, racionalizacija materiala. V socialistični družbi smo vsi delavci: v našem primeru govorimo o pisarniških uslužbenih. Če se poslužimo ločenega pojma, naj ne bo odveč, če obravnavamo oboje.

Kolikšne dohodke so imeli pisarniški uslužbeni? Skromne mesečne prejeme in nič več.

Koliko pa prejema delavec? Osebnih dohodkov po času ali učinku, terenske dodatke (tudi za delo v delavnicah), prispevek za hrano v menzi, delovno ali zaščitno obleko, po HTV je določeno tudi mleko. Če pride delavec iz sosednje republike, prejme še povračilo za potne stroške, stanovanje za vso opremo in oskrbo. Gradbena ura kvalificiranega delavca stane 11 Ndin (brez 15 odst. obč. davka). V zimskih mesecih,

ko ni mogoče delati, gredo delavci lahko domov in prejema 50-odstotne osebne dohodke. Temu nihče ne nasprotuje. Z delavnostjo si lahko vsak delavec ustvari dober dohodek. Kaj pa, če delavec na delovnem mestu ni prizadaven?

Vsakemu delu tist in priznanje! Zadnje čase pa mnogi podcenjujejo delo pisarniških uslužbencev. Prav zato se pojavljajo različna mnenja, vendar ne moremo govoriti o skupinah, ki bi rušile enotnost podjetja. Dela pa imajo tudi v pisarnah dovolj, tako pri Gradbeniku kot pri drugih podjetjih. To delo pozna vsak, kdor pozna naš gospodarski sistem, ki še vedno zahteva dosledno in točno poslovanje. Sr pač v družbenem sektorju in tako vezani na dolžni stiki jih imamo do družbe.

En sam človek ne more voditi vsega podjetja. Mi vsi hočemo delati, toliko smo vredni kot uslužbeni v drugih podjetjih ali v državni upravi, ki delajo, pa jim tega nihče ne očita.

Naše podjetje je zašlo v trenutne težave, vendar se z njimi srečujejo tudi druga podjetja. Krizo občutimo zato, ker živimo v majhni občini, ki je premajhna za tri gradbena podjetja. Položaj v Gradbeniku pa le ni najbolj kritičen. Dela primanjkuje zaradi splošne investicijske politike, ne pa zaradi visokih cen, ki jim je vzrok struktu-

ra rešuje. V programu ni večjih investicij, stanovanjski sklad pa se ne steka več v skupna sredstva. Vendar nismo brez dela, saj imamo sklenjenih več pogodb, obe-tajo pa se nam tudi gradnje manjših objektov.

Tovariši »a« se je spomnil Gradbenika. Prav bi bilo, da bi svoj »zakaj« osvetlil z vseh strani in ga tudi utemeljil.

USLUŽBENI
GRADBENIKA
(12 podpisov)

Doslej je bilo predlaganih že 67 ljudi

Na nedavni seji izvršnega odbora obč. odbora SZDL v Ribnici so ugotovili, da je evidentiranih za bodočo odbornike že 67 ljudi: 45 v občinski zbor in 22 v zbor delovnih skupnosti. Za republiške poslance so bili doslej evidentirani 4 kandidati: dva za socialno-zdravstveni zbor in dva za organizacijsko-politični zbor. Te poslance bodo Ribničani volili skupno s prebivalci Cerkljske občine.

Zanimivo je, da med doslej predlaganimi ljudmi prevladujejo starejši občani in da je evidentiranih precej kmetovalcev, zelo malo pa je kandidatov iz vrst žena. V kratkem se bo volilna komisija pri obč. odboru SZDL sestala s predstavniki političnih

organizacij, kjer se bodo dogovorili o podrobnostih. Predvidevajo, da bodo od 20. februarja do 10. marca kandidacijski zbori, na katerih bodo volilci potrjevali kandidate za volilne liste.

Doslej so bili evidentirani za občinski zbor naslednji občani: v volilni enoti Grčarice — Rakitnica: Norbert Černe, Niko Grbec, Franc Hočvar, Janez Obrstar in Pavel Trdan; v Ribnici: Bogdan Abrahamsberg, dr. Vida Čvar in Slavka Pucar; v Bukovici: Jože Gruđen, Ignac Jereb, Franc Mihelič, Alojz Zobec, Franc Zobec in Anton Zbačnik; v Dolenjih Lazih: Anton Dejak, Franc De-

jak, Adolf Lovšin in Ivan Kalajdžič; na Velikih Poljanah: Franc Hočvar in Anton Strnad; na Vinicah pa Slavko Klun in Leopold Puželj. V sodrški volilni enoti so predlagali: Evgena Ivanca, Ivana Vesela in Franca Zajca; na Gori: Antona Arka, Franca Arka, Jožeta Debeljaka, Petra Gornika, Miha Kržeta, Stanka Kržeta in Franca Pečka; v Loškem potoku — Retjah: Vinka Carja in Antona Košmrlja; v Loškem potoku

—Travniku pa Ivana Kambiča in Ivana Lavriča.

V zbor delovnih skupnosti so bili predlagani: v kmetijsko podskupino Alojz Dejak, Franc Klun, Janez Klun, Janez Kozina, Alojz Marn, Viktor Orbar, Mirko Modic, Franc Levstik in Ivan Segar.

Ker se volitve naglo bližajo, bodo morali volilci dobro premisliti, katere ljudi bodo izbrali za bodočo odbornike in poslance.

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM KGP INŽ. SAVOM VOVKOM

Gozdarstvo ne krije nobene izgube

Kmetijska panoga je že več let donosna — Ribniški gozdni obrat je imel lani izgubo — Les je bil prodan mimo obrata — Dolgovi gozdnega sklada še niso izterjani — Pravilnik ne dopušča kritja izgube drugače kot s posojilom

V ribniški občini je večkrat slišati pripombe o delu Kmetijskega gozdarskega posestva Kočevje, ki gospodari tudi z ribniškimi gozdovi. Ena izmed najpomembnejših je, da KGP denar znotraj obeh panog (gozdarske in kmetijske) preliha in tako z izkupičkom pri prometu z lesom pokriva izgube v kmetijski panogi. Obiskali smo direktorja KGP inž. Savka Sovka in se pozanimali, koliko je na teh očitkih resnice.

Inž. Vovk: Kmetijska panoga našega posestva posluje že tretje leto s pozitivnim finančnim rezultatom. Predvidevamo tudi, da je lani zaključila leto uspešno, čeprav

še nimamo izdelanega zaključnega računa.

Pravilnik posestva tudi predvideva, da morebitno izgubo v eni izmed panog krije druga panoga le s posojilom. Tudi ostalo gozdarsko poslovanje obeh panog je strogo ločeno. Skupna imata le obratna sredstva, ker se obe panogi glede na časovne potrebe po obratnih sredstvih dopolnjujeta. Panogi ločeno oblikujeta sredstva za investicije in jih tudi ločeno uporabljata.

Z ribniškimi zasebnimi gozdovi smo začeli »gospodariti« konec 1963. Dejansko pa so nam bili ti gozdovi dodeljeni v gospodarjenje

z uveljavitvijo zakona o gozdovih. Na račun proizvodnje iz zasebnih gozdov nismo želeli ustvarjati nobene akumulacije, ampak le za-jeti surovino za lesno industrijo in skrbeti za čimboljše nego in obnovo gozdov ter gradnjo gozdnih cest.

Gozdni obrat Ribnica ni predvidel za lansko leto nobenega ostanke dohodka. Ker pa gospodarjenje na tem obratu ni potekalo po načrtih (precej starega lesa je bilo prodanega mimo obrata drugam), je obrat zaključil lansko leto z izgubo.

V tem primeru torej sploh ni mogoče prelivati sredstev v kme-

tijstvo. Razen tega KGP vztraja, naj ostanejo sredstva, ustvarjena v gozdarski dejavnosti, na območju, kjer so bila ustvarjena.

KGP prispevale tudi krajevnim skupnostim

Tudi sredstev biološke amortizacije ni mogoče prelivati, saj jih vodimo ločeno za območja posameznih občin. Iz teh sredstev je bila v letu 1965 zgrajena cesta v Retjah pri Loškem potoku, lani pa so bila porabljena za nadaljevanje gradnje ceste v Mali gori. Predvidevamo tudi, da se je lani nabralo za okoli 100 milijonov starih din biološke amortizacije, ki jih nameravamo porabiti za gradnjo ceste Zadolje-Velika gora.

Naše posestvo bi na ribniškem območju gradilo še več, če bi bil na tekočem gozdni sklad, ki ga je do začetka lanskega leta vodila občina. Ko smo prevzeli gozdni sklad, je imel za okoli 45 milijonov starih din dolžnikov, ki še do danes niso izterjani.

Lani je KGP prispeval iz lastnih sredstev tudi 30 milijonov sta-

dih din za gradnjo gozdarskega doma v Ribnici, letos pa bomo zanj dodali nadaljnjih 20 milijonov starih din. Za gradnjo nove osnovne šole v Ribnici smo prispevali lani 6 milijonov starih din. V dogovoru z občinsko skupščino se je naše posestvo skupaj s podjetjem INLES obvezalo, da bo dalo krajevnim skupnostim za urejanje komunalnih zadev po 1000 starih din od kubičnega metra dobavljene hlodovine. Tako smo lani izplačali krajevnim skupnostim 9 milijonov starih din, letos pa bomo predvidoma 6 milijonov starih din. Koliko je na osnovi tega dogovora prispeval INLES, nam ni znano.

Lani je naše podjetje začelo reševati tudi stanovanjske zadeve ribniškega obrata, za kar je porabilo 16 milijonov starih din. To je bila udeležba pri nakupu štirih stanovanj, razen tega pa bosta zgrajeni še dve stanovanji v gozdarskem domu. Če bo potrebno, bomo za reševanje stanovanjskih problemov na tem območju namenili še več denarja

Za najnujnejše štiri milijone premalo

Črnomaljski občinski proračun ima iz preteklega leta 756.000 Ndin neplačanih obveznosti in 350.000 Ndin dolga pri šolskem skladu za financiranje šolstva II. stopnje. Ves dolg je prenesen v letošnje leto, in ker ne kaže, da bi letošnji občinski proračun te obveznosti lahko

pokril, nastaja vprašanje, kako uskladiti dohodke z izdatki.

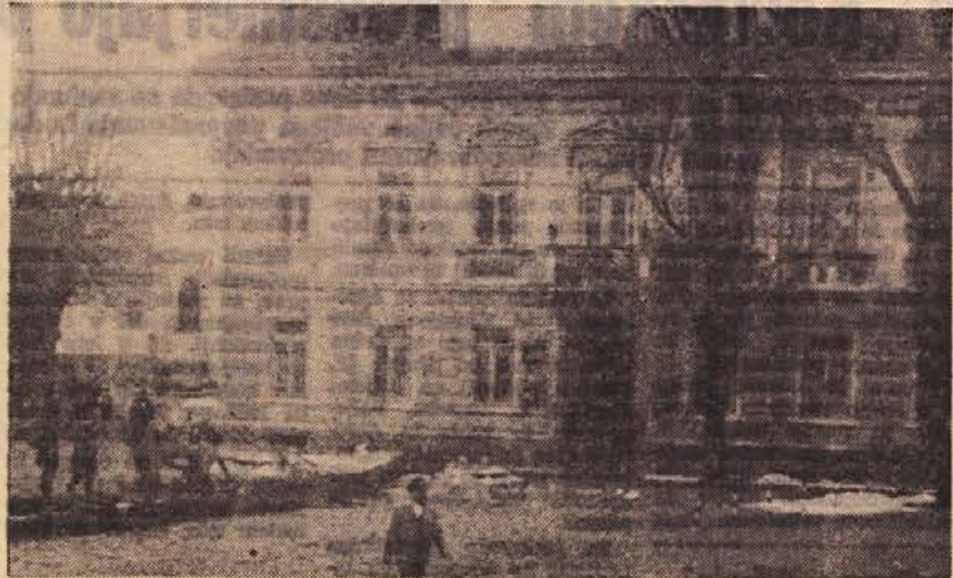
Sestavili so že osnutek letošnjega proračuna, ki predvideva za najnujnejše izdatke 10.132.235 Ndin, s katerimi bi lahko kriji minimalne potrebe za normalno poslovanje. Pri tem so že mnoge postavke nižje od lanske realizacije, le šolstvu in socialnemu varstvu so namenili več sredstev.

V osnutku letošnjega proračuna pa je predvidenih le 6.445.800 Ndin dohodkov. Tako Črnomaljecem ni jasno, od kod dobiti še nujno potrebne 4 milijone Ndin. Če ne bo z republiško dotacijo kritih vsaj del sredstev za

priznavalnine in plačila oskrbnih dni v socialnih domovih, je gotovo, da v letošnjem proračunu ne bo mogoče zagotoviti toliko dohodkov, kolikor bo najnujnejših izdatkov.

Dobili so razumljiva pojasnila

Na pobudo črnomaljskih delovnih organizacij je občinski sindikalni svet v petek popoldne sklical posvet predstavnikov samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij. Strokovnjaki komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in ljudski poslanec dr. Albin Pečaver so ob tej priložnosti pojasnjevali nova zakonska določila s področja socialnega zavarovanja in vse spremembe. Navzoči so bili z razlago zelo zadovoljni.

Danes teden je vse dopoldne pred gostiščem Grad precejšnja množica ljudi opazovala kako so podirali topole, zasajene pred stavbo družbenih organizacij. Drevje, ki so ga Italijani zasadili med vojno, je bilo že staro in nalomljeno, tako da bi ga malo večji vihar lahko podrli in izval nesrečo.

Število bralcev upada

Ob analizi lanskega poslovanja ljudske knjižnice v Črnomlju so ugotovili, da je v letu 1966 število bralcev močno padlo. Medtem ko je bilo v letu 1965 8051 bralcev, jih je bilo lani le 6654. Tudi število obiskovalcev knjižnice je bilo lani za 640 nižje kot v letu 1965.

Vodstvo knjižnice si prizadeva ugotoviti, zakaj tako. Zlasti jih zanima, kje je vzrok, da mladi bralci izgubljajo veselje do branja. Knjižnica je namreč precej dobro založena z mladinsko literaturo, zato domnevajo, da jih ne odvraca premajhna izbira knjig, temveč da gre za druge okoliščine.

Na Sodjem vrhu je gorelo

20 januarja dopoldne je na Sodjem vrhu zgorelo gospodarsko poslopje Janeza Govednika. Poslopje je bilo pokrito s slamo, tri stene je imelo lesene, eno pa zidano. Ogenj je zajel streho, trame in leseni strop. Požar je uničil tudi več desk, slamo, vprežni voz in ostalo, kar je bilo shranjeno na podstrežju.

Na prostem ni prijetno čakati

Po Belt krajini prevažajo potnike z avtobusi kar 4 avtobusna podjetja: Gorjanci, SAP, Avtopromet Kranj in Transport Ljubljana. Potniki pa morajo ob vsakem vremenu čakati na postajališčih kar na prostem, ker v bližini ni nobene hiše. Zato želimo, da bi avtobusna podjetja s skupnimi sredstvi postavila vsaj zasilne avtobusne čakalnice. V Podzemlju je tak objekt nujno potreben.

Prav tako ugotavljamo, da je v Podzemlju, na Krasincu, v Gribljah, v Gradcu ter v Pravitini že okoli 150 motornih vozil in traktorjev. Podjetje Petrol bi lahko razmislilo o postavitvi bencinske črpalke, saj moramo zdaj pogorivo v 7 km oddaljeno Metliko ali Črnomelj. Črpalke pa bomo v Podzemlju vedno bolj pogrešali tudi zato, ker se kraj turistično razvija.

IVAN BUTALA

Za šole ugoden veter, a prenizka jadra

Člani občinskega sklada za šolstvo o lanskem poslovanju in možnostih za letos — Kot kaže, zahtevam prosvetnih delavcev ne bo mogoče v celoti ugoditi

Konec januarja so se v Črnomlju sestali člani občinskega sklada za šolstvo skupno z ravnatelji šol ter obravnavali vse pereče zadeve s področja šolstva.

Ugotovili so, da bi moralo šolstvo do leta 1970 po predlogu družbenega plana precej napredovati in da je to mogoče doseči le z izboljšanjem učnih metod, z boljšo materialno osnovo šolstva itd. Toda — kako nuditi brezplačno osnovno šolanje, ko primanjkuje sredstev še

za osnovno dejavnost v šolah? Lani so šole dobile le 80 odst. predvidenih sredstev, s katerimi so krije le osebne izdatke prosvetnih delavcev. Tako je bila osnovna šola v Adlešičih prikrajšana za 13.291 N din, osnovna šola Črnomelj za 88.708 N din, osemletka v Dragatušu za 21.246 N din, šola v Semiču za 42.268 N din, šola v Starém trgu za 15.585 N din in osnovna šola Vinica za 38.608 N din.

Občinska skupščina ni mo-

gla zagotoviti niti povsem brezplačnega prevoza otrok v šolo za okoli 400 učencev. Njihovi starši so morali prispevati povprečno 20 odst. redne prevozne cene. Skupno je bilo lani za potrebe šolstva porabljenih 4.219.757 N din, poleg tega pa je ostalo za 769.914 N din neplačanih pogodbenih obveznosti. Težak položaj v šolstvu se je konec leta še občutno poostil z zahtevno prosvetnih delavcev po 40-odstotnem povišanju osebnih dohodkov v letu 1967.

Solanje v črnomaljski občini je nasploh dražje kot marsikje drugje, ker imajo šole z majhnim številom otrok razdrobljene po razsežnem terenu. Tako je šolanje za učenca v osemletki veljalo 902 N din, šolanje dijaka gimnazije pa celo 2250 N din.

Ko je sklad za šolstvo analiziral lanske osebne dohodke prosvetnih delavcev, je ugotovil: povprečni osebni dohodek v šolstvu je znašal

720 N din, v industriji 646 N din in v gospodarstvu 658 N din. Povprečni zaslužki v šolah so bili torej višji od povprečnega zaslužka v gospodarstvu, toda to je zelo varljiv podatek, ker je v ozadju kvalifikacija zaposlenih. V prosvetnih delovnih organizacijah je namreč mnogo več zaposlenih ljudi s srednješolsko in visokošolsko izobrazbo kot kjerkoli drugje.

Če bi hoteli upoštevati vse potrebe in zahteve šol, bi moral letošnji proračun za šolstvo v primerjavi z lanskim letom za 62 odst. porasti, tega pa ni mogoče zagotoviti, kar je bilo očitno tudi prisotnim na seji.

Sklad za šolstvo je ob tej priložnosti sestavil plan financiranja šolstva za leto 1967. Upošteva vse možne virov dohodkov so prišli do najvišje številke 6.008.517 N din — in v okviru te bo treba šolstvo vzdrževati. Po tem predlogu pa je šolstvu letos le namenjenih okoli 1.900.000 N din več kakor lani.

Ker so bili na seji sklada za šolstvo prisotni ravnatelji šol, sklad na zahtevo prosvetnih delavcev ne bo dal še posebne pismene obrazložitve.

Za poslance in odbornike so predlagani

Občani so na več sestankih pretekli teden evidentirali še naslednje za odbornike občinske skupščine Črnomelj: Jožeta Movrina, kmeta iz Loke; v Črnomlju so predlagali Fančko Jeršin, gospodinja, in Pavla Čurja, občinskega ločilca; na Talčjem vrhu Janeza Sprajcena, kmeta z

Rožič vrha; v Adlešičih Nika Ovičkovica, upokojenca iz Dolencov, in Jožeta Adlešiča, poštanja iz Adlešič.

Na Streljčevcu so bili evidentirani Drago Plut, delavec iz Gradnika, Alojz Vidmar, kmet s Kala, in Anton Malenšek, kmet iz Malin.

Profesorski zbor gimnazije v Črnomlju pa je za možne poslance v republiškem prosvetno-kulturnem zboru predlagal: Vero Jukič, pomočnico ravnateljice osnovne šole, prof. Marijana Skrbinička in prof. Ano Jankovič (oba iz Črnomlja), prof. Marka Kobeta iz Starega trga in učiteljico Ano Jakše iz Črnomlja.

Člani volilne komisije te dni organizirajo z občani razgovore o ožjem izboru evidentiranih, ki jih bodo pred-

lagali za kandidate. Tak sestanek so imeli pred kratkim že na Vinici, kjer so se odločili za občinski zbor predlagati Ivana Stegmeta, Rudeta Trempusa, za zbor delovnih skupnosti pa Nika Rafolja in Jožeta Fortuna. Vinčani tudi

menijo, naj bi v republiški zbor za kandidate predlagali Leopolda Kreseta in v gospodarski zbor SRS inž. Cirila Mravljivo.

33 občanov zasluži več kot 2 milijona na leto

Letos je v črnomaljski občini precej več občanov povzrženih davku na osebni dohodek. Medtem ko je lani plačalo prispevek le 14 ljudi, je letos kar 33 taktih, ki so lani zaslužili več kakor 2 milijona. Zanimivo je, da so ljudje z ugodnim standardom različnih poklicev, med njimi pa je precej zdravstvenih delavcev in zaposlenih v industriji.

Nogometiši so priredili maškerado

Nogometni klub Bela križna je 4. februarja ob 19. uri priredil v gostišču Grad veselo pustno rajanje. Rezervacije po 500 Sdin so bile večinoma že vnaprej prodane. Nogometiši so se lotili organizacije maškerade zato, ker jim primanjkuje sredstev za udeležbo v pomladanskem prvenstvu v ljubljanski nogometni podzvezi. Dohodek prireditve je torej namenjen nadaljnjemu udeleževanju črnomaljskih nogometišev.

ČRNOMALJSKI DROBIR

VERJETNO JE evropsko prvenstvo v umetnem drsanju v Ljubljani vplivalo na mladi črnomaljski rod, da se je začel navduševati za ta sport. Ker pa v Črnomlju ni drsalnice, se na asfaltiranem rokometnem igrišču pojavlja vse več kotalkarjev. Ob popoldnevih pridno vadijo in lepo napredujejo. Nekateri poskušajo že celo pisane korake v parih.

UPRAVA ZA DOHODKE je poslovanje v letu 1966 zaključila s 18 odst. neizterjanih obveznosti občanov. Od tega je največ dolžnikov iz socialnega zavarovanja. Del neplačanih obveznosti bodo še lahko luterjali, vprašanje pa je, kaj bo s tistimi kmetovalci, ki ron ne znorejo plačati. Odpisov mnenkrat ne delajo.

ČRNOMALJSKI CEBELARJI upajo, da bo letošnji pridelek medu precej ugoden, posebno za tiste, ki so jeseni dobro poskrbeli za čebele. Ugotavljajo, da so čebele dobro presimile, in če ne bo

več dolgotrajnega mraza, bo letos medu dovolj.

FOTOGRAFI IMAJO že zne-raj toliko dela s fotografiranjem občanov za nove osebne izkaznice, da komaj zmagujejo naročila. Tako fotograf Milan le dve uri na dan uraduje za stranke, preostali delovni čas pa je lokalni zaprt zaradi izdelave slik.

IZVEDELI SMO, da smetarske posode pred blokli Pod smreko niso prepolne le zaradi nerednega odvosa smeti, temveč da so temu krivi tudi hišni sveti, ki niso nabavili dovolj posod za odpadke. V bloku VI. in VIII. je 78 strank, smetarskih posod pa le 5, zato ni čudno, če so v dveh dneh polne.

ZA METLIŠKI PUSTNI SPRE-VOD je bilo v Črnomlju precej zanimanja, zato je turistični biro organiziral poseben avtobus, ki je številne Črnomaljce prepeljal k odkritju rentabilne železniške proge v Metliko.

Marija Jakljevič iz Adlešičev je ena redkih izdelovalk belokranjskih pisanic, ki kljub visoki starosti še vedno vztraja pri tem delu. Pred kratkim je prišla iz bolnice, kjer je bila operirana. Pisanice izdeluje že od leta 1914. V eni zimi jih izdelala tudi po tri tisoč (Foto: Mirko Vesel)

V Beli krajini odvzetih 1954 zdravstvenih izkaznic

Podružnica socialnega zavarovanja v Črnomlju je od 16. do 20. januarja letos prežigosala zdravstvene knjižice

vsem kmetom borcem, njihovim ženam in otrokom, starih do 15 let. Ob tej priložnosti so v skladu z novo republiško zakonodajo odvzeli borčevske zdravstvene izkaznice vsem drugim družinskim članom in tudi borcem, ki so začeli sodelovati z NOV po 1. januarju 1945.

Po navodilih republiškega zavoda so odvzemali borčevske zdravstvene izkaznice tudi članom ZVVI, vendar so jim kasneje knjižice vrnil. Ker se ni novega zakona o ZVVI, je bilo sklenjeno, da dotle člani te organizacije obdržijo pravice iz kmečkega borčevskega zavarovanja.

Podružnica socialnega zavarovanja je tako v občini Črnomelj odvzela 1593 zdravstvenih izkaznic, v metliški občini pa 361 izkaznic. Ugotovljeno je bilo, da nosilci pravice do tovrstnega zdravstvenega varstva iz 186 družin nimajo priznane udeležbe v NOV pred 1. januarjem 1945, zato so oni in njihovi družinski člani izgubili borčevske zdravstvene izkaznice. Povedati pa je treba, da prizadeti niso ostali brez zdravstvenega varstva, ker so dobili le nove zdravstvene izkaznice kot kmetijski proizvajalci, vendar imajo po novem manj ugodnosti.

NOVICE
črnomaljske komune

Odprto pismo Zdravstvenemu domu

Menim, da so me kot člana kolektiva zdravstvenega doma v Metliki izgrabili, zato bi rad pred javnostjo razgrnil krivico, ki se mi je zgodila.

Kot štipendist zdravstvenega doma Metlika sem končal študije na stomatološki fakulteti v Ljubljani in 1. 12. 1964 nastopil službo v Metliki. S tedanjim direktorjem dr. Pečaverjem sva se razumela, da mi je nasvetoval in me kot začetnika lepo usmerjal. Vživel sem se v kolektiv, ki je bil tedaj dober, soliden in delaven. Zaradi vestnosti in marljivosti pri delu mi je tedaj upravni odbor dodelil celo 18 dni nagradnega dopusta.

Nedolgo zatem je šel dr. Pečaver na novo službeno mesto. Tedaj se je začela v zdravstvenem domu druga politika in naglo so se spremenili tudi odnosi do mene. Medtem sem moral odslužiti vojaški rok, namesto mene pa so zaposlili še eno dentisto. Že ko sem prišel domov na dopust, sem slišal govorice, da imajo v zdravstvenem domu dva dentista dovolj in da zame ne bo več kruha. Prava gonja proti meni pa se je začela, ko sem se vrnil od vojakov. Kolektiv me je sicer moral sprejeti (toda le zato, »ker nas veže zakon«, kot je dejal upravnik dr. Blenfeld). Močno sem bil razočaran, ko sem prvič prišel v ambulanto. Instrumente sem našel zaklenjene v omari, prav tako medikamente. Na razpolago so mi dali le kleščice za izdiranje zob. Tudi instrumentarke nisem dobil. Od tedaj sem v ordinaciji sam za zobozdravniška dela, statistiko in obračune.

Povedati moram, da so mi že prej hoteli vsiliti za instrumentarke hčerko predsednice naše delovne skupnosti, toda z njo nisem bil zadovoljen, ker ni imela nobene strokovne izobrazbe. To so mi grozno zamerili! Kasneje se je res izkazalo, da delu v naši ustanovi ni kos.

Nekateri ljudje iz zdravstvenega doma so šli dlje: pacienti so mi naravnost odganjali! V moji ordinaciji so vpričo strank tako preklinjali in psovali, da so se ljudje upravičeno zgražali. Ko so mi le dali opravljati tudi protetična dela, pa je zobotehnik delo za moje stranke opravljal tako površno in neredno, da so morali pacienti večkrat priti zastoj. Za moje stranke je večkrat zmanjkalo tudi materiala. Ljudje pa so kljub temu prihajali k meni in z menoj vred potrpežljivo prenašali očitno zapostavljanje.

Na seji delovne skupnosti 9. decembra 1966 so me javno napadli, da si na umeten način polnim čakalnico. Očitno so mi, da podkupujem šolarje! Tako sem opustil sistematično delo z otroki in stranke iz rojstne vasi namerno odklanjam. Vseeno pa imam polno čakalnico! Decembra lani sem imel na dan povprečno 22 bolnikov, januarja letos pa povprečno 19, kar je

precej več kot kolegica dentista, medtem ko za šefa dentista nimam podatkov.

Na vse to nisem reagiral, ker sem vedel, da sem nekaterim na poti in da bi se me radi znebili. Takim pogojem dela se navzlic pričakovanju nisem uprl, toda ker sam nisem hotel iti iz kolektiva, so se me kotili drugače. Konec lanskega leta se je začelo v kolektivu razpravljati, da je premalo sredstev in da za tri zobne terapevte ni dovolj dela. Prišlo je tako daleč, da je bil 13. decembra lani razpisan referendum, na katerem naj bi upravljalci odločili, kdo mora stran. Ker je šef zobne ambulante dentista Nered član upravnega odbora in kot tak za odpoved ne pride v poštev, smo glasovali samo za dentisto Attarjevo in mene. Na referendumu je kolektiv z večino glasov odločil, naj ostanem jaz, toda ko so izid glasovanja sporočili predstavnikom delavskega upravljanja, je padla izjava »da je ta lista za na WC«. To se je pokazalo tudi v praksi, kajti kljub odločitvi referenduma mi je upravni odbor 1. februarja 1967 vročil odpoved zaradi »stranjšega zmanjšanja obsega dela v zobozdravstveni ambulanti« (kar pa ne drži).

Odpoved me ni niti presenetila, saj mi je komaj dva dni pred tem moj šef rekel v obraz: »Ti si samski, imaš doma grunt in potrebuješ samo za sladkor, olje in sol.«

Ob vsem tem — navedel sem le del vseh krivic, ki sem jih moral pretrpeti — bi rad javno zastavil samo nekaj vprašanj:

1. Ali sem toliko let študiral in končal stomatologijo zato, da bi sedaj delal na gruntu, ki ga sploh nimam?

2. Zakaj organi samoupravljanja niso spoštovali izida referenduma?

3. Ali je prav, da eden izgubi službo, češ da je premalo sredstev, ko gredo za služki v zdravstvenem domu Metlika v stotisočake, ob tem pa nekateri delajo prikriti nadure ali opravljajo celo zasebno prakso?

4. Ali si lahko v neki zdravstveni ustanovi privoščijo to, da morajo bolniki nalašč prihajati večkrat zastoj, ker bi radi nekoga spravili stran? Kdo jim bo povrnil izgubljeni delovni čas in potne stroške?

5. Zakaj moram stran prav jaz, edini zobozdravnik, za katerega je sistemizirano delovno mesto, medtem ko je v zdravstvenem domu predviden samo en dentista, a še naprej ostaneta dva?

Podal bom ugovor na odpoved, prosim pa, da mi kolektiv na javno zastavljena vprašanja tudi javno odgovori. Tu ne gre le zame, temveč za razmere v tej zdravstveni ustanovi nasploh. Kajti če bo odpoved proti meni uspela, bo morda na vrsti še kak nezajelen član kolektiva.

Dr. stom. ANTON SUKLJE

TEZAVE OBCINSKEGA PRORACUNA. Takole so metliški pustni veseljaki v nedeljo predstavili tudi širši javnosti težave svoje proračunske politike: na prvem vozu davčni lijak, na drugem prazno občinsko blagajno, na tretjem pa domačo kovnico denarja (Foto: Jože Splihal)

»Komet« tretjič na sejmu mode

Konfekcijsko podjetje KOMET iz Metlike je januarja že tretjič razstavljalo svoje izdelke na ljubljanskem sejmu MODA. Letos so pokazali razen že znanih damskih steznikov in nedrčkov tudi dolge lasteks hlače za ženske in otroke, ter preproste ženske halje.

Izdelkov letos niso dali v očenjevanje. Novih vzorcev niso imeli, lani pa je eden Kometovih nedrčkov že dobil srebrno medaljo.

Z učinkom letošnjega sejma niso bili zadovoljni. Nasploh je bil sejem slabše obiskan kakor prejšnja leta

in tudi kupcev ni bilo toliko, kot so pričakovali. Veliko jih je prišlo blago ogledovat in spraševati za ceno, medtem ko so sklenili le za okoli 10 milijonov dinarjev pogodb. Ta številka pa je mnogo manjša od lanskoletne.

Samo eden je razgrajal

Na pustno soboto in nedeljo, ko je vsa Metlika veselila, in ko je bilo precej ljudi vinjenih, večjih izgrediv in pretepov vendarle ni bilo. Le eden izmed Bubnarčanov, ki so prišli k odkritju železniške proge, je zvečer pred vinsko kletjo nekaj razgrajal, a so miličniki takoj posredovali.

Organizatorjem pohvala!

V letošnjo pustno prireditev veliko truda, zato za službo organizatorji in sodelujoči javno pohvalo. Razen članov pripravljalnega odbora — glavnega gadjega gnezda so tudi tokrat veliko prostovoljnih del opravili v komunalnem podjetju, v delavnici »Beta«, v podjetju »Lepisa« in zasebni obrtniki. Celokmetovalci iz okolških vasi imajo pri uspehi prireditvi svoj delež, saj za izposojene konje niso hoteli nobene odškodnine.

Poštena kritika - pogoj za uspešno delo

Metliški komunisti so zadovoljni z dosedanjim delom organizacije in želijo, da bi tako delovala tudi v prihodnje — Tokrat so spet spregovorili o razmerah v zdravstvenem domu

23. januarja je imela redno letno konferenco osnovna organizacija Zveze komunistov v Metliki. V delovnem poročilu je bilo navedeno, da je bilo delo te organizacije zelo pestro, saj je zajemalo celotno problematiko mesta. Vodstvo organizacije se je posluževalo različnih metod dela in sodobnih organizacijskih prijemov. Pri pripravi analize gospodarske in komunalne problematike šolstva, kulture in prosvete, družbenega samoupravljanja in dela v množičnih organizacijah so sodelovali najposposobnejši člani

ZK. Vse leto je organizacija posvečala precej skrbi tudi mladini in kadrovdskim problemom v vodstvu ter sodelovala pri utrjevanju vodstva v SZDL. Za mladino so organizirali seminar in skupno posvetovanje, prav tako za aktiv SZDL.

V poročilu, katerega namen je bil kritično oceniti dosedanje delo, je bilo navedeno tudi, kako so nekateri člani reagirali na kritiko. Jasno je, da so mnoge stvari po IV. plenumu veliko bolj podvržene kritiki in ocenjevanju ne samo članstva ZK, temveč tu-

di ostalih občanov. Naloga organizacije ZK pa je spraviti v sklad vse take pojave in probleme tako, da ne bo prihajala na površje samovolja posameznikov in da ne bo nikomur storjena krivica.

Na metliški konferenci je bilo omenjeno, da se vodstvo ni dovolj zavzelo za razčiščevanje problemov v zdravstvenem domu, kar pa ni povsem točno. V zdravstvenem domu so trije člani ZK, med njimi tudi en član občinskega komiteja. Upravnik je bil večkrat od vodstva opozorjen na nekatere nepravilnosti, ki zadevajo odnose v zdravstvenem domu. O tem sta razpravljala tudi osnovna organizacija ZK in občinski komitej, marsikaj pa smo brali tudi v Dolenjskem listu. Kako je vodstvo zdravstvenega doma to sprejelo, je tudi znano: z delom kolektiva je začelo gonjo proti novinariki in direktno proti sekretarju občinskega komiteja ZK Metlika. Ali tak način daje ugled komunistu, ki ni znal najti druge poti za reševanje problema v zdravstvenem domu?

Na konferenci pa je v zvezi s tem tajnik občinske skupščine sporočil naslednje:

»Predsednik občinske skupščine meni, da niso potrebni ukrepi sekretariata v zdravstvenem domu, ker tudi doslej niso ukrepali, in da bo občina poslala v zdravstveni dom posebno komisijo. Ta bo stvari raziskala in poročala osnovni organizaciji ZK Metlika.«

Na konferenci se z izjavo niso zadovoljili. Predlagali so, naj komisija občinske skupščine in sekretariat osnovne organizacije ZK delajo skupno, da bodo lahko celotno zadevo tudi politično ocenili, zlasti kar zadeva družbeno samoupravljanje in odnose v kolektivu.

Ko so komunisti na konferenci dobro ocenili dosedanje delo osnovne organizacije ZK, so menili, naj bi tako delala tudi v bodoče, hkrati pa iskala nove metode in oblike dela. V sedanjem obdobju je zlasti pomembno tesno sodelovanje z organizacijami v podjetjih, ker problemi terena v mestu niso in ne morejo biti samo stvar terenske organizacije ZK. Razpravljali so tudi o reorganizaciji osnovne organizacije ZK in izvolili nov sekretariat, ki bo skupno s sekretarjem sposobno uspešno voditi zahtevno delo.

REGINA PIR

Od davkov je odvisno

Po metliški občini pravkar poteka izterjava zaostanka prispevkov iz kmetijske dejavnosti in prispevkov za kmečko zdravstveno zavarovanje. Vsi zaostankarji se morajo zavedati, da je od njihovih vplačil odvisen občinski proračun! Iz proračuna pa vzdržuje občina šolstvo, socialno varstvo in komunalno dejavnost. Zaman je tarnati in se jeziti nad slabimi potmi, nad neurejeno javno razsvetljavo, nad tem, da imajo kmetje premajhne pravice v zdravstvenem zavarovanju in nad tem, da so socialne podpore in priznavalne penzije! Vse te potrebe vzdržujemo iz proračuna, v proračun pa se stekajo prispevki občanov. Izpolnimo torej svojo dolžnost, da bo denar vsaj za najnujnejše skupne potrebe!

Kratke iz osnovne šole

■ V letošnjih zimskih počitnicah so bili šolarji metliške osemletke prikrajšani za teden prostih dni. Šolske počitnice so namreč izjemoma trajale le od 28. januarja do 6. februarja, ker so nujno začeli pouk 12 dni kasneje kot drugje. Učenci so dobili prirečevala šole tik pred počitnicami, vendar so bile ocene že prej zaključene. Zato zadnji dan ni bilo mrzličnega spraševanja ne posebne živčne napetosti.

■ Šolska knjižnica šteje 1206 knjig in je prav dobro obiskana.

V novi šoli ji je namenjen lep prostor, kjer imajo tudi mize in stole za učence, ki hodijo brat v knjižnico. Razen obveznih beril za šolsko čtivo, si precej izposojajo tudi drugo mladinsko literaturo.

■ Televizijski sprejemnik, ki ga je šola za novo leto dobila v dar od časopisnega podjetja »Delos« iz Ljubljane, še ne dela. Zaradi napačno vgrajene antene morajo čakati monterja, da bo opravil strokovno napeljavo in priključek. Pravijo, da bo te dni zadeva urejena.

Gostinci so bili razočarani

Od pustne nedelje so si gostinci veliko obetali, a jim je slabo vreme nekolično prekrižalo račune. Hotel Bela krajina je bil sicer 23. v soboto zvečer povsem za seden, tako da so bila vsa prenočišča oddana, toda to je le del tistega, kar so pričakovali.

V nedeljo je bilo ves dan veliko gostov v hotelu, pri Gerbecu v gostilni Križan

v Gradcu in nekaj na Vinomeru, medtem ko na Veseleci ni nihče prišel. Gostinsko podjetje je postavilo kiosk pod kostonji v bližini prireditvenega prostora in poskerbilo za potujoče gostišče na vozu, a so zunanji dan le malo prodali. Za dobrote na jedilnem vozu: kuhano vino in žganje, pustni čaj, krofe, sadje in sladkarije, je bilo v torek popoldne več zanimanja.

metliški tedenik

Več kot 100 prošelj za sprejem na delo

Dekleta iz vseh krajev brežiške občine se želijo zaposliti v obratu BETI v Dobovi — Trenutno šteje kolektiv 125 članov — Na povečanje zaposlenih ne mislijo, ker delajo že zdaj v utesnjenih prostorih — Strokovno izpopolnjevanje je za sedaj najpomembnejša naloga mladih deklet za šivalnimi stroji

V obratu belokranjske tekstilne industrije BETI v Dobovi so od leta 1965 do danes podvojili število zaposlenih. Tedaj je štel kolektiv 61 delavcev; še v istem letu se je povečal za 14 članov, lani pa je število zaposlenih naraslo že na 125.

V obratu BETI dobivajo vsak dan nove prošnje za sprejem na delo; zaposlitve si želijo predvsem mlada dekleta, ki so po osnovni šoli

ostala doma in nimajo možnosti za uk. Trenutno jim ne morejo ustreči. Ze tako delajo v utesnjenih prostorih.

O razširitvi obrata precej razmišljajo in želijo, da bi matično podjetje upoštevalo te potrebe v programu nadaljnega razvoja.

Lanskega plana proizvodnje, katere vrednost je bila sredi leta povečana na 78.978 N din, v dobovskem obratu

niso dosegli. Približali so se mu z 89,5 odst. Vzroki za zastajanje so v pričuevanju na novo sprejetih delavk, ki so šele po daljšem obdobju kos postavljenim normam.

Povprečni osebni dohodki so se lani povečali na 500 do 546 N din, medtem ko se je povprečje še predlanskim gibalo med 250 in 424 N din.

Na občnem zboru sindikalne podružnice, ki so ga delavke v BETI vzorno pripravile, je tovarišica Cilka Radanovičeva grajala malomaren odnos delavk do strokovnega izpopolnjevanja in družbenega izobraževanja. Vse so ji pritrdile, ko je dejala, da je z znanjem najtesneje povezana kakovost dela in uveljavitev v samoupravnih organih. Marsikaj v obratu še ni urejeno tako, kot bi pričakovali. Zaradi tega so članice kolektiva sklenile, da

naslednja akcija za izobraževanje ne sme ostati brez odziva.

Novi upravni odbor sindikalne podružnice, ki mu predseduje Vera Horvatičeva, se bo zlasti potrudil, da bo sproti seznanjen z načrti za razvoj celotnega podjetja in še posebej z načrti za povečanje obrata v Dobovi. Cimprej bo poskušal uresničiti sklep občnega zbora za napredek samoupravljanja v kolektivu, ki je izredno mlad in zato mnogo pre malo izkušen v teh stvareh.

J. T.

85 letnica brežiških gasilcev

22. januarja je predsednik PGD Brežice tovariš Bruder, man začel 185. redni letni občni zbor. Z enominutnim molkom so nato počastili spomin Franca Gerjeviča, ki je bil 35 let član prostovoljnega gasilskega društva.

Poveljnik, tajnik in blagajnik so v svojih referatih osvetlili delo društva v lanskem letu. Društvo je lani sodelovalo pri gašenju le treh požarov, pa še to izven občine, saj na njihovem področju zaradi dobre preventivne službe ni niti enkrat gorelo. Društvo ima težave pri organiziranju gasilskih vaj zaradi preobremenjenosti

svojih članov, v svoje vrste pa ne more pritegniti mladine. Prav temu bodo morali posvetiti več pozornosti.

Brežiške gasilce tarejo stare težave, ker nimajo denarja. Morali bi kupiti nove delovne kombinezone, adaptirati prostore v gasilskem domu, urediti centralno kurjavo, ker sicer voda v cisterni zmrzne itd.

Na koncu so sklenili, da bodo prvo nedeljo v avgustu priredili nastop gasilcev, obenem pa pripravili gasilsko veselico. S tem bodo proslavili 85.letnico društva.

O-vi6

Pridružila so se nova imena

Po krajevnih organizacijah SZDL v brežiški občini je evidentiranje bodočih odborniških kandidatov zaključeno. Seznamu evidentirancev so se pridružila nova imena.

Na Veliki Dolini so občani predlagali Ivana Kvartuha, Emila Hostnika in Franca Bizjaka.

Na Bizeljskem so zabeležili štiri imena. Izbrali so Milana Sepetavca, predsednika ObS v Brežicah, Ivana Mihelina, Mirka Muleja in Ivana Ureka.

Anton Požar in Miroslav Podpečan sta bila evidentirana v Kapelah, v Artičah pa Slavko Gorišek, Jože Lapuh,

Franca Glogovšek in Jože Molan, v Globokem bodo izbrali kandidate med petimi evidentiranci. To so: Ivan Suler, Jože Cizelj, Ivana Tominc, Ivan Zivič in Franc Strgar.

Pišecani so na konferenci Socialistične zveze predlagali za bodoče odbornike Ivana Cizija, Jožeta Ogorevca in Antona Hribanja. Za zveznega poslance so razen Viktorja Avblja predlagali še Milana Sepetavca.

Za republiški zbor skupščine SRS so občani evidentirali Milana Sepetavca, Antona Rebselja in Lojzeta Zokajla.

Stari stroji - dolg delovni dan

Ko so se komunisti poslovne enote SLOVENIJA-VINA v Brežicah zbrali na konferenci osnovne organizacije, so pokazali jaredno zanimanje za gospodarski razvoj enote, v kateri so zaposleni. Nekdo izmed njih je zastavil vprašanje, zakaj ne morejo preiti na 42-urni delovni teden.

Sledil je odgovor, da ob sedanjih mehanizaciji to ni mogoče. To se povsem ujema z ugotovitvijo delavcev, da pri teh strojih še v osmih urah komaj iztisnejo normo. Šele potem, ko bo imela polnilnica dva filtra, ko bo dovolj črpalk, dovolj vozil in drugih izboljšav, se bodo lahko pogovarjali o skrčenju tedenskega dela še za nadaljnje tri ure.

Za letos imajo objubiljene tri tovorne avtomobile, verjetno bodo dobili tudi črpalke in filtre, toda na večje investicije še ne morejo računati. Potrebovali bi nov polnilni stroj in kotlarno, to pa so še načrti prihodnosti.

V sedanjih prostorih najbrž tudi ne bi kazalo vgrajevati vsega tega.

Novi odborniški in poslanski kandidati

Na občinskih zborih sindikalnih podružnic v brežiški občini so v zadnjem času predlagali za odborniške kandidate še: Antona Kržana, Draga Novoselca, Darka Goriska, Zdravka Tomšeta, Miho Savnika, Vinka Božička in Staneta Mravljca, Roka Keržana, Anico Kežman, Zlato Butara in Jožeta Zabkarja. Za republiški socialno-zdravstveni zbor sta bila evidentirana Rudi, Požar in Ivan Starman. Solski zavodi so za organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine namesto dr. Jožeta Brileja predlagali Nika Šilha, za kulturno-prosvetni zbor zvezne skupščine pa Staneta Kranjca in Mihoša Poljanška.

NOVO V BREŽICAH

ZA KMETE, ZA DELAVCE NA DRUŽBENIH POSESTVIH IN KMETIŠKIH STROKOVNJAKE prireja turistična poslovalnica v Brežicah zanimiv in poučen izlet v Italijo. Od 13. do 17. marca si bodo udeleženci lahko ogledali mednarodni kmetijski sejem v Veroni. Potovanje bo trajalo štiri dni. V programu sta tudi obisk Benetk, in ogled mnogih drugih zanimivosti. Cena izleta je 375 Ndin. Poslovalnica SAP sprejema prijave do 25. februarja.

TRGOVSKO PODJETJE »LJUDSKA POTROŠNJA« prireja tudi letos veliko nagradno žrebanje. Udeležijo se ga lahko vsi tisti kupci, ki bodo od 15. februarja do 15. marca v njenih poslovalnicah enkrat kupili vsaj za 50 Ndin blaga. Zraven bodo dobili kupon za žrebanje. Za vsakih naslednjih 50 Ndin bodo ponovno prejeli nagradne kupone. Žrebanje bo v drugi polovici maja. LJUDSKA POTROŠNJA obeta veliko lepih nagrad.

ZA JUTRI NAPOVEDUJE LJUDSKA UNIVERZA začetek jezikovnih tečajev za odrasle. Razpi-

sala je mčetne, nadaljevalne in intenzivno tečajje nemškega, angleškega, italijanskega in francoskega jezika. Letos pričakuje boljši odziv, saj smo v mednarodnem turističnem letu, ko dobiva znanje jezikov vedno večjo ceno, alasti v gostinskih in trgovskih delovnih organizacijah.

V TOREK POPOLDNE SO IMELI UCENJE OSNOVNE SOLE BRATOV RIBARJEV veselo pustno prireditve. Popoldanska izmena je bila prosta, da so se mladi veselili lahko udeležiti pisanega karnevalskega spreveda. Sončno vreme je bilo za pustovanje najmlajših zelo dobrodošlo.

V preteklem tednu se je iz Bohinjske Bistrice vrnilo 22 otrok, ki so preživeli enajst dni počitnic. Letovanje je bilo v okviru izmenjave med obema DPM.

29. januarja so se v domu JLA zbrali člani in ljubitelji radioamaterskega kluba Elektron iz Cerklj na občnem zboru. Pregledali so delo minulega obdobja in najbolj prizadevnim članom podelili pohvale.

Poleti na Debeli rtič

Predsedstvo občinske zveze prijateljev mladine v Brežicah je 25. januarja pretresalo možnosti za letovanje otrok na Debelem rtiču. Za počitniško bivanje otrok ob morju bo prostih tam 260 ležišč. Če oskrbní dan ne bo predrag, potem meni predsedstvo ZPM, da lahko računajo na odziv tudi v brežiški občini. V tem primeru predvidevajo za letovanje 200 otrok.

OBCINSKI ODBOR SZDL V BREŽICAH O INVESTICIJAH

Kje dobiti milijone za obnovo šol?

Socialistična zveza predlaga najzanesljivejši vir: samoprispevek občanov — Samo za dograditev brežiške osnovne šole bi potrebovali 3.000.000 Ndin — Na dozidavo štirih učilnic čakajo še šole v Dobovi, Cerkljah, Artičah in na Bizeljskem — V Globokem in Pišecah pa želijo čimprej napeljati vodovod in centralno kurjavo

Sredi februarja bo občinski odbor Socialistične zveze v Brežicah razpravjal o investicijah v šolstvu. Na razširjeno sejo bodo vabljene vsi predstavniki družbeno-političnih organizacij in društev ter predsedniki krajevnih organizacij SZDL.

Do takrat bodo na občini pripravili program obnove šol in izračunali, kolikšne investicije so potrebne. Obenem

naj bi že tudi seznanili pristojne z različnimi možnostmi zbiranja samoprispevka občanov.

V najtežjih razmerah dela brežiška osnovna šola, kjer imajo še štirje oddelki pouk v treh izmenah. Za dograditev petih učilnic, upravnih prostorov, kabinetov in prostorov za varstvo otrok bi potrebovali okoli 3.000.000 N din. V Dobovi nameravajo do-

zidati štiri učilnice in prostor za otroško varstvo, kar bi jih veljalo 400.000 N din. Po štiri učilnice bi potrebovali še v Cerkljah, Artičah in na Bizeljskem. V Pišecah in v Globokem imajo v načrtu vodovod, centralno kurjavo in parket.

In če zdaj seštejemo približne zneske za te investicije, naraste končna vsota na 5.000.000 N din. Toda kako priti do tolikšnega denarja? Občinski odbor Socialistične zveze je že dal pobudo za zbiranje samoprispevka. Zaposleni občani bi ga plačevali od osebnega dohodka, kmetje pa od katastrskega dohodka.

Če se bodo udeleženci razširjene seje Socialistične zveze ogreli za tak način zbiranja sredstev, potem se bodo razprave o samoprispevku nadaljevale v kolektivih in po krajevnih skupnostih. Do končno odločitve občanov bo pokazal šele referendum.

J. T.

Brežice: brez sklada za kulturo ne bo šlo

»Vse preveč se še vedno pehamo za materialnimi dobrinami,« je dejal eden od delegatov na letni skupščini občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij 28. januarja v Brežicah, kjer so bili navzoči sekretar republiške ZKPO Martin Zakorjšek in sekretar odbora za družbene centre Izidor Hvalica, ki ter predstavniki družbeno-politične življenja iz brežiške občine.

V razpravi, ki je temeljila na mislih referata »Kultura in prosveta v socialistični družbi« — prebral ga je predsednik Sveta Jakob Dernač — so osvetlili uspehe amaterske dejavnosti v zadnji sezoni, hkrati pa ugotovili, da kultura in prosveta v brežiški občini zamirata. Povečalo se je le število pevskih zborov in pevcev. Očitno je, da bo treba poživiti društva v večjih krajih, saj se je zdaj zgodilo, da nekatera (Cerklje, Bizeljsko, Pišce) niso posla-

la delegatov. Pa tudi sedanje oblike kulturno-prosvetne dejavnosti ne ustrezajo več, potrebne so take, ki bodo pritegnile v društvene vrste mlajše člane in več občinstva. Dolgo tudi brez sklada za kulturno dejavnost ne bo šlo, saj je financiranje zelo hud problem, kar so ta sklad lani ukinitli.

Morda bo po vsem tem, kar je bilo obravnavanega, svetovanega in predlaganega na tej skupščini, v brežiški občini le kaj boljše tudi na polju kulture in prosvete in da bo vseh 26.000 občanov bolj skrbelo za kulturo. Razumljivo je, da bo to odvisno tudi od programske politike in amaterske dejavnosti, ki mora kvalitetno rasti.

V občini je 332 obrtnikov V brežiški občini je 45 trgovskih poslovalnic, 10 gostinskih obratov v družbenem sektorju in 35 zasebnih gostiln. Družbenih obrtnih organizacij je 14, zasebnih obrtnikov pa 332.

Torkov pustni ringaraja varovancev otroškega vrtca v Brežicah (Foto: J. Teppey)

Slaba ocena obrtniških del

Gradbeni inšpektor v občini Brežice je na zadnji seji skupščine seznanil odbornike z ugotovitvami na gradbiščih. Stalno nadzoruje objekte med gradnjo, pregleduje dokumentacijo in dovoljenja za zidavo, strokovnost izvajalcev in kakovost gradbenega materiala.

Pri gradnji stanovanjskih blokov se je v zadnjih letih delo precej izboljšalo. Ob tehničnih prevzemih ugotovljajo komisije, da gradbena dela lahko ocenijo s prav dobro oceno, medtem ko obrtniška dela zaostajajo kar za dve oceni. Inštalacijska dela zaslužijo enako oceno kot gradbena dela.

Povabili so zdravnika

V Mrzlavi vasi bodo imeli 12. februarja občni zbor organizacije Rdečega križa. Za to priložnost organizirajo tudi predavanje zdravstvene vsebine. Predaval bo doktor Marko Pirc. Prireditelji upajo, da se bo zbralo dovolj poslušalcev.

Matični urad Artiče

V januarju ni bilo ne rojstev ne smrti. Poročili so se: Jožef Ban, delavec iz Dečnih sel, in Marija Petan, poljedelka iz Dolenje vasi; Stanko Svajger, mesarski pomočnik iz Zgornjega Obrežja, in Olga Novak, krojačica iz Zgornjega Obrežja; Marko Žibert, delavec iz Gor. Skopce, in Marta Novak, delavka iz Gornjega Lenarta.

J. T.

Zakaj ne bi domicila podelili v Pišecah?

Na občnih zborih krajevnih organizacij ZB v brežiški občini so obravnavali odlok o družbeni priznavalnini borcem, študijski pomoči njihovim otrokom in gnotnem položaju članstva. V Pišecah so razen tega pripomnili, da bi bili sposobni izvesti svečanost ob podelitvi domicila Kozjanskemu odredu, kar je predvideno v Brežicah. Okoli 50 nekdanjih borcev Ko-

zjanskega odreda, ki živijo na območju Pišec je menda že izjavilo, da jih ne bo na svečanost v Brežice. Kaže, da bo treba to reč znova proučiti. Na občnih zborih so govorili tudi o pomoči kmetom borcem, ki jo potrebujejo zaradi obnove hiš. Pišecani so lani dobili tretjino vseh sredstev v ta namen, pa tudi letos je več prisilcev.

Skrbi ob spremenjeni socialni zakonodaji

Ce lahko rečemo za kako organizacijo, da uspešno deluje in pripravlja letne skupščine, potem to lahko trdimo za osnovno organizacijo Združenja zveze borcev NOV v Krškem. Sindikalna dvorana v tovarni papirja je komaj sprejela vse člane te množične organizacije, ki so želeli prisostvovati nedavnemu občnemu zboru.

Poročilo dosedanjega pred-

sednika Joža Vodopivca je govorilo o aktivnosti organizacije in upravnega odbora. Dela niso opirali le na finančne možnosti, saj so se zavedali položaja in gospodarskih ukrepov ter trenutno manjših možnosti za materialno pomoč. Kljub temu so nudili članom 6.500.000 Sdin dolgoročnega kredita za stanovanjsko izgradnjo, izplačali so 1.308.000 S din priznavaln,

uredili davčne olajšave kmetom borcem, nudili pomoč otrokom borcev pri šolanju itd.

V razpravi so veliko govorili o premanjnih skrbi za prenašanje pridobitev in tradicij NOB na mlajšo generacijo. Skupščina je bila mnenja, da morajo biti borci prvi, ki bodo utrjevali ugled teh pridobitev.

Borci z razočaranjem sprejemajo spremembe zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ter revizijo pokojnin, ki je najbolj prizadela borce. Obsojajo neživiljenjski način izvajanja revizije, od komunalnega zavoda pa zahtevajo obrazložitev, po kakšnih kriterijih revizijo opravljajo. Borci menijo, da bi morali revizijo izvršiti pri tisočih, ki so se na nedopusten način dokopali do priznanja delovne dobe in previsokih pokojnin.

Letošnja razprava se je po vsebini močno razlikovala od prejšnjih. Ni bilo razprav o stanovanjskih problemih borcev, čeprav še niso vsi rešeni, ni bilo govora o štipendiranju in zaposlitvi borčevskih otrok. V ospredju je bila spremenjena socialna zakonodaja. Bivši borci, sedaj še delavci ali upokojeonci, ki so se prvi spoprijeli z vsemi napori in so nanje še danes pripravljeni, bodo postali materialno ogroženi. Vse kaže,

da smo mnogo prezgodaj pozabili na njihove zasluge.

Na skupščini so sklenili, da se bodo člani organizacije ZB priključili krvojavalski akciji za vietnamsko ljudstvo. Pričakujejo, da bo poziv naletel tudi pri vseh drugih občanah na razumevanje, saj ni tako dolgo tega, kar smo bili še sami potrebni pomoči.

Pavk

Transformator je, toka ni

Prebivalci v spodnjem Senovem že več let čakajo na ureditev električnega omrežja. Tok je tako slab, da radia in televizije sploh ne morejo več uporabljati. Že pred leti so prosili podjetje Elektro iz Krškega, da bi popravilo omrežje, pa so jim odgovorili, da bodo vode priključili na novi transformator. Transformator pri senovski šoli so zgradili že pred dvema letoma, vendar je ostalo vse po starem.

Z otvoritve osnovne šole ADAMA BOHORICA v Brestanici. Predsednik občinske skupščine Anton Javorič predaja ključ predsedniku delovne skupnosti tov. Rakarju. (Foto: J Teppey)

OSNOVO ŠOLO V BRESTANICI IMENOVALI PO ADAMU BOHORICU

Dragoceno darilo mlademu rodu

V nedeljo, 5. februarja, so v Brestanici odprli novo šolo — V njej je deset učilnic, velika telovadnica, kuhinja, pionirska soba in več drugih prostorov, ki jih taka šolska zgradba ne sme pogrešati

Otvoritev osnovne šole so Brestaničani združili z lepim kulturnim programom, v katerem so se spomnili tudi velikega Prešerna. Pred novim šolskim poslopjem se je kljub dežju in snegu zbrala množica domačinov in gostov. Vsi so bili praznično razpoloženi. Med gosti je bil pomočnik sekretarja za kulturo in prosveto SRS Boris Lipužič, prišli pa so tudi predstavniki sosednjih občin, predstavniki družbenega in

političnega življenja v občini Krško ter številni prosvetni delavci.

Praden je predsednik Anton Javorič prerazal vrvo pred vhodom v šolo, je odkril bronasti relief kiparja Štovička, ki krasi pročelje zgradbe in ponazarja najtežja leta v zgodovini teh krajev, obdobje 1941—1945.

V novi šoli je deset prostornih in svetlih učilnic, telovadnica, šolske delavnice, kabini, pionirska soba, kuh-

nja in še več drugih prostorov, ki jih takšna sodobna šola ne more pogrešati. Udeleženci otvoritvene slovesnosti so si šolo ogledali z velikim zadovoljstvom. Mnogi med njimi niso mogli prikriti presenečenja nad izredno lepo telovadnico, ki je že do kraja opremljena.

Brestaniška osnovna šola nosi ime prvega slovenskega slovnika Adama Bohorica, ki mu je tekla zibel v teh krajih.

ZAPISEK IZ BRESTANIŠKE ELEKTRARNE

Za dežjem vedno sonce pride...

Lani rekordna proizvodnja — 115 milijonov kilovatnih ur — Za premog niso več v skrbeh — Dovolj imajo zalog, ponudb pa tudi na pretek — Rudnik Senovo je največji dobavitelj — Kolektiv elektrarne si ne obeta lahke prihodnosti — Velike, modernejšee elektrarne so cenejše

Elektrarna v Brestanici je lani dosegla rekordno proizvodnjo: 115 milijonov kilovatnih ur. Pred dvema letoma je bil rekord 101 milijon. Plan za leto 1966 je bil še večji in je predvideval celo 132 milijonov kilovatnih ur. Letos so zaokrožili številko na 130 milijonov, vendar je najbrž ne bodo dosegli. Za dežjem res pride vedno sonce, toda padavin je običajno več, kot si jih želijo.

Za premog že nekaj časa niso več v skrbeh. Senovski rudnik je precej povečal dobavo. Letos nameravajo dobiti iz Senovega okrog 100.000 ton premoga. Imajo precej zalog, okrog 41.000 ton. Naročila pri drugih rudnikih bodo zmanjšala in tako bodo imeli tudi manj dela s prevažanjem premoga od železniške postaje do elektrarne.

Na dan so včasih zvozili tudi po 500 do 600 ton, povprečno pa 300 do 400 ton. Dnevna poraba premoga je dosegla pred nedavnim 770 ton pri maksimalni proizvodnji 593.000 kilovatnih ur. To je bilo doslej največ, kar so lahko iztisnili iz naprav. Prej, ko je bil premog slabši, so ga porabili tudi 900 ton na dan.

Stari dobavitelji pa se še vedno oglašajo. Zlasti Banja Luka ponuja premog izred-

no poceni. Direktor Leo Likar je povedal, da so rekli celo tole: »Premog vam bomo dobavili, če ga plačate ali ne.« Take izjave dokazujejo, da je ponudba premoga izredno velika in da so se rudniki znašli v stiski. Marsikje tudi nimajo prostorov za uskladiščenje zalog, zato jih pomajajo na vse strani.

Brestaniška elektrarna je razmeroma majhna in si ne obeta rožnate prihodnosti. Bolj ko rastejo v deželji večji in modernejši energetski objekti, bolj se veča tudi raz-

lika v ceni električne energije.

V Brestanici šteje kolektiv elektrarne 193 ljudi. Največ je bilo zaposlenih 212 delavcev. Števila zaposlenih že nekaj časa ne povečujejo. Od marca 1966 delajo 42 ur tedensko. Na nekaj odpuštov se računajo, če se bo prevoz premoga s postaje omejeval. Povprečje osebnih dohodkov je bilo lani 96.000 S din. V okviru občine je to precej visoka številka, v okviru elektro gospodarstva pa so bili ti dohodki majhni.

DROBNE S SENOVEGA

■ REZERVNI OFICIRJI IN PODOFICIRJI so imeli v soboto prvo predavanje po novem načrtu, žal pa se ga je udeležila le dobra tretjina članov.

■ PUSTOVANJA letos ni bilo. Prijetno prireditve vsako leto pripravilo kulturno - prosvetno društvo Svoboda s Senovega v telovadnici osnovne šole. Letos pa so

jim ta prostor, ki ga imajo po pogodbi za dve prireditvi, odpovedali.

■ NOVI ODBOR SZDL je imel pretekli teden prvo sejo. Za predsednika so spet izvolili Karla Sterbana, za tajnika Mileno Zalokar in za blagajnika Tina Gmajnarja. Podpredsednika bodo izvolili na prihodnji seji.

SENOVČANI, DANES JE VAŠ PRAZNIK!

Na Senovem danes praznujejo. V spomin na junaški pohod XIV. divizije skozi te kraje prirejajo proslavo in vabijo nanjo vse občane. Nastopila bo rudarska godba na pihala, zapel bo senovski oktet, o legendarnih podvigih borcev XIX divizije pa bo spregovoril predsednik krajevne organizacije SZDL tov. Sterban.

V prejšnjih letih so bile v okviru krajevnega praznika tudi športne prireditve. Letos ni snega, zato niso mogli organizirati nobenih tekmovalj. Poskušali bodo to nadomestiti s kulturnimi prireditvami, vendar ne sedaj. Jeseni bi radi organizirali kulturni teden, če bodo občani pokazali dovolj zanimanja zanj.

DOBRA ZNANCA ZAGREBSKE RADIJSKE POSTAJE in zagrebske TV, Nela Eržišnik in Braco Reiss, sta na otvoritveni pustni predstavi v nedeljo popoldne v Kostanjevici nastopila tudi s šaljivo točko »Nemec na Jadranu«. Priljubljena »Marica Hrdalo« je nadutega Frica pošteno izplačala in pripravila Kostanjevičane v dvorani, da so se nasmejali do solz... (Foto: Tone Gošnik)

Še enkrat:

„Poceni načrt za drago šolo“

V Dolenjskem listu št. 44 (1966) in št. 4 (1967) je bilo objavljeno dve članki, ki poskušata pod gornjim naslovom seznaniti bralce tedinika z novozgrajeno šolo v Brestanici.

Nismo prepričani, da je bilo bralecem pojasnjeno, zakaj pravzaprav gre, ali so res dobili podatke, ki resnično govorijo o novi pridobitvi. Zdi se, da so brali le o nesoglasju med projektantskima organizacijama, kar naj bi plačal izvajalec.

Naše podjetje se močno čudi načinu obveščanja in tratenju prostora v časopisu zgolj za to, da se javno pojasni in v dvomljivi obliki načne neki spor, na posledaj pa ugotovi, da je za spor kriv samo izvajalec. Članekarji želijo s številkami in kurburami, kar naj bi svedeli pri projektantu, dokazati, da je grešni komei gradbeno podjetje, ne pa labor projekta ali druga razmere, ki vplivajo na zaključno vrednost objekta.

teji stalno v nevarnosti za življenje in zdravje, da pa je nova šola za kraj velika pridobitev.

Brestaniška šola je zgrajena po projektu, s katerim so soglašali vsi lokalni in republiški forumi, zato so bile prednosti izbranega projekta verjetno pretehtane. Javnosti želimo povedati, da je bilo potrebno med delom marsikaj spremeniti, zlasti glede drešnjih del, temeljev, izdelave kotlovnice in obrtniških del, zaradi česar se je spremenila tudi cena (tipekega) objekta. Naše podjetje je objekt zgradilo v roku — v enem letu.

Dokončna vrednost nove šole je 209 milijonov starih dinarjev. Če upoštevamo, da je poleg pritlikin (centralne kurjave, sunanje ureditve, kolesarnice in tako dalje) bilo šol zagotovljenih 1493 kvadratnih metrov uporabe površine, lahko izračunamo, da velja kvadratni meter take površine 139 tisoč starih dinarjev. Bralec prepuščamo presojo in morebitno krivdo izvajalca, vendar naj upoštevamo, da je v kvadraturi vsteta velika telovadnica in da je stavba opremljena s centralno kurjavo in vsemi sodobnimi napravami. Menimo, da je naše podjetje za brestaniško šolo naredilo vse, da se po ceni in kvaliteti gradnje lahko šteje za najbolj dobrane objekte te vrste v Sloveniji. Prireditelj smo, da je mo-

Dimnikarske cene niso proste

Zasebni obrtniki in družbene obrtne delavnice v krški občini pristo določajo cene za svoje usluge in obrtne izdelke. Prosto oblikovanje pa ni predvideno za dimnikarske storitve. Obrtne delovne organizacije jih določajo lahko le v soglasju z občinsko skupščino

268 delavcev dnevno odsotnih z dela

Svet zavarovancev krške občine je nedavno ugotavljal primanjkljaj v zdravstvenem zavarovanju. Na področju občine so izdatki za 128 milijonov starih dinarjev presegli dohodke. Ugotovili so, da je bilo lani vsak dan odsotnih z dela povprečno 268 delavcev. Manjkali so skupno 83 tisoč delovnih dni!

To število bi lahko predstavljalo kar lepo tovarno. Izguba pa znaša nad eno milijardo S din!

rebitna dognanost lahko posledica poceni pridobljene kvadrature in funkcionalnosti, kar je v tem primeru združeno.

Ce uporabimo izjave članov komisije za tehnični pregled (bilo jih je 25), bi lahko rekli nekako takole: Objekt je zgrajen v splošno zadovoljstvo vse komisije. Ta je zlasti poudarila veliko solidnost, kar pa je rezultat vztrajnega sodelovanja med projektantom, investitorjem in izvajalcem. Komisija v nobeni točki zapisnika ali drugih ugotovitvah ne oporeka kvaliteti opravljenih del. Delu komisije je prisostvoval tudi članekar Milivoj Lapuh, samostojni svetovalec pri sekretariatu za gradnjo in opremo šol SRS, zato bi lahko informiral javnost o rešitvi. Namesto tega je uporabil povsem netočne in izmišljene podatke, ki hočejo narediti videz neurejenosti in pomankljivega sodelovanja med vsemi sodelavci, ki so prej navedeni.

Vsem, ki bodo šolo uporabljali, želimo dobro počutje, hkrati pa upamo, da smo občane s tem dodatnim pojasnilom o stvarih pravilno informirali.

Po vsem tem menimo, da bi bil edino pravilen in pošten naslov članka o brestaniški šoli »Lepa šola za malo denarjev.«
BRANKO VODOPIVEC, vodja gradbišča v Brestanici

Niso še tako daleč časi, ko so delavke jokale

Letošnji načrt konfekcije LISCE iz Sevnice predvideva skoraj sedemmilijardno vrednost proizvodnje — Zaposlili bodo še 180 ljudi in s tem dosegli mejo 1000 zaposlenih — Najbolj bodo razširili obrat na Senovem — Izdelki Lisce gredo še naprej dobro v prodajo, le v tujini opažajo zasičenje — Največje je povpraševanje po ženskem perilu, ki ima imena: Anita, Erika, Silva, Manon, Patricia, Majda, Lola — Prodajna služba ne zamudi priložnosti, da ne bi izdelkov tovarne predstavila kupcem

Predvidene letošnje naloge Lisce, ki raste iz leta v leto, niso majhne; gospodarstveniki bi v svojem jeziku rekli: plan je napet. V prodajni službi ugotavljajo, da je začela prodaja na zunanjem trgu delno zaostajati zaradi velike ponudbe mnogih konfekcijskih tovarn. Povpraševanje na domačem trgu še narašča, ker pa mora podjetje uvažati večino sintetičnih materialov, je izvoz zelo pomemben in je razumljivo, da se podjetje ni strinjalo z delitvijo ustvarjenih deviz. Na pritožbo konfektionarjev dobijo začasno od enega dolarja izvoza 70 centov za nakup v tujini. Podjetje želi prodreti tudi na tista tržišča, kjer se še niso uveljavili njegovi izdelki, predvsem na Švedsko in v Sovjetsko zvezo.

Lisca že dalj časa gbuja pozornost zaradi zelo visoke akumulativnosti in velikega dohodka, iz katerega izhajajo tudi dobri zasluži delav-

cev, ki so v povprečju med največjimi v konfekcijski industriji. Močno rastejo tudi skladi podjetja, ki zagotavljajo nadaljnjo rast podjetja in rezervo za slabše čase.

Čeprav je del zaslug izven kolektiva samega (veliko povpraševanje po tovrstnih izdelkih), so v podjetju izpolnili organizacijo dela in nagrajevanje za naše razmere do zvidljive višine. Posebno pozornost že vseskozi posvečajo izkoriščanju delovnega časa, za katerega jim kot skupni imenovalci služi norma-minuta. To enoto uporabljajo tudi za izdelavo podrobnih načrtov za vsako delovno mesto in delovno enoto posebej. Ti načrti veljajo kot zakon. Če jih obrat ne izpolni v petih dneh, mora delati še šestega in nima prostе sobote.

Na osnovi teh merilnih enot razdelijo tudi ustvarjeni dohodek. Torej obrat ne dobi toliko dohodka, ko-

likor ga pri njih nastane, temveč je dohodek razdeljen na osnovi vloženega dela. Če ne bi tega naredili tako, bi prišlo do prevelikih razlik v zaslužkih, ki ne bi izvirali iz dela, s tem pa bi prišlo do trenj med obrati in lahko bi se celo zgodilo, da nekaterih izdelkov ne bi hotel proizvajati noben obrat, ker se pri njih premalo zasluži.

V njihovih razmerah, ko imajo 90 odst. vseh del normiranih, se je takšno nagrajevanje trdno uveljavilo. Za letošnje leto predvidevajo na-
črti polovico večji celotni do-

hodek, za 36 odst. večjo vrednost izvoza, za 37 odst. večji obseg proizvodnje, za 12,8 odstotka večjo produktivnost, kot so planirali lani. Tudi lanski načrt je bil napet, pa so ga vendar presegli: obseg proizvodnje za 11, celotni dohodek za 6 in osebne dohodke za 9 odstotkov; produktivnost pa se je povečala za 12 odst. Te številke, v katerih se skriva mnogo truda in prizadevanja, so izvor optimizma v kolektivu, ki bo na koncu letošnjega leta štel že 1000 članov.

M. LEGAN

Črna kronika

Lani ste bili na območju sevniske občine 102 prometni nezgodi, v katerih je bilo 44 ljudi telesno poškodovanih, dva pa sta celo izgubila življenje. Na železnici je bilo pet nesreč, dve izmed njih sta se končali s smrtjo.

V Sevnici je še vedno veliko črnih vinotočev. Organi milice so odkrili tri primere, za še več pa jih ve tržna inšpekcija.

V občini je bilo lani 7 požarov, ki so skupno povzročili poltretji milijon starih dinarjev škode.

7 ljudi je nosilo orožje brez dovoljenja. Zaplenjene so jim bile tri vojaške puške in ena lovska, dve pištoli in nekaj razstreliva.

4 občani so lani pobegnili čez mejo, čeprav zdaj ni težko dobiti potrebnih papirjev.

27 vinjenih ljudi so imeli lani zaprtih v prostorih milice, dokler se niso stregli.

Sredi januarja je iz vzgojno-poboljševalnega doma v Radečah v najhujšem mrazu pobegnila trojica mladoletnikov kar bosih. Dva dni kasneje je bil eden izmed njih — Franc Bradač — prijel v Sevnici, ravno ko se je pripravil, da bo vlomil v trgovino v Šmarju.

PRIPRAVE NA REFERENDUM V SEVNIŠKI OBČINI

Za kaj naj bi porabili vaš prispevek?

Če bodo prebivalci sevniske občine na referendumu (ljudskemu glasovanju), ki bo na dan volitev odbornikov občinske skupščine, sprejeli obveznost, bodo kmetje na leto prispevali 1,5 odst. od katastrskega dohodka (skupno 7,8 milijona Sdin), zaposleni v družbenem sektorju 1,5 odst. od osebnih dohodkov (skupaj 56,2 milijona Sdin), obrtniki in upokojeanci pa 1,5 odst. od osnov oziroma pokojnin, kar bo dalo skupno 5,4 milijona S din na leto. Prispevka bi bili oproščeni delavci in upokojeanci, ki imajo zaslužke ali pokojnine manjše od 50 tisočakov, in lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo katastrski dohodek manjši od 50.000 Sdin.

V štirih letih bi tako nabrali 278,5 milijona Sdin. Ker bo občinska skupščina v tem času zagotovila v proračunu še 120 milijonov, bo tako skupno na voljo 400 milijonov starih dinarjev. Vendar bo treba v prihodnjih štirih letih poravnati tudi 296,5 milijona starih dolgov, ki so nastali z gradnjo nove šole v Sevnici in Sentjanžu ter z nekaterimi drugimi popravili na šolah. Tako bo preostalo, še 103,5 milijona, ta denar pa naj bi se po predloženem osnutku vlagal v naslednje šolske zgradbe:

BLANCA (šola je bila zgrajena 1874): za obnovo podov, vrat, oken, napeljava vode idr. 5.400.000 Sdin.
BOSTANJ (zgrajena 1883, preurejena 1933): za polaganje parketa, napeljava vode, ureditev sanitarij, centralno kurjavo idr. 13.300.000 Sdin.

SEVNICA (1964): za ureditev igrišča 2.000.000 Sdin.

BUČKA (1896, obnovljena 1945): za prekritje strehe, obnovo fasade in podov 3.600.000 Sdin.

LOKA (1907): ureditev sanitarij, napeljava vode, obnovo oken in vrat 1.880.000 Sdin. Za obnovo stropne konstrukcije prosvetnega doma pa 5.000.000 Sdin.

RAZBOR (1886, obnovljena 1964): nima potreb po večjih vlaganjih.

STUDENEC (1875, prenovljena 1914): za napeljava vodovoda popravilo vrat, položitev parketa v učilnice 2.200.000 S din.

ZABUKOVJE (1896, obnovljena 1948): za razna dela 3.300.000 Sdin.

SENTJANŽ (1961): za ureditev okolice in za centralno kurjavo v šoli 10.000.000 Sdin, za prosvetni dom v Sentjanžu 10 milijonov Sdin.

KAL (1906, preurejena 1948): nova fasada, prekritje strehe in novi podi 1.630.000 Sdin.

VELIKI CIRNIK (1906, prenovljena 1964): za popravila 1.550.000 Sdin.

TRZISČE (1888, obnovljena 1946): nova oprema za dve učilnici, ureditev sanitarij, napeljava vode,

obnova strehe, centralna kurjava, ureditev telovadnice 13.500.000 Sdin.

KRMELJ (za preureditev prostorov za šolsko varstvo 1.000.000 Sdin, za parket v kulturnem domu 3.880.000 Sdin.

TELČE: za novo šolo 50.000.000 Sdin (iz medobčinskega in republiškega posojila).

PRIMOŽ: za dokončanje del na novi šoli 11.000.000 Sdin (denar je že zagotovljen).

Zahtevajo prenose cest

V zadnjih letih so prebivalci mnogih vasi sevniske občine uredili ali celo na novo zgradili precej cest, ki pa so pomembne predvsem za nje same. Ko je sedaj treba zgraditi ceste primerno vzdrževati, pa bi radi dosegli, da bi te vaše poti prenesli

Tržiški blok: stvari bo treba razčistiti

Gradnja stanovanjskega bloka v Trzišču je doslej veljala dobrih 48.000.000 S din. Ker podjetje Pionir iz Novega mesta ni naredilo vseh pogodbenih del, hkrati pa sodniško izterjalo ves pogodbeni znesek, občina pa nato zamudila rok pritožbe, je bilo treba najeti še nekaj nad milijon S din dodatnega kredita. Občinska skupščina je na zadnji seji sklenila, da je treba poiskati krivce za zamuditev pritožbenega roka, SGP Pionir pa prisiliti s tožbo, da bo dokončal vsa v pogodbi predvidena dela.

PODVRH: zahtevajo prevoz šolskih otrok

Na zadnjem javnem shodu na Podvrhu so ljudje želeli, naj bi njihove otroke prevzeli s Podvrha s kombijem v sevnisko šolo. Vendar bi bilo v tem primeru treba urediti tudi cesto in poglobiti potok pri Lončarjevem dolu, kar bi stalo precej, zato sevniska šola zaenkrat tega prevoza ne more zagotoviti. Na zboru so tudi zahtevali, naj bi imeli vaščani Podvrha, Trnovca Stržišča in Vranja svojo krajevno skupnost (zdaj spadajo te vasi v KS Zabukovje), izvolili pa so tudi že svet, ki naj bi jo vodil. Vprašanje je, če je takšno drobitenje krajevnih skupnosti pametno, ko v nekaterih drugih krajih opažamo željo po združevanju manjših krajevnih skupnosti.

Po vrstnem redu imata prednost šoli na Telčah in na Primožu, za njima pa pridejo na vrsto Blanca, Trzišče, Krmelj, Loka, Zabukovje, Studenec, Sentjanž, Kal, Veliki Cirknik, Sevnica, Bučka in prosvetni dom v Krmelju.

Ker ni drugih možnosti, da bi dobili denar za popravila šol, se je bilo treba odločiti za samoprispevek v upanju, da ga starši ne bodo odklonili, saj gre za šolanje in bodočnost njihovih otrok.

Zaradi vsega tega je pristojni svet občinske skupščine odklonil prošnjo KS Bostanj, da bi cesto Šmarčna — Kompolje vpisali med ceste četrtega reda, češ da jo v glavnem uporablja Kmetijski kombinat iz Sevnice, ki naj zato zanjo tudi skrbi.

LISCA bo nadzidala stavbo

Ker konfekciji Lisce v Sevnici močno primanjkuje skladišnih prostorov, pa tudi uprava se stiska v premajhnih pisarnah, so se odločili, da bodo letos nadzidali osrednji trakt do višine ravne strehe sosednjega dela stavbe. Zahtevak za gradbeno dovoljenje je že na občinski upravi.

Matija Gorišek: 95 let

Valentin Gorišek-Matija je letos izpolnil 95. leto življenja, Jubilant, ki živi na Bregu, je še vedno pri močeh in si krajša čas z lažjimi deli. Vaščani mu žele ob visokem jubileju vse najboljše.

Na 21 prebivalcev televizor

Na območju Loke je bilo pred dvema letoma le 15 televizijskih sprejemnikov, letos pa jih je že 42: 18 v Loki, 10 v Rašici, 7 v Sentjurju, 5 na Bregu, po eden pa na Radežu in v Zirovnici. Zdaj pride en sprejemnik že na 21 prebivalcev.

Bo treba pred sodišče?

Kmetijski kombinat iz Sevnice, ki je ob stečaju KZ Sentjanž prevzel tudi sentjanjski vodovod, zahteva sedaj zanj od KS Sentjanž 1.900.000 S din. Vodovod je zanemarjen in ga krajevna skupnost želi upravljati in oskrbovati, vendar ima na voljo tako malo denarja, da je "nemogoče misliti, da bi zahtevani znesek tudi plačala. Na občinski upravi v Sevnici so predlagali, naj bi se v kratkem sestali obe strani; če sestanek ne bi imel uspeha, naj bi dokončno odlo-

čilo sodišče. Prebivalci Sentjanža pravijo namreč, da je vodovod njihov in da hočejo samo — svoje dobiti nazaj.

LONČARJEV DOL: les za most že zbirajo

Predvidevajo, da bo nevarni most pri Lončarjevem dolu v prihodnjih dveh mesecih končno popravljen, saj že dovolj časa grozi, da se bo porušil pod težjim bremenom. Posebno je veliko bojazni pri prevozu šolskih otrok v Sevnico. Letos bodo tamkajšnji vaščani tudi elektrificirali zaselek Gmajno, kar bo stalo skupaj 5 milijonov Sdin. Priključek so že plačali, pripravljene pa imajo tudi že drogeve.

STUDENEC: zakaj ni prišlo več ljudi na predavanja?

1. februarja zvečer je bilo na Studencu pri Sevnici zanimivo predavanje o vzreji živine in o prvi pomoči pri zdravljenju. Kmetijski strokovnjaki iz Sevnice so ljudem govorili tudi o gojenju črnega ribeza in o sadjarstvu nasploh. Ker je bilo predavanje za kmetovalce zelo zanimivo, se čudimo, da se ga ni udeležilo več ljudi.

slasličar tako na debelo prahu v lokalu, kot ga ima v izloženem oknu, sicer bi močno dvomili, da njegov lokal obišče kaj več ljudi.

IGRIŠČA BODO OKOLI ŠOLE. Čeprav so bila športna igrišča po prvotnem urbanističnem načrtu Sevnice predvidena v bližini kopitarne, je občinska skupščina pred kratkim potrdila spremembo te zamisli. Po novem naj otroško varstvo, ki je bila pred bi bila igrišča v okolici šole, ker tam ne bo stala bodoča stavba za videna na prostoru med bencinsko črpalko in šolo. Sprva so menili, da bo bližnja bencinska črpalka ostala na sedanjem mestu le nekaj let, vendar se je pokazalo, da motorizacija tako hitro napreduje, da bo črpalka lahko ostala tam, četudi bi zgradili novo na desnem bregu Save.

Prizadevni gasilec s Studenca so gasilskemu domu prizidali tudi dvorano, ki je bila na Studencu že nujno potrebna. Upajo, da bo ta dvorana še letos dokončno urejena. (Foto: Franc Pavkovič)

Kateri med njimi bi bili najboljši odborniki?

Prav te dni se na področju trebanjske občine sestajajo krajevna vodstva različnih družbeno-političnih organizacij in razpravljajo o kandidatih za bodoče odbornike in poslance. Na teh shodih bodo tudi proučili, če niso mogoče ostali še neopaženi nekateri ljudje, ki bi lahko kandidirali. Čeprav evidentiranje še ni povsem končano, objavljamo imena doslej predlaganih kandidatov, pri

čemer je treba opozoriti na premajhno zastopstvo žensk (po podatkih občinskega odbora SZDL so doslej evidentirali le tri) in mladine, saj ni med predlaganimi kandidati nikogar, ki bi bil mlajši od 27 let. Kandidacijski zbori, na katerih bodo med predlaganimi izbrali najboljše ljudi za volilne liste, bodo prihodnji mesec.

V občinski zbor so bili doslej evidentirani: v volilni

enoti 2: Franc Lenič iz Dol. Ponikev, Jože Fluhar iz Dečje vasi in Ludvik Mežan iz Gornjih Ponikev; v v. e. 4: Pavel Gabrijel iz Dol. Medvedjega sela, Alojz Marn z Dola in Anton Gole iz Staroga trga; v v. e. 6: Jernej Novak iz Blata, Franc Pust iz Hudej in Alojz Girm iz Vel. Sevnice; v v. e. 7: Roman Ogrin, Slavko Kržan in Janez Gartner iz Trebnjega; v v. e. 9: Franc Hočevar iz Vavpče vasi in Jože Legan iz Sahovca; v v. e. 11: Stefan Kamin iz Gornje vasi, Jože Bedene s Trebanjskega vrha, Anton Vesel iz Goleka, Slavko Zorc iz Razbor, Anton Mrhar in Drago Gorjan iz Zagorice; v v. e. 13: Tone Žibert iz Velike Loke, Rafael Pavlin iz Velike Loke in Ludvik Bizjak z Mrzle luže.

V 16. volilno enoto so bili predlagani: Tone Sever s Pristave, Marjan Zamlijič in Alojz Barle iz Velikega Gabra; v v. e. 17: Nace Dežman z Mirne, Rudolf Golob iz Gorenje vasi in Ivan Janžič z Mirne; v v. e. 20: Stane Avsec iz Bistrice, Franc Starič iz Gornjih Jesenic, Leopold Brar in Filip Povše iz Prelesja. V seznamu manjkajo kandidati v 23., 24., in 25. volilni enoti.

Zbor delovnih skupnosti: Ciril Pungartnik iz Trebnje, Ga, Vlado Požez iz Studenca, Marija Velikonja iz Trebnje, Slavka Nahtigal s Kamne gore, Lado Javornik, direktor Krojaškega podjetja, Nace Dežman, Anton Pate

z Mirne, Marjan Pivk iz Mokronoga, Matilda Žgank in Janez Bukovec iz Trebnjega ter Miha Plavec iz Vrtača. V kmetijsko podskupino zbora delovnih skupnosti so bili predlagani: Avgust Jerlah iz Velikega Gabra, Alojz Koporc, Alojz Markovič iz Zabjeka, Jože Andoljšek iz Kukukenberka, Jože Zupančič iz Martinje vasi, Franc Kastelic iz Potoka, Franc Hočevar iz Dobrave, Karel Zupančič z Dol. Vrha pri Dobrniku, Anton Cugelj z Vrha pri Sentrupertu in Franc Stare iz Skrljevega.

V republiški zbor republiške skupščine je bil doslej predlagan Janez Mihevc, v prosvetno-kulturni zbor pa Franc Režun.

Za komunalne naprave je bolj malo denarja

V trebanjski občini so od leta 1963 pa do zdaj plačali že 25 milijonov stroškov za izdelavo urbanistične dokumentacije treh naselij: Trebnjega, Mirne in Mokronoga, doslej pa je bila narejena komaj četrtina vseh načrtov. Graditelji zasebnih hiš morajo vnaprej plačati sto tisočakov kot akontacijo za komunalni prispevek, kar je zelo malo v primerjavi s potrebami. Izračunano je bilo namreč, da znašajo v naših razmerah stroški za komunalno ureditev okoli milijon starih dinarjev na eno hišo, samo načrti pa stanejo blizu

150.000 S din na eno hišo. Zato je razumljivo, da gre gradnja komunalnih naprav zelo počasi, ker graditelji ne prispevajo niti za načrte. Pri tem pa je treba opozoriti, da občinska uprava ni dosledno od vseh graditeljev izterjala akontacij na komunalne prispevke. Ljudje namreč vedo za nekatere druge graditelje zasebnih hiš na Mirni in v Trebnjem, ki prispevka niso plačali, zato te pojave ostro obsojajo. Tisti, ki so prispevek morali plačati vnaprej, upravičeno sprašujejo, če predpisi niso za vse enaki.

Zakaj Mercator ne opremi trgovine v Mokronogu?

Do proslave 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade bo treba še marsikaj storiti — Ljubljanski Mercator je odkupil prostore sredi Mokronoga, vendar še ne kaže, da bo v njih uredil trgovino — Bo Mokronog dobil asfaltirano cesto?

Marsikaj bo še treba popraviti in urediti v Mokronogu, da bo mesto dostojno pričakovalo proslavo 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade. Popraviti je treba grad in Strelcov turn, ki razpada, potem pa je tu še klopca drobnih, a važnih stvari: urediti zelenice, popraviti pota in igrišča. Dela je za vse čez glavo! Tudi Elektro Krško bi lahko končno že uredilo električno napeljava pri Florjani, na Zalostni gori in v Dolini.

Poživiti bo treba delo v društvi in organizacijah, saj so zadnja leta vsi po vrsti spali. Storiteli moramo svojo dolžnost, saj je Gubčeva brigada naša brigada; v njej je bilo veliko borcev iz Mokronoga, Trebnjega in okolice. Naj nas ne moti, da sploh nimamo zastopnika v pripravljatem odboru, v katerem so le trebanjski funkcionarji!

V Mokronogu je več praznih lokalov, ki bi jih bilo treba urediti in koristno porabiti. Pred leti je gostilničar H. B. prodal priložje svoje zgradbe veletrgovini Mercator iz Ljubljane. Novi lastnik pa na teh lokalov še do danes ni uredil v trgovino, kot je obljubil. Mercator je od PE Tršan iz Mokronoga celo prejel dotacije in mu torej ne bi bilo treba kriti vseh stroškov. Občani Mokronoga

lahko upravičeno pričakujemo, da bo Mercator do občinskega praznika in do 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade uredil trgovino. Če pa je ne namerava urediti, naj prostore odstopi ali preda komu drugemu, ki jih bo lahko koristno porabil.

Mokronog nima pomembne industrije, vendar bo po vsej verjetnosti še letos dobil asfaltirano cesto, ki ga bo povezovala s Trebnjem. S tem se bo znatno povečal priliv turistov, še posebno, ko bo urejena ena najprivlačnejših turističnih točk na Dolenjskem, postojanka na Priči. Tuje bodo privlačili sliškovitost doline ter lovski in ribiški turizem.

Stanovanjsko podjetje bo dobilo še stanovanja

Trebanjsko stanovanjsko podjetje, ki gospodari z okrog 200 stanovanji in 31 poslovnimi prostori, bo dobilo po vsej verjetnosti v upravljanje še 160 stanovanj. Ker republiški sekretariat za notranje zadeve ni ustanovil svojega stanovanjskega podjetja, bodo tudi stanovanja KPZ do Doba prešla v občinsko stanovanjsko podjetje. Tudi trebanjska kmetijska zadruga bo njemu izročila svoja stanovanja, tako da bo velika večina stanovanj v občini strnjena v enem podjetju. Kolikšen pomen bo imela izročitev teh stanovanj za stanovanjsko

podjetje, nazorno kaže podatki, da bi se v tem primeru režijski stroški zmanjšali od sedanjih 20,5 na 13 odstotkov, kar bi sprostilo več denarja za vzdrževanje stanovanj in sčasoma tudi za gradnjo novih.

V Trebnjem bo odprta avtomobilska negovalnica

Prejšnji mesec je bilo spoznamno z Avto-moto zvezo Slovenije sklenjeno, da bo leta odprta v nekdanjih prostorih Toplovoča v bližini bencinske črpalke negovalnica avtomobilov in bazo za službo pomoč in informacije. Kasneje bodo v zgornjih prostorih stavbe uredili tudi prenočišča, kjer bi lahko prespali vozniki, ki jih je pokvarjen avtomobil pustil na cesti. Z zastopniki trgovskega podjetja Mercator pa je bilo tudi že dogovorjeno, da bo podjetje še letos zgradilo v bližini bencinske črpalke restavracijo z delikateso.

Kratko pojasnilo

Zaradi menjajočih se možnosti za gradnjo nove mirenske šole so se pojavili neutemeljeni glasovi, da delovnim organizacijam ni več treba odvajati samoprispjevka za šolo. Razumljivo je, da so takšne domneve privlačene za lase, saj je že skoraj povsem gotovo, da bodo na Mirni gradili novo šolo, za katero bo dobila republiško posojilo.

Kdo naj bi gospodaril z vodovodi?

Prebivalci trebanjske občine so do sedaj zgradili osem večjih vodovodov s približno 22 km cevi, razen tega pa obstaja še več manjših napeljav in vodovod Stična-Trebnje, ki je medobčinskega značaja. Vse te vodovode, z izjemo mokronoškega, upravljajo vodovodni odbori, ki pa slabo skrbijo za vzdrževanje in le občasno zbirajo denar za večja popravila, ponavadi šele takrat, ko voda že »v grlo teče«. Kdo naj bi s temi napravami gospodaril v bodoče, še ni odločeno. Potrebno se bo še posvetovati z vodovodnimi odbori in porabniki vodovodov, potrebni bodo še podrobnejši računi, poiskati bo treba tudi ustrezno obliko upravljanja s temi družbenimi objekti.

Tako kot je imel na zadnji seji trebanjske skupščine, ki je na široko obravnavala komunalne probleme, prvo besedo mirenski kvintet' odbornikov, naj tudi mi najprej omenimo Mirno, ki jo tovrstne težave najbolj pestijo. Tamkajšnji 3,5 km dolgi vodovod je ponekod že dotrajan, njegovo zajetje premajhno, pritisk vode nezagotovljen, vodovodni odbor, katerega vroči odborniki so mimogrede povedano tudi njegovi člani, pa je nedelaven. Znanе so tudi težave s šentruperskim vodovodom, ki ima izrabljeno črpalko, vodovod v Slovenski vasi pa ima ob dežju kalno in mogoče celo okuženo vodo. Nove težave obeta tudi kanalizacija, za katero se nihče preveč ne briga, razen tega jo bo potrebno marsikje šele zgraditi.

Na kratko povedano: neurjenih stvari je dovolj, ni pa nikogar, ki bi v merilu vse občine načrtno skrbel za komunalne naprave. Marsikje denarja sploh niso pobirali, ko pa se je pojavila večja napaka in z njo povezani stroški, pa je šlo vse skupaj v breme občine in proračuna. Ker tako ne more več naprej, je občinska skupščina predlagala, naj bi sporazumno z vodovodnim odbori prenesli vodovode in kanalizacijo v upravljanje komunalnemu podjetju iz Trebnjega, ki upravlja že tudi mokronoški vodovod. Izjema naj bi bil le stiški vodovod, s kate-

rim gospodari stiška vodna skupnost. Mirenski so predlagali, naj bi vodovode prevzelo Gradbeno opekarstvo podjetje, če bi zagotovi-

lo boljše gospodarjenje kot komunalno podjetje.

Pri gospodarjenju naj bi sodelovali porabniki vode, občina pa naj bi sprva zagotovila tudi del denarja, ki bi ga zahtevala preureditev zanemarjenih vodovodov in kanalizacije.

Podrobnejši računi še niso znani, osnovna načela pri prenosu pa objavljamo zaradi tega, da bi prizadeti ljudje sodelovali pri odločitvah in bili pripravljeni prispevati tudi več za urejevanje komunalnih problemov, kar bo gotovo potrebno.

M. L.

»Seminar nam bo koristil«

V dvorani restavracije »DANA« na Mirni je občinski sindikalni svet v Trebnjem 3. in 4. februarja priredil seminar za vodstva sindikalnih podjetij, na katerem so zbranim udeležencem predavali priznani strokovnjaki o nagrajevanju po delu, o gospodarstvu, o samoupravljanju in o vlogi sindikatov. Opozorili so na slabi način nagrajevanja nekaterih podjetij, kjer zaposlene plačujejo le po delovnih mestih. Predavatelji so nas seznanili z osnovnimi vzroki, ki so zahtevali gospodarsko reformo, pri čemer ima pomembno vlogo tudi naš dolg v zamejstvu.

Na seminarju je bilo rečeno, da je za sindikat najpomembnejše, da se zavzema za de'avce, za samoupravljanje

in za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih ter se bori proti nepravilnostim v delovnih organizacijah. Zal pa nekatera avdnika podjetja na seminar niso poslala delavcev. Vsem predavateljem: Trohi, Trinkausu, Pogačniku in Svabu iz Ljubljane se za predavanja zahvaljujemo, ker smo prepričani, da nam bo seminar veliko koristil.

POPRAVEK

V zadnji številki našega lista bi moralo pod naslovom Volitve in imenovanja pisati, da je trebanjska občinska skupščina na seji imenovala Alfonza Tratarja za novega tajnika komisije za prošnje in pritožbe, in ne za predsednika komisije, kot smo zapisali.

TREBANJSKE IVERI

■ ZARADI VELIKEGA ULOVA ČIPLOV v morju v bližini Izole so prišli ribiči ponujati ribe tudi v Trebnje. Prodajali so jih po 700 S din in so šle dobro v denar. V petek pa so prišli v Trebnje še drugi; to pot so prodajali sardale po 500 S din. Pokazalo pa se je, da potujoči prodajalci v Trebnjem nimajo primerne prostora in so prisiljeni prodajati kar na cesti. O manjši, skromni tržnici so Trebanjci že govorili na konferenci krajevnih organizacij SZDL in bi zato radi, da bi načrt tudi uredili. Zelo primeren prostor za tržnico bi bil ob Zupančičevi hiši, kjer je napeljan velik kup zemlje. Če bi ga poravnali, bi na tistem, zelo prometnem kraju lahko uredili manjši tržni prostor.

■ KER SMO ZE PRI RIBAH, smo povprašali trebanjske ribiče, če ne bi tudi oni mogoče kdaj organizirali prodaje rib, čeprav so samo športni ribiči. Povedali pa so nam grenko izkušnjo s krapi pred nekaj leti, ki so jih le s težavo prodali, čeprav so ljudje prej govorili, da bi radi kupovali ribe.

■ KO JE ZE ODLEZEL SNEG, je znanos smetišče pri trebanjskem gradu spet pokazalo svojo podobno. Prebivalci kraja pričakujejo, da bodo odgovorni ob tolikokratni kritiki vsaj letos našli ustrežnejše mesto za smeti, saj smo v mednarodnem letu turizma.

■ TRGOVINE SO S SADJEM

kljub pozni zimni dobro založene. Povsod je vse rumeno pomaranč, tako da so ljudje letos prišli na svoj račun. Cena je padla na 260 S din in je le 5 S din večja kot v Novem mestu. V trgovinah so pred kratkim začeli ponujati tudi jajčka po 53 S din. Na lepaku piše, da so sveža, prodajalci pa pravijo, da tega kupcem ne morejo jamčiti in da so jih dobili pod oznako svežave.

■ PO DOSLEI OPRAVLJENEM DELU je potrebno za novi blok v Trebnjem še en mesec dela, če bo pa slabo vreme, pa dva. In stanovanj se bodo lahko večili.

■ BO KAJ S PRODAJO MESA po kvaliteti? Se lani je bilo silašiti, da bodo v trebanjski mesariji uvedli prodajo mesa po kvaliteti, vendar se do sedaj ni nič spreminilo. Ljudje sprašujejo, zakaj ne uvedejo takšne prodaje, saj je znano, da jo uvajajo tudi drugod. Prodajalci resda postrežejo po željah kupcev, vendar mora kdo vzeti tudi slabše meso. Če bi prodajali po kakovosti, bi bili računali za oba partnerja bolj čisti.

■ NA TREBANJSKI BENCINSKI ČRPALKI imajo vse več dela. Takoj po otvoritvi nove črpalke je bilo tam precejšnje zatišje. Bilo je novo leto, ki je prineslo višje cene bencina, pa tudi sicer je bilo zaradi zime malo vozil na cesti. Zdaj je promet vse večji, podjetje pa je namestilo tudi velik napis PETROL, ki že od daleč opozarja na črpalko.

OHCET, KOT MALOKDAJ: Bogato okrašen napis in mlaji na vhodu v dvorišče Novakove domačije na Blatu pri Trebnjem so v soboto zvečer, 4. februarja, vabili na slovesnost, ki se zgodi le malokdaj. Vsa vas je bila na nogah, ko so se iz Ljubljane z magistrata vračali novoporočenci in svatje — kar štirje pari naenkrat iz ene hiše. Tri sestre in brat, Marija, Alojzija, Franciška in Jernej Novak, so istega dne potisnili zakonske prstane na roke, neporočena je ostala le še 16-letna sestra. Jernej bo ostal doma na kmetiji, sestre pa bodo odšle z zakonci, ki so vsi doma iz trebanjske občine. Hiša je bila nabito polna svatov, ki so srečni dogodek slavili do zore. (Foto: V. Juvanc)

365 učencev negativno ocenjenih

Uspehi učencev novomeške osnovne šole v prvem polletju niso zadovoljivi. Od 1546 učencev je bilo pozitivno ocenjenih 75,9 odstotka, 23,6 odstotka je bilo negativnih, 0,5 odstotka pa ni bilo ocenjenih. Med učenci je bilo 143 »členarjev«, ki so imeli po eno nezadostno, pa so kljub temu napredovali. Uspeh je

bil znatno boljši v prvih štirih razredih, v katerih je bilo manj kot 10 odstotkov otrok negativno ocenjenih, medtem ko v višjih razredih, zlasti v šestem in sedmem, število takih učencev presega 40 odstotkov.

V podružničnih šolah na Karteljevem, v Prečni in na Malem Slatniku je uspeh še

slabši. Medtem ko so v Novem mestu v nižjih razredih dosegli 91,2 odstotni uspeh, je bilo na podružnicah 30 odstotkov otrok negativno ocenjenih.

Na novomeški osnovni šoli imajo zaradi dvoizmenskega pouka dodatno pomoč le učenci od prvega do petega razreda, medtem ko za višje razrede še ni urejena. Šoli je priskočila na pomoč Pionirska knjižnica, ki je organizirala dodatni pouk za matematiko, nemščino in angleščino.

Volilni bilten

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu je v ponedeljek, 6. februarja, izdala prvo številko BILTENA. Glasilo v uvodu govori o namenu evidentiranja, v nadaljevanju pa našteva možne odborniške in poslanske kandidate, ki so bili do zdaj evidentirani. BILTEN bodo prejeli vsi člani volilne komisije, krajevne organizacije SZDL in sindikalne podružnice v novomeški občini. Do volitev bosta izšli še dve številki tega glasila. Izdajatelj so se za glasilo odločili, da bi bili občani pred volitvami še bolj obveščeni.

Imenovan režijski odbor za novo šolo

Poročali smo že, da se je 1. februarja sestal novoizvoljeni svet krajevne skupnosti v Novem mestu. Danes dopolnjujemo poročilo s tem, da je predsednik sveta še nadalje ostal Stane Smid, za podpredsednika pa je svet izvolil Rika Cigoja. Hkrati je svet imenoval 13-članski režijski odbor za novo šolo.

V režijskem odboru so: Ivan Kočevar, direktor SGP PIONIR, Sergij Thorzevskij, predsednik ObS, Jože Padovan, direktor podružnice SDK, Jože Cvitkovič, direktor opekarne v Zalogu, mr. ph. Boris Andrijanč, direktor tovarne zdravil KRKA, Ema Musar, članica sveta za izobraževanje pri ObS, inž. Milan Zorko, direktor Splošne vodne skupnosti, Amalija Toršak, učiteljica v osnovni šoli Katje Rupena, Tone Gošnik, urednik Dolenjskega lista, Dušan Zupane, sekretar občinskega odbora SZDL, Jože Suhadolnik, načelnik oddelka ObS, Stane Smid, predsednik sveta KS, in inž. Rade Kalinovič, član sveta KS.

Režijski odbor je imenovan za tri leta oziroma za toliko časa, dokler ne bodo zbrana sredstva za novo šolo oziroma dokler šola ne bo zgrajena.

Občinska skupščina bo na eni svojih sej ustanovila sklad za novo šolo in imenovala njegov upravni odbor. Organizatorjem pohvala

Odborniki še v tem mesecu o NOVOTEKSU

Predvidevajo, da bo občinska skupščina v Novem mestu v februarju zasedala kar dvakrat. Na prvi seji, ki bo sredi meseca bo obravnavala poročilo o turizmu s posebnim poudarkom na nalogah v letošnjem mednarodnem letu turizma, poročilo o kmetijstvu in gozdarstvu ter cigansko problematiko. Na tej seji bodo odborniki poslušali tudi poročilo komisije za družbeni nadzor o razmerah v NOVOTEKSU. Seja je bila predvidena že v začetku februarja, ker pa so čakali, da komisija za družbeni nadzor pripravi poročilo o NOVOTEKSU, so jo preložili.

Na drugi seji, ki bo kmalu za prvo, vsekakor pa že v drugi polovici februarja, bo skupščina sprejemala bistveno nov odlok o prispevkih in davkih občanov. Pričakujejo burno razpravo zaradi tega, ker je zakon odpravil ugodnosti IV. proizvodnih okolišev.

»Sejo sem vodila jaz!«

Podpisana podpredsednica delavskega sveta v NOVOTEKSU se ne morem strinjati s tem, kar je v prejšnji številki Dolenjskega lista o seji DS 20. januarja napisal predsednik DS Andrej Smuk. Res je, da je 20. januarja takoj odstopil od vodenja seje delavskega sveta, ni pa res, da bi za njim ne vodila seje jaz kot podpredsednica. Po njegovem to, da bi jaz vodila sejo, ne bi bilo v skladu s statutom NOVOTEKSA. Pripominjam, da sem sejo le vodila jaz, tov. Jože Udovc pa mi je pomagal. Zato tudi ne more biti res, kar trdi

tov. Smuk, da bi sejo samozvano vodil in štel glasove ter največ govoril tov. Hrastar. — Nisem pa jaz kriva, če me nekateri niso slišali, ko sem vodila nadaljevanje te seje.

MARA PONIKVAR
podpredsednica DS
NOVOTEKS

Dvakrat da, kdor hitro da!

Na referendumu smo se odločili, da bomo tri leta dajali po 1 odstotek mesečnih zaslužkov in pokojnin v sklad za novo šolo.

Za novo šolo v Novem mestu!

Rekli smo tudi, da bi lahko že leta 1970 zasadili lopate.

■ »Zakaj pa ne prej?«

■ »Zakaj ne bi plačali takoj za vsa tri leta, kdor lahko?«

■ »Spoštujemo izrek: DVAKRAT DA, KDOR HITRO DA!«

Tako nekateri, ki imajo v mislih tole: »Denar naj se obrestuje in se obrača. Če bo šlo tako, ga bo prej dovolj in bi lahko prej začeli graditi. Morda že leta 1969. Novo šolo potrebujemo že danes, jutri pa prav gotovo. Bodimo daljnovidni!«

V skladu, ki ga bo občinska skup-

ščina formalno šele ustanovila, je že okoli 9,5 milijona Sdin. Prispevale so jih (jih bodo) delovne organizacije.

Dober začetek.

Kup se bo hitreje povečal, ko bodo začeli plačevati občani.

Čeprav smo rekli, da bi plačevali tri leta, naj bi to ne veljalo za vse. Prej naj bi poravnal obveznost, kdor lahko da. Kajti dvakrat da, kdor hitro da! In čim prej bomo vsi vse plačali, tem prej bomo pričeli zidati.

Morda je res, da bi imeli novo šolo že prej.

Preudarimo, ali smo sposobni. Preštejmo denarje, izračunajmo, koliko dolgujemo za tri leta! 36. krat po 1 odstotek! Bi lahko plačali to že s prvo polončico?

Mislimo na razmere v osnovni šoli »Katja Rupena«!

I. Z.

Volilna komisija vsklajuje

Novomeška občinska volilna komisija že več dni usklajuje dejansko stanje s tistim, ki je uzakonjeno v odloku o volilnih enotah. Precej sprememb je namreč zaradi tega, ker so v volilne enote za volitve v zbor delovnih skupnosti ObS vpisane tudi delovne organizacije, ki so bile v času zadnjih volitev ukinjene. Ta del občinskega odloka o volilnih enotah bo treba popraviti.

Javno tožilstvo že prispevalo

Na tekoči račun za novo novomeško šolo, ki ga ima krajevna skupnost pri Dolenjski banki in hranilnici, so pred kratkim vplačali uslužbeni okroglega javnega tožilstva iz svojih osebnih dohodkov 7081 S din, s čimer se je do zdaj vplačana vsota na tem računu povečala na 747.081 S din. Močnejši priliv iz osebnih dohodkov pričakujejo po 1. marcu.

BO LETOS KAJ BOLJE?

Brusniški dom naj bi postavili Brusničani!

V kulturnem domu bo tudi telovadnica

Vse kaže, da bodo kulturni dom v Brusnicah že letos spravili pod streho. Za to si prizadevajo vsi občani, predvsem pa krajevna skupnost, ki pripravlja veliko nabitralno akcijo.

Za zgradbo je krajevna skupnost že pripravila veliko stor, v katerem bi snovali načrte za napredek kraja in strešne in zidne opeke in tudi za drug material ne kaže slabo. To pa vendarle ne bo zadostovalo. Predstavniki krajevne skupnosti menijo, da brez večje in vsestranske pomoči prebivalstva doma ne bo mogoče postaviti, vsaj ne v času, ki so ga predvideli za dograditev.

O kulturnem domu govore in razmišljajo Brusničani že nekaj let, saj bi jim taka zgradba dala prepotreben pro-

stor, v katerem bi snovali načrte za napredek kraja in imeli različne prireditve. Mislili so, da jim bo dal poslabo. To pa vendarle ne bo zadostovalo. Predstavniki krajevne skupnosti menijo, da brez večje in vsestranske pomoči prebivalstva doma ne bo mogoče postaviti, vsaj ne v času, ki so ga predvideli za dograditev.

Graditi nameravajo spomlad, brž ko bo sneg odlezel. Računajo, da se bodo prebivalci odzvali s prostovoljnimi delom in vsestransko pomagali, da bi bil dom še letos pod streho.

Brusničani in okolišni prebivalci želijo, da bi se jim dolgoletne namere naposled le uresničile, pri čemer pa so, kot večkrat poudarjajo, sami pripravljeni veliko prispevati. Nove stavbe pa bodo veseli tudi solarji, ki naj bi se jim predvsem uresničila želja, da bi telovadili v zaprtem prostoru, saj bo kulturna dvorana dovolj velika tudi za telovadnico.

V ponedeljek podelitev plaket

Komisija za vzgojo in varnost v prometu pri občinski skupščini v Novem mestu bo v ponedeljek, 13. februarja, popoldne podelila petnajstim voznikom plakete vzornega voznika. Zanimivo je, da bo dobila plaketo tudi voznica z dovoljenjem iz leta 1938. S tem bo imelo plakete vzornega voznika v novomeški občini že 64 poklicnih voznikov in voznikov amaterjev.

V novem vrtcu za predšolske otroke, ki je bil odprt septembra v naselju na Mestnih njiyah v Novem mestu, je prav prijetno. Na fotografiji: otroci pri dopoldanski malici (Foto: Ria Bačar)

RAZSTAVE, KONCERTI, VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Kulturni delež Dolenjskega muzeja v letu 1966

Ko vstopamo v novo leto, je čas, ko se kritično ozremo nazaj ter pretekamo in ocenimo, kaj in kako smo delali v minulem letu. Bilanca dela v zaključnem letu je vedno spodbuda in usmerjevalec za delo v prihodnjem letu. Pa si na kratko oglejmo delo, ki smo ga opravili v Dolenjskem muzeju v preteklem letu.

Razstavno sezono v lanskem letu smo odprli že januarja z razstavo pionirske fotografije na Dolenjskem. Na njej so razstavljali pionirji dolenjskih in belokranjskih šol. Pozornost so vzbudile zelo uspele fotografije fotokrožkov iz Zuzemberka, Vinice in Ornomlja. Aprila se je prvič predstavil javnosti novomeški likovni amater Ciril Podbevšek, ki je razstavil okrog 20 intarzij. Razstava je vzbudila precejšnje zanimanje, predvsem zaradi tehnične njegovega dela, saj se le še redko

kdo ukvarja s to zvrstjo likovnega ustvarjanja. Maja je v mali dvorani galerije razstavljala v Zagrebu živeči belokranjski rojkar, kipar Julij Papič. Razstavil je drobno plastiko iz žgane gline, nekaj portretov in vrsto grafičnih listov. Ob koncu šolskega leta sta Niko Golob in Ljubo Zagar, predavatelja za tehnični in likovni pouk na novomeški osnovni šoli, pripravila obsežno razstavo otroških likovnih in tehničnih izdelkov. Tudi ta razstava je imela medobčinski značaj, saj so poleg novomeških učencev razstavljali še številni drugi, predvsem iz Bele krajine. Za praznik novomeške občine, 29. oktobra, je bila odprta razstava partizanskih grafik Franceta Miheliča, ki poleg Nikolaja Pirnata in Božidarja Jakca sodi v vrh grafičnega ustvarjanja med narodnoosvobodilno vojno v Sloveniji. Decembra pa je po posredo-

vanju kulturno-umetniške skupine »Janez Trdina« v galeriji razstavljala Jože Tisnikar, slikar-samouk iz Slovenjega Gradca. Spoznali smo delo ustvarjalca, ki sodi v tako imenovano skupino »primitivceva«, ki nam z grozljivo tematiko svojih del in tematičnimi barvnimi pričara okolje in vzdušje, v katerem dela. Poleg naštetih likovnih razstav pa je v počastitev petindvajsetletnice vsake slovenskega naroda pripravil Jože Zamljen, vodja oddelka ljudske revolucije v Dolenjskem muzeju, potujočo zgodovinsko razstavo z naslovom: Leto 1941. Ta razstava je obiskala 10 šol v novomeški in trebanjski občini.

Poletj smo v muzeju temeljito preuredili in modernizirali kulturnozgodovinsko in arheološko zbirko. Sedaj je gledajo obiskovalcem dostopna, pregledno in nazorno predstavljena.

Če se preveč mudi!

Naglica je muholovec za napake, ki jih drago plačujemo. Ne zmeraj, večkrat pa. Ko bi bili vedeli — da nimamo vselej prav!

Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij v Novem mestu je moralo poučiti že marsikatero graditelja, da ni dobro hiteti z načrtom za hišo, dokler ni zidalnega načrta. Posameznikom je bilo že hudo žal, ker si niso mogli pomagati z načrti, za katere pa so morali tehnikom ali inženirjem drago plačati. Več se jih je vprašalo: »ZAKAJ? Zato, ker ti načrti niso bili uskladeni z zahtevami zidalnega načrta!

Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo ima oddelek, ki lahko pripravi načrt, da bo v vseh pogledih neporečen. Zato je nedvomno bolj kakšen dan počakati, da bo vse v redu, kot pa naročati kakršnekoli načrte pri komerkoli. Računajo, da bodo letoš spomlad zidali predvsem v Gotni in Regerčevski vasi, v Smihelu, v podaljški naselja Majde Silc, na Drski in v Irči vasi ter na Otočcu.

Podjetje svetuje graditeljem, naj ne hite z načrti in drugim, ker si sami delajo škodo.

Za graditelje torej velja: KOMUR SE MUDI, DVA KRAT PLAČA!

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prebere ga 100 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužben in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

Krajevni organizacij RK je več kot KS

Pomembna dejavnost RK pri krvodajstvu, med socialno ogroženimi in pri zdravstvenem prosvetljanju bi morala biti deležna širše družbene pomoči — Zakaj KS ne sodelujejo pri socialnem delu z RK, ki ima pri tem delu dolgoletne izkušnje? — Letos bo zelo manjkalo denarja

V polovici marca bo v Novem mestu redna letna občinska konferenca RK. Organizacija RK ima v novomeški občini 29 osnovnih organizacij s 7540 odraslimi člani, poleg tega pa je še precejšnje število šolskih otrok vključenih v podmladek in mladino RK. Če upoštevamo število občanov, zajema organizacija RK sorazmerno malo prebivalcev, kljub temu pa opravlja zelo pomembno nalogo. Ukvarja se s socialno problematiko, z zdravstvenovzgojnimi delom in s krvodajstvom.

Največji odstotek članov je v Gotni vasi, tamkajšnja osnovna organizacija RK pa si je razen tega ustvarila tudi zelo natančno evidenco članov in pobrala vso članarino. Do začetka februarja niso edine organizacije v Bruncih, Sentiernju, na Dolžu in Dvoru odvedle članarino za 1966, res pa je, da te organizacije še niso imele letnih konferenc.

O čem je tekkel pomenek na minulih konferencah osnovnih organizacij RK? Govorili so predvsem o zdravstveni vzgoji, o krvodajstvu, socialni dejavnosti in nekaterih organizacijskih vprašanjih. Glede krvodajstva velja omeniti, da so l. 1967 povečali plan krvodajstva v

vseh osnovnih organizacijah. K socialnemu delu so sklenili še bolj pritegovati mladino in pri tem zlasti skrbeti za stare in onemogle, ki so brez varstva in pomoči, za družine tuberkuloznih in za družine alkoholikov.

V sodelovanju s centrom za socialno delo Novo mesto so organizacije RK obiskale v času novoletnih praznikov večino socialno prizadetih družin in pri tem razdelile za 120.000 S din denarnih podpor ter 20 zavojev z živili in obleko. Med obiskanimi so

večinoma starci in starke, ki žive jesen življenja prepuščeni samim sebi, pa jim obisk nekoga, ki se jih je spomnil s skromnim darilcem in čestitko, pomeni zelo zelo veliko.

Nekatere konference osnovnih organizacij so bile dobro obiskane, zlasti tiste, ki so bile povezane z zdravstvenovzgojnimi predavanji. Za takšna predavanja je med podeželskimi prebivalci še vedno zelo veliko zanimanja in so povsod uspešna, če je le obveščanje v redu.

Na občinski konferenci RK se bodo morali aktivisti RK pogovoriti o mnogih pomembnih stvareh. Spregovoriti bo treba o sodelovanju s KS, saj je slišati, da pri RK pogrešajo pobud za socialno dejavnost od KS, čeprav spada tudi to delo v okvir krajevnih skupnosti. Morda je to dejavnost težje usklajevati tudi zato, ker je v novomeški občini 29 krajevnih organizacij RK in samo 19 KS? Mednarodne pomoči letos ne bo več, zato bo RK v bodoče odvisen zgolj od članarine, prispevkov članov in morda občasnih prispevkov članov in morda občasnih prispevkov delovnih organizacij. Proračun občine je kot vir dohodkov presahnil, pa tudi denarja, ki ga je doslej dajalo socialno zavarovanje, bo veliko manj.

Socialno in zdravstveno prizadeti otroci letos ne bodo mogli brez posebne akcije v počitniške kolonije in na Debeli rtič. Če omenimo pri nas sorazmerno zanemarjeno skrb za stare ljudi in dodamo še krvodajalstvo, bomo ugotovili, da organizaciji RK ne bo kmalu zmanjkalo dela, RK pa bo moral v bodoče biti deležen večje družbene pomoči in podpore!

Levičar prvak

Na januarskem braturništvu v Krškem je prvo mesto prepričljivo osvojil prvokategorik Ivan Levičar.

Vrstni red: Levičar 8,5, Rupar 7,5, inž. Kurent 7, Hrovat 6, Turnšek 5, Pavliha 4, Čolarič 3, Zupanc 2 ter Zorko in Špiler 1.

Gostje od blizu in daleč, ki so se v soboto zvečer zbrali v prostorih nove restavracije hotela Grad Otočec nad Krko, so preživeli večer in urice od ranega jutra v zares veselom razpoloženju. Komisija iz vrst gostov je tale par izvolila za »najboljši maski večera«; razdelili so tri lepe nagrade, steklenice fruškgorskega biserja pa so bile tolažilne nagrade za pohvaljene maske. (Foto: Janez Pavlin)

NOVO V AVTOBUSNEM PROMETU

V večje zadovoljstvo potnikov

Vsako uro avtobus iz Novega mesta v Dolenjske Toplice — Proti Šmarškim Toplicam in Škocjanu tudi nedeljske vožnje — V Gabrju dodatni avtobus ob tržnih dneh — Mestni avtobus na vožnji vsak dan od 5.10 do 15.45

Podjetje GORJANCI in ljubljanska prevozniška podjetja uvajajo v letu 1967 več dodatnih, izrednih in sezonskih avtobusnih voženj na lokalnih, medkrajevnih in medrepubliških progah. Domače podjetje GORJANCI je poskrbelo za nove proge v lokalnem in medkrajevnem dolenskem avtobusnem prometu, druge pa odpira v sodelovanju z ljubljanskimi avtobusnimi podjetji ter prevozniki iz drugih krajev. Okvirni vožnji red za nove avtobusne proge in zveze je sestavljen.

GORJANCI so 6. februarja že odprli dodatno avtobusno progo Sentjanž—Ljubljana, tako da vozi iz Ljubljane avtobus vsak dan posebej se do Mokronoga.

Proti Dolenjskim Toplicam bo poseben avtobus iz Novega mesta odpeljal osemkrat, tako da bo prvi iz Novega mesta odhajal že ob 5. uri zadnji pa se bo iz Dolenjskih Toplic vračal ob 19. uri. Verjetno bodo uredili tako, da bo proti Dolenjskim Toplicam v poznih večernih urah vozil še en avtobus.

Odslej bo proti Šmarškim Toplicam in Škocjanu vozil ob nedeljah in praznikih dodatni avtobus. Iz Novega me-

sta bo odpeljal ob 8.30, prispel v Škocjan ob 9.15, se po desetminutnem postanku vrnil in prispel ob 10.05 v Novo mesto.

Med šolskim letom bo stikrikat več (vsak dan) odpeljal avtobus v Stopiče. Prvi avtobus bo iz Novega mesta odpeljal ob 7.10.

Dvakrat več na dan bo vozil avtobus na progi Novo mesto—Prečna—Straža, tako da bo prvi avtobus iz Straže odpeljal že ob 5.25.

Ob ponedeljkih in petkih bosta iz Novega mesta proti Gabrju vozila dva avtobusa več. Uvedli ju bodo zaradi tržnih dni.

Okrepjen bo tudi lokalni promet v Novem mestu, kjer bo začel avtobus voziti proti Šmihelu in Bršlinu ob 5.10, nehal pa bo ob 15.45 ter opravil 27 voženj.

Iz Črnomlja v Adlešiče bo v šolskem letu vozil poseben avtobus. Odpeljal bo ob 11.45, se po kratkem postanku v Adlešičih okoli 12.15 vrnil in dospel v Črnomelj ob 12.45.

GORJANCI bodo avtobus na progi Novo mesto—Karlovac pošiljali redno še v Zagreb, celjski IZLETNIK pa svoj avtobus, ki vozi zdaj iz Krškega v Novo mesto, še do Metlike.

»Mariborčan«, ki je odpeljal iz Novega mesta ob 5.30, bo zaradi prevoza delavcev tovarne zdravil KRKA vozil četr ure kasneje.

Povsem nova bo avtobusna proga, ki jo bodo GORJANCI odprli 1. junija, in sicer sezonska proga Novo mesto—Reka. Odprta bo štiri mesece. Iz Novega mesta bo avtobus odpeljal ob 5.50 in prispel na Reko ob 10. uri; po enournem postanku se bo spet vrnil in prispel v Novo mesto ob 19.40.

V Novem mestu in drugih krajih ob avtomobilski cesti bodo ustavljali tudi avtobusi dodatnih voženj, ki jih uvajajo ljubljanska avto prevozniška podjetja SAP, LJUBLJANA TRANSPORT in druga. Nove vožnje bodo na progah: Ljubljana—Skopje, Ljubljana—Niš, Ljubljana—Novo mesto—Karlovac—Bihač, Golnik—Zagreb, Ljubljana—Novo mesto—Brezice—Kumrovec, Senovo—Ljubljana in med drugimi kraji.

Preurejeni Mercator

na novomeškem Glavnem trgu

■ Pavle Mihelič, poslovodja (preurejene) poslovavnice MERCATOR na Glavnem trgu v Novem mestu:

»Sprašujete me, kako gre prodaja, ali smo pridobili več stalnih strank in zagotovili boljšo izbiro, kar smo se spet vrnilo iz Seidlove ulice v to preurejeno prodajalno, kako se počuti osebje?»

Na vsa vprašanja bi brez pridržka pritrdilno odgovoril. Najprej o prodaji! Morda s temile podatki: slanine in sira smo v prvih treh januarskih tednih prodali več kot v treh mesecih preteklega leta, celoten januarski promet pa je bil za 50 odstotkov večji od lanskega v istem mesecu. Veliko stalnih strank smo pridobili na račun nove delikatese, predvsem zaradi boljše izbire. Naj povem, da prodajamo enake potrošniške predmete več proizvajalcev, zato obiskovalce ni treba siliti, kaj naj bi kupili, ampak se sam odloči.

Prepričan sem, da bomo potrošnike zadovoljili vse leto. Za to imamo vse možnosti. Prodajalna in skladišče sta še enkrat večja kot pred preureditvijo, lokal je ustrezno moderniziran. Obnova je veljala okoli 23 milijonov starih din. Seveda je v takih prostorih imenitnejše prodajati kot v luknji, kakršno smo imeli.

Ljudje so mi večkrat rekli, da se čudijo, kako moremo v takih prostorih ustvariti tolikšen promet. Nema lokrat me je bilo sram. No, zdaj tega ni več, nič več sramu pred strankami!»

V Novem mestu več kot 120 predlogov

Občinska volilna komisija v Novem mestu je do zdaj prejela za 52 izpraznjenih odborniških poslanskih mest nekaj več kot 120 predlogov. Čeprav gre evidentiranje h koncu, so v delovnih organizacijah z zbiranjem predlogov še vedno počasni.

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL je v

minulem tednu dobila vrsto novih predlogov za možne odborniške kandidate. Na terenu so bili evidentirani: Vinko Šušteršič in Jože Cvelbar iz Šmarjete in Anton Papež iz Hinj. Za zbor delovnih skupnosti pri občinski skupščini so bili predlagani: v LABODU: Anica Mitrič in Rajno Iljev; v NOVOLESU: Jo-

že Stok; v KRKI: Janez Bajuk, Marjeta Potrč, inž. Miro Pivk, Marjan Senc, inž. Anton Povše in inž. Silvo Oblak. V 13. in 14. volilni enoti sta predlagana Vladislav Nardin oziroma Avgust Marn, v 23. volilni enoti Ivan Ravnikar in Anica Blatnik ter v 36. volilni enoti Bogo Komelj.

Novost v novomeški muzejski dejavnosti preteklega leta so koncerti v veliki dvorani Dolenjske galerije. Pobudo za to je dala novomeška glasbena šola, ki je ob koncu lanskega šolskega leta pripravila v galeriji »poskusni« koncert pod naslovom: Srečanje mladih glasbenikov, v katerem so sodelovali gojenci glasbenih šol iz Brežic, Krškega in Novega mesta. Koncert je lepo uspel, naktar je novomeška glasbena šola pripravila še koncertni večer skladb Marjana Kozine. Oba koncerta sta pokazala, da je za tovrstne prireditve precejšnje zanimanje. Zato so se predstavniki koncertne poslovavnice iz Ljubljane, novomeške glasbene šole in Dolenjskega muzeja dogovorili za šest komornih koncertov v veliki dvorani Dolenjske galerije. Štirje koncerti, ki so se že zvrstili, so pokazali, da je bila to zelo posrečena ideja, ki je osvojila tisti del novomeške publike, ki ljubi resno, komorno glasbo. Posrečena združitve glasbenih stvaritev z likovnimi v galerijskem ambientu daje koncertu svojevrstno toplino in vzdušje, koncerti pa so si že pridobili svojo stalno abonmajske publiko.

Vse bolj in bolj prodira med pedagoške delavce spoznanje, da muzej le ni ustanova, ki si jo pač moraš ogledati na ta način, da si v hitrem obhodu ogledaš vse prostore (ne pa razstavljeno gradivo), temveč da je treba zbirke muzeja spoznavati metodično in sistematično. Učitelji in profesorji novomeških šol so storili že precejšen korak v tej smeri, saj iz meseca v mesec to lahko ugotovljamo pri obisku naših zbirk. Naša želja je, da bi muzejske zbirke postale sestavni del pouka, s tem da dobe učenci pri obravnavanju določene snovi primerno razlago v muzeju ob razstavljenem gradivu, ki je na razpolago za obravnavano snov. Na ta način postanejo zgodovinska dogajanja, umetniško hodenje in likovni izraz določenih obdobj veliko bolj razumljiva, učencem pa se tudi veliko bolj vtisnejo v spomin.

Obisk šolske mladine je zadovoljiv, vendar še niso izkoriščene vse možnosti dodatnega izobraževanja v muzeju. Želimo pa, da bi pritegnili v večjem številu tudi odrasle obiskovalce, tiste, ki delajo v proizvodnji, ki marsikdaj nimajo osnovnih pojmov o družbeno-

zgodovinski preteklosti in sedanjosti naših krajev. V preteklem letu je Dolenjski muzej zabeležil rekordno število obiskovalcev, nekaj manj kot 14.000 ljudi. Predvsem se je treba otresti tradicionalne miselnosti, da je muzej le skladišče starih, nerabnih predmetov. Da ni tako, kaže lanskoletni program kulturnih manifestacij, ki so se zvrstile v Dolenjskem muzeju. S tem je Dolenjski muzej dokazal, da je integralni del novomeškega kulturnega življenja.

Omenim naj še tisto plat muzejskega dela, ki ni tako lahko vidna in se ne da izmeriti z običajnimi merili: strokovno in znanstveno delo. Sem sodijo strokovne obdelave muzejskega gradiva: opisi, inventariziranje, izdelava ustreznih kartotek, restavriranje poškodovanih predmetov itd. in nazadnje še pisanje strokovnih in znanstvenih razprav, kajti muzej ni samo pedagoška, temveč tudi znanstvena ustanova, ki mora objavljati izsledke svojega raziskovanja. Tudi v preteklem letu smo uslužbenci muzeja pripravili več strokovnih razprav in študij, ki bodo objavljene v slovenskem znanstvenem tisku.

TONE KNEZ

Novomeška kronika

■ V POCASTITEV SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA je Odr mladih pripravil proslavo z naslovom VRATA ŽIVLJENJA, ki bo danes ob 19.30 v Domu kulture. Sodelovali bodo mladi recitatorji, osnovnošolski pevski zbor in glasbeniki iz novomeške glasbene šole.

■ V TRGOVINI OBUTVE PEKO že dalj časa z oglašom želijo opozarjajo na lepo slovenščino. Na oglaš namreč stoji: iskrosite znižanje poednih vrst obutve. Kaže, da so v trgovini vzhel Prešerna prav zares in sodijo le še čevlje. — V veseljem pustnem času je — kot kaže — večina tudi pozabila, da so maske lahko le zašlebene (ne pa zaželjene).

■ ZELO PONOSEN JE BIL VIDETI FANT, ki je preteklo soboto popoldne v hiši na Pugljevci 1 zraven mostu postavil na očno gra mofo in ga navijal na ves glas. Ker ima sto ljudi pač sto okusov, tega niso bili vsi ravno veseli.

■ AMERISKI WESTERN Winnetou in Apanači so si Novomeški trumoma ogledali. Zlasti prvega dne je bil naval tak, da so najbolj vneti skoraj podrl blagajno. Uslužbenec kina Krke se pr posredovanju ni ravno lepo izkazal.

■ NA OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOLAH so imeli v torko odmoroma v sredo proslave ob obletnici Prešernove smrti. Gimnazijci so proslavo pripravili v Domu kulture, medtem ko so jih vsi drugi imeli po šolah ali pa le razredne proslave.

■ GIMNAZIJSKA MLADINA je spet pokazala svojo delavnost, ko je v torko popoldne 3. b razred pripravil pustno zabavo. Igrali so Črni tulipani ali The Black Tulips po domače.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — rodili sta: Magdalena Celik z Zebrebške blok B — Matjaža in Marja Račević, Nad mlini 20 — do klica.

Od Novomeščanov samo Švent in Šonc

Ljubljana 61,2, 3. Tatjana Skulj 63,0, 4. Nina Pirnat 63,1, 5. Marjana Asona 64,0, 6. Meta Milčinski 65,0, 7. Alenka Pengar (vse Novinar, Ljubljana) 67,5, 8. Urša Podgoršek 68,4, 9. Majda Steblaj (Novinar) 71,9, 10. Vesna Saje (SK Rog, Novo mesto) 74,3 itd.;
 ■ mlajši pionirji (20, 8 v finale): 1. Igor Ferbežar (Novinar) 53,0, 2. Peter Lovšin (Enotnost) 54,1, 3.-4. Albin Stritar (Enotnost) in Gregor Vesel (Novinar) 54,9, 5. Jure Lovšin (Enotnost) 55,2, 6. Bojan Brečelj (Enotnost) 55,9, 7. Andrej Švent (SK Rog, Novo mesto) 56,9, 8. Marjan Šonc

(SK Rog, Novo mesto) 57,9, 9. Uroš Mahkovec (Novinar) 58,8, 10. Branko Hafner (Novinar) 60,0 itd.;
 ■ starejši pionirji (20, 10 v finale): 1. Andrej Rant 56,0, 2. Boštjan Sekula 58,7, 3. Tomaž Jenko (vsi Novinar) 59,1, 4. Janez Drašler (Vrhnik) 60,0, 5. Jure Kosak (Enotnost) 60,3, 6. Crtomir Kanoni (Novinar) 61,1, 7. Iko Kraševac (Vrhnik) 61,7, 8. Jure Hodolič (Novinar) 62,6, 9. Tomaž Jenko (Logatec) 63,0, 10. Vojko Fakin (Golovec) 63,9 itd.
 Na conskem prvenstvu v veleslalomu so sodelovali najboljši pionirji in pionirke Notranjske,

Ljubljane in Dolenjske, od katerih se jih je 31 uvrstilo v finale, ki bo v organizaciji SK Triglav iz Kranja 19. februarja na Krvavcu. Od Novomeščanov se je to posrečilo le mlajšima pionirjema Šventu in Šonc.

Na conskem pionirskem prvenstvu v veleslalomu (to je bilo prvo tekmovalje, ki ga je ObZTK v Novem mestu zaupala Smučarska zveza Slovenije) je vse sodelujoče pozdravil delegat SZS Jože Pirnat. Tekmovanju je med drugimi prisostvoval tudi predsednik Obs Novo mesto Sergej Thorževskij.

Enajstletna Evica Zerovnik, članica smučarskega društva NOVINAR iz Ljubljane, je zasedla prvo mesto med mlajšimi pionirkami s časom 55,3 (Foto: M. Moškon)

Dokaj slabo vreme je v nedeljo, 5. februarja, organizatorjem conskega smučarskega prvenstva v Črmošnjicah skoraj prekrizalo račune. Kljub temu pa je 70 pionirjev in pionirk šlo na progo za veleslalom, ki je bila dolga 700 metrov, imela je 20 vrata in 150 metrov višinske razlike. Najboljši trije v vsaki disciplini so prejeli medalje.

REZULTATI:

■ mlajše pionirke (5 tekmovalk, vse so se uvrstile v finale): 1. Eva Zerovnik 55,3, 2. Mojca Skulj 60,3, 3. Breda Dobrin 61,0, 4. Danja Pernek 62,2, 5. Alenka Uršič (vse Novinar, Ljubljana) 69,1;
 ■ starejše pionirke (15, 8 v finale): 1. Alenka Adamič (Novinar) 59,1, Alenka Luzzar (Enotnost,

NA CILJU: strmine na Gačah nad Črmošnjicami so že v lepem vremenu trda preizkušnja za marsikaterega smučarja. Kaj šele v takem snežnem metežu, v kakršnem so v nedeljo vozili pionirji za consko prvenstvo v veleslalomu! Na sliki: Miro Thorževskij vozi skozi cilj (Foto: M. Moškon)

VELIK ORGANIZACIJSKI IN TEKMOVALNI USPEH EP 67

Novi evropski prvaki so v skladu z našimi napovedmi postali: Gabriele Seyfert (NDR) pri ženskah posamezno, Emmerich Danzer (A) pri moških posamezno, angleška dvojica Towler-Ford v tekmovalju plesnih parov ter sovjetska mojstra Belousova-Protopopov v tekmovalju sportnih parov. Ocena za organizacijo: odlično! Naši predstavniki niso izpolnili pričakovanj. Premagala jih je tremna, in marsikatera točka je splavala po vodi. Dvojica Dolenc-Sketa je na 16. mestu, Derendova pa na 23.

Prvenstvo brez presenečenj

V nedeljo zvečer — po popolnanskem zaključnem ekshibicijskem nastopu najboljših umetnostnih drsalcev in drsalic — so v Tivoliju še zadnjikrat zadonele fanfare. Spet se je ponovila slika s otvoritvene svečanosti: drsalci sta dva reflektorja projicirala na led znak EP 67 — dva kroga s drsalnima likoma. Državna mladinska prvaka — komaj devetletna Helenca Gazvoda in tri leta starejši Silvo Švajger, oba iz Ljubljane — sta še zadnjikrat odplešala pozdravni ples, nato pa je prvenstvo uradno zaključil predstavnik mednarodne drsalne zveze ISU Dunajčan Ernest Labin. Slednji je v srbohrvatskem jeziku, ki ga dobro obvlada, izrekel zahvale za izredno organizacijo prvenstva.

SPORT ALI UMETNOST?

Letošnje prvenstvo bo brez dvoma še dolgo ostalo v spominu tekmovalcem, tekmovalkam in vsem drugim, ki so spremljali potek. Tekmovalci in gostje ne morejo prehlaviti odlične organizacije (izpeljali so jo skoraj isti ljudje kot Hokej 66) in gostoljubnosti prirediteljev, vsem gledalcem pa bo EP 67 ostalo v spominu predvsem zaradi vse hujše konkurence v vseh štirih disciplinah prvenstva (najboljši imajo mnogo talentiranih posameznikov, ki zelo hitro napredujejo) in zaradi visoke ravni najboljših, ki so se posebno izkazali v ekshibicijskih nastopih. Tam so izvajali le tiste elemente drsanja, ki jim ležijo in jih najbolj obvladajo, zato so bili njihovi nastopi pravo doživljanje. Njihove sestave so lahko zadovoljile tudi največje športne sladokusce. Bile pa so tudi na meji, ko šport prehaja v umetnost. Spomnimo se samo neposrednega plesa svetovnih in evropskih prvakov Ljudmila Belousove in Olega Protopopova na muziko Čajkovskega iz baleta Labodje jezero. Gledalci so za trenutek kar omenili, ko sta končala s elegantno figuro, nato pa so se prebudili, pričeli navdušeno ploskati in skandirati, tako da sta sovjetska mojstra morala dodati še en ples in nato še ponoviti finale iz Labodjega jezera.

Slične ugotovitve bi lahko zapisali tudi o nastopih drugih mojstrov drsanja, kot so Seyfertova, Maškova, Danzer, Schwarz, angleški plesni dvojici in tako dalje. Vsi so se izkazali, posebno pa na zaključnem ekshibicijskem nastopu, ko niso bile več važne točke. Takrat so lažje prenegali tremo, ki večkrat spremlja tudi najboljših.

FAVORITI SO POSTALI PRVAKI

Letošnje prvenstvo je v celoti prineslo pričakovane zmagovalce. Morda bi zaradi tega kdo sodil, da ni bilo zanimivo. Toda ni bilo tako. Tekmovanja so bila vseh pet dni zelo zanimiva (razen dopoldne, ko so bili na sporedu dolgočasni obvezni liki), in to predvsem zaradi velike izenačenosti najboljših.

Ras je, da sta Danzer in Seyfertova osvojila zlati medalji zelo pričljivo (največ zaradi zelo zanesljivo izvedenih obveznih

likov, ki včasih tudi najboljšim delajo preglavice), toda vsak večji spodrsijaj bi lahko drago plačala. Schwarz in Maškova ne zadržata za njima in lahko se zgotovi, da bo na prihodnjih tekmovaljih prišlo tudi do nepričakovane rošade.

Tudi zmagovalca v plesih Diana Towler in Bernard Ford sta pričljivo zmagala, ker sta težki program izvedla zanesljivo. Isto pa ne velja za največja favorita Belousovo in Protopopova, ki sta zmagala z manjšim naskokom v točkah. Bila sta verjetno prepričana v zmago in to bi se jima kmalu maščevalo. Privoščila sta si dva večja spodrsilja (Protopopov se je znašel celo na tleh), toda navzlic temu sta bila prva. Da pa je njuno prvo mesto popolnoma zaslužen, sta potrdila s ekshibicijskim nastopom, ki sta ga izvedla brez napake, in dokazala, da sta res razred zase, in da bi bila odločitev sodnikov, ki bi jih spravila ob zlato medaljo, krivična.

NAŠI NIMAJO IZKUSENJE

O nastopu naših zastopnikov ne moremo pisati najbolj pohvalno, res pa je, da tudi razočarali niso. Pasma je sicer slab, toda za to so tehtni vzroki: tako Derendova kot dvojica Dolenc-Sketa plačujejo davek za neizkušnost. Medtem ko imajo drugi (nekateri so stari 14 ali 15 let) za seboj vsako leto po štiri do pet večjih tekmovalj, tekmujejo pa že več let, je Derendova letos prvič nastopila na večji prireditvi, za par pa je bila to šele druga preizkušnja. Lani sta bila zadnja v Bratislavi.

Vsi, ki smo spremljali njihove priprave na EP 67, smo opazili veliko razliko med nastopom na državnem prvenstvu oziroma izvajanjem sestave na treningih ter izvajanjem v konkurenci z najboljšimi Evropejci. Trema je napravila noge težke in trde, kot je povedala Katjuša Derenda. Vzrok je v slabi psihološki pripravi in pa v pomanjkanju izkušnje. Če tekmovalka teden pred tekmovaljem ne more spati, potem je jasno, da ne more pokazati vsega, kar zna. Nespečnost in delna izčrpanost pa se dasta odpraviti z boljšo psihološko pripravo in z večjim številom nastopov na pomembnejših prireditvah.

POZITIVNA BILANCA EP 67

Letošnje evropsko prvenstvo je bilo velik športni dogodek za Ljubljano in za Slovenijo, obenem pa bo pomemben mejnik v evropskem drsanju. Udeležba je bila rekordna, kvaliteta nastopajočih je vedno boljša in tudi organizacijski uspehi niso nepomembni.

V pripravo prvenstva je bilo vloženo mnogo truda in denarja (sicer precej manj kot za Hokej 66), kar se bo prav gotovo obrestovalo. Da pa je bila organizacija res na višku, potrdilo besede predstavnika ISU Dunajčana Labina: »Bojim se, da nam Avstrijcem ob vsej naši stoletni tradiciji v drsanju ne bo uspelo izpeljati letošnjega svetovnega prvenstva na Dunaju tako brezhibno, kot je vama!«

FRANC MIKEC

SPORT ALI BALET? Ljudmila Belousova in Oleg Protopopov sta z nastopom na glasbo Čajkovskega »Labodje jezero« navdušila okoli 7000 gledalcev v Hali Tivoli v Ljubljani (Foto: F. Mikec)

Pogovor z zdravnikom

Vplivi okolja na človekovo zdravje

Ker vemo, da je človekovo zdravje produkt dednih osnov in okolja, v katerem človek živi, torej da vplivata dedovanje in okolje v enaki meri na zdravje in seveda tudi na razvoj bolezni, je dobro, da si vplive okolja malo bolj ogledamo. Ti vplivi so nam več ali manj znani, vendar vedno ne pomislimo nanje, pač pa iščemo vzroke za bolezni povsod drugje. Domnevni notranji ali podedovani vzroki pa se nam brž porušijo, ko spoznamo preprosto resnico, da zaradi gozda nismo spoznali posameznih dreves. Vsak gozd je sestavljen iz dreves, vendar deluje kot celota. Tako tudi okolje in dedne osnove v človeku delujejo kot celota vseh vtisov in vzrokov, človek pa reagira tako ali drugače. Bolezen ali poškodba je vedno rezultat skupnih vplivov med človekom in povzročiteljem bolezni ali poškodbe. Bolezen ni nikdar slučajen dogodek, nesreča ali napaka narave, pač pa je vedno zakonit pojav, ki izhaja iz naravnih in družbenih zakonov.

Okolje ali zunanje vplive na človeka lahko razdelimo na nežive, žive in družbene vplive. Nekatere najvažnejše od vsake vrste bomo spoznali v naslednjem.

I.

Vplivi nežive prirode so fizikalni, fizikalno-kemični in kemični. Fizikalni pa se dele še na mehanične, toplotne in električne vplive ter na vplive sevanj. Fizikalno-kemične vplive zaradi poenostavljenja obravnavamo v tem sestavku v zvezi z ostalimi.

Mehanični vplivi imajo za učinke rane, zlome, izvine in podobne poškodbe. Glede na velikost in mesto poškodbe so vplivi na telo različni. Od neznatnih poškodb pa do šoka je velik razpon vpliva na telo. Zapleten sistem majhnih do velikih krvavitev, poškodovanja posameznih sistemov v telesu, vzdraženje samodejnega in drugega živčevja, sproženje refleksov in fizikalno-kemičnih dogajanj v organizmu, vse to reagira bolj ali manj burno, kar se zrcali v prizadetosti poškodovanca. Nekateri mehanični vplivi pa na zunanje ne kažejo posebnega učinka, zato je v notranjosti posledica njihovega delovanja lahko usodna. Sem spadajo predvsem posledice hitre ali počasne spremembe zračnega pritiska, od eksplozijskega vala pa do višinske in potapljaške bolezni. Pri eksploziji ohromi osrednje živčevje zaradi hitrega prenosa vala od trebušnih organov do možganskega debla. Pri višinski bolezni zaradi preizkušnje pritiska zmanjka kisika v možganih, razvije se omotica, pred njo pa nekritičnost. Potapljaška bolezen povzroča pri prehitrem dvigu iz globine bolečine v sklepih, okvare živčevja in drugih organov. Ultra zvok in vsiljena nihanja povzročajo okvare ožilja, sklepov in kosti, kar opazimo npr. pri delavcih z motorno žago ali s kompresijskim vrtalom. Pospešek, bodisi naravnost (linearen) ali pa v spremembo smeri (centrifugalen), ki ga prinašajo vozila velikih hitrosti, lahko povzroči pomanjkanje krvi v možganih; od tod omedlevica. Ker deluje tudi na organ ravnotežja, se vzbudi slabost in bruhanje. Tudi pretres možgan spada sem, saj se pospešek prenaša s predmeta, ki je telo udarilo, na telo samo, v tem primeru na glavo.

(Nadaljevanje prihodnjé)

Dovolj snega v Ribnici

Ze nekaj let v okolici Ribnice, Sodrzičice in Travnje gore snežne razmere niso bile tako ugodne kot letos. Občinska zveza za telesno kulturo v Ribnici je to izrabila in organizirala od 23. do 29. januarja začetni in nadaljevalni smučarski tečaj v Ribnici, Sodrzičici in Loškem potoku. Organizator je nabavil tudi več parov dokaj dobrih smuč, ki so si jih otroci lahko sposodili ali jih kupili. V Ribnici se je udeležilo tečaja 25 otrok, ki so bili na smučeh vsak dan dopoldne in popoldne. Kosili so v šolski kuhinji, spali pa so doma, ker so bili vsi domačini. Tako stroški tečaja niso bili visoki.

Po končanem tečaju so pionirji in pionirke tekmovali v slalomu. Pri fantih so bili najboljši Jože Leban (zmagovalac), Benčina, Divjak, in Kožar, med deklet pa je zmagala Nada Lavrič pred Tončka Lesar, Mojca Demšar in Darko J. OGRINC.

Pionirji osnovne šole v Loškem potoku so imeli emotednski smučarski tečaj, ki se ga udeležilo precej mladih smučarjev. Za zaključek so 28. januarja priredili še tekmovalje v smuku, slalomu in tekih. Na sliki so zmagovalci Branko Levstik, Janez Bambiš in Franc Benčina. Na tekmovalju so sodelovali tudi člani, ki so se pomerili še v stokih na 25-metrski skakalnici pod Taborom. (Foto: Pajnič)

NASPROTNICI SAMO NA LEDU — Hana Maškova (CSSR) — levo in evropska prvakinja Gaby Seyfert (NDR) sta z velikim naskokom osvojili prvi dve mesti. (Foto: F. Mikec)

Trgovci nočejo priti v Kočevje

Na željo nekaterih kočevskih potrošnikov smo se pozanimali, zakaj ni več mogoče dobiti v prodajalnah masla iz kočevske mlekarne, kako je z dostavo mleka na dom, zakaj niso prodajale trgovine pred novoletnimi prazniki blaga s popustom in zakaj imajo nekatere trgovine v mestu monopol. Odgovarjata: vodja komerciale KGP Miran Smola in vodja komerciale »Trgoprometa« Herman Struna

Proizvodnja masla opuščajo

O dostavi mleka na dom bodo anketirali potrošnike — Skušali bodo prilagoditi delovni čas mlekarne željam potrošnikov — Kostji prodajajo pravičnejše posebej

Miran Smola, KGP: Proizvodnja masla opuščamo, ker se nam ob doseganju garantirani cen za mleko, proizvedeno na socialističnem sektorju več ne izplača. Zdaj bi morala biti namreč naša prodajna cena na debelo od 20 do 22 N din za kilogram, medtem ko ga nudijo ostali proizvajalci po 18 do 19 N din. Potrošniki danes raje kupujejo cenejše maslo, čeprav je slabše. Za nas je zato bolj rentabilna proizvodnja sira in prodaja svežega mleka konzumnim mlekarnam — grosistom.

Pobudo za dostavo mleka na dom pozdravljamo in jo bomo proučili. Anketirali bomo potrošnike in tako zvedeli, če si tega žele in koliko so pripravljeni prispevati za dostavo na dom.

Tudi predlog o prodaji mleka in mlečnih izdelkov ob sobotah in dnevih pred prazniki bodo proučili. Verjetno pa bomo lahko le bolje prilago-

dili delovni čas prodajalne želji potrošnikov, medtem ko se enega delovnega mesta zaradi previsokih stroškov ne bi mogli odpreti.

Prodaje mesa po kvalitetnih vrstah oziroma delih se ne moremo organizirati, ker nimamo primerne prodajalne. Vendar pa imamo v načrtu ureditev take prodajalne, kjer bi prodajali tudi mesne izdelke in mleko ter mlečne izdelke.

O preveliki privlgi kosti menim, da je to lahko le posamezen primer. Klavnica namreč zadoljuje prodajalne mesa za meso oziroma meso z vraščenimi kostmi, ostale kosti pa morajo poslovalnice prodajati kot kosti po 2 N din kilogram. Kupcem priporočamo, naj se seznanijo s ceniki in pri nakupu zahtevajo kontrolni listek. V primeru pomoči lahko stranka zahteva povračilo denarja; če meni, da je namerno odškodovana, pa se lahko pritoži tržnemu inšpektorju

PISMA UREDNIŠTVU

Zakaj aktiv ZMS spi?

Tovariš urednik!
Dolenjski list je zelo priljubljen med dolenjskimi ljudmi, pa tudi v sosednjih pokrajinah in izven naših meja. V naši vasi je že malo hiš, ki nanj ne bi bile varočene. V njem zasledimo kopicico poučnega in zanimivega branja, seznanjamo pa se s ljudi s problemi, ki tarejo posameznike ali družbo.

V Uršnih seših je mnogo mladih ljudi, ki pa prostega časa nimamo kje koristno porabiti. Pred dvema letoma je zaradi nesoglasij v organizaciji razpadel aktiv ZMS in do danes se ni bilo niko, gar, ki bi delo spet oživil. Spominjam se, kako prijetno so se imeli mladinci na mladinskih urah in na vajah, ko so se pripravljali za prireditve. Veliko nas je že, ki bi morali že zdavnaj biti sprejeti v mladinsko organizacijo, pa si to lahko le želimo.

Edina zabava sta mladini v naši vasi gostilna in potujoči kino, ki nas obišče enkrat na teden. Organizacija SZDL je s prispevki vaščanov kupila televizijski sprejemnik, ki zdaj že dobro leto leži v pozabi. Zakaj? Zdi se mi, da bi bili vaščani pripravljeni prispevati tudi nekaj dinarjev za naročnino, če so ga kupili. Krajevni organizaciji ZK in SZDL bi morali pokazati več zanimanja za mlade, predvsem pa nam pomagati. To je želja vseh mladih iz Uršnih sel.

J. K.
URSNA SELA

Mokronog, ne poruši gradu!

Tovariš urednik!

V zadnji številki Dolenjskega lista sem prebral, da bodo v Mokronogu odstranili ruševine gradu in jih uporabili za utrđitev poti, da bi na njihovem mestu postavili spomenik borcem. Če pomeni stavek v časopisu: »... mogoče se je zanesti na obljubo KZ Trebnje, da bo ruševine iz gradu prvočasno umaknili...« odstranitev vseh grajskih ostankov, se sprašujem, ali v Mokronogu res ne morejo najti primernejšega prostora, na katerem bi stal spomenik? Kaj morajo zato, da bi postavili nov spomenik, porušiti starega? Mislim, da bi Mokronožani pametneje ravnali, če bi spomenik orcem postavili na trgu, grajske ruševine pa primerno zaščitili in jih vključili s primerno parkovno ureditvijo okolice v sodobni Mokronog.

Grad, ki je do zadnje vojne stal nad Mokronogom, sega s svojimi začetki v dvanajsto stoletje, pa so zato njegove sedanje ruševine še posebna redka ostalina preteklosti. V gradovih ne smemo videti samo sledove naše neraznate preteklosti, bivali, šča tujih izkoriščevalcev, temveč tudi spomin na naše dede, kajti oni so jih postavili s svojimi žuljavimi rokami. Poleg tega vendar pomislimo tudi na njihovo spomeniško vrednost in na po-

go, ki ga pošljejo na trg premalo ali pa ga na trg sploh še niso dobili.

Seveda pa smo kljub tem našim odgovorom hvaležni potrošnikom za vse njihove predloge in pripombe. Zeleli bi celo, da jih potrošniki pisмено ali ustno posredujejo naši upravi. Obljubljamo tudi, da jim bomo po svojih možnostih upoštevali!

krajinsko podobo, ki jo gradovi pa tudi njihove ruševine dajejo pokrajini.

Ob vprašanju ostankov mokronoškega gradu postavljam problem varovanja drugih grajskih spomenikov v dolini Mirne. Grad na Rakovniku smo zruvali z zemljo, enako usodo je zadnji čas dočkal Novi grad (Erkenštajn), uničili smo tudi ostanke novega gradu v Boštanj, ostanke starega, ki so ga razdeljali kmečki upori, pa so v sitno žalostnem stanju. Kaj je z gradom na Mirni in na Rekštanju, ne vem. Verjetno imata boljše usode kot drugi.

Vse te gradove, ki so bili v dobi bojev za staro pravdo cilji uporniških napadov in gneva nad izkoriščevalci, bi lahko s primernimi ureditvami in obeležji napravili ne samo za zanimivost, ki si jo bo turist rad ogledal, temveč tudi kot spomeniška obeležja na puntarskega duha, iz katerega je pred petindvajsetimi leti OF z geslom: »V boj, slavni polomci Matije Gubca!« budila v oborožen upor.

Zato na tem mestu najostreje protestiram proti rušitvi ostankov mokronoškega gradu in sploh proti neodgovornemu ravnanju z arhitektonskimi spomeniki posebno v Mirenski dolini, pristojne zavode za spomeniško varstvo pa pozivam, naj se odločno zavemo za njih ohranitev.

Ljubljana, 31. jan. 1967

Janez Kos
Ljubljana
Zvezdarska 1

Starograjci niso bili 10 dni odrezani od sveta!

Tovariš urednik,

ne vem komu koristi napačno obveščanje. 26. januarja je nekdo pisal, da so bili Starograjci deset dni odrezani od sveta, ker ni bilo avtobusa. To pa se je zgodilo le v soboto, 7. januarja, saj je druge dneve redno vozil v Kočevje.

Avtobus iz Crnomlja je ostal v zametih 6. januarja med Predgradom in Starim trgovom, od koder ga je 9. januarja spravil buldožer cestnega podjetja. 10. in 11. januarja je zaradi okvare na motorju avtobus vozil le do Predgrada (Stari trg je oddaljen 2 km), od četrtka naprej pa spet redno do Starega trga.

Bralci sami vedo, kakšna je cesta preko Bukove gore proti Brezovici, zlasti kadar zapade toliko snega kot letos.

Kdor se spozna na avtomobile, ve, da v zimskih dneh na vozilih najbolj trpi električna inštalacija, na katero je vezana v avtobusih tudi ogrevalna naprava. Zaradi mraza in velike porabe akumulatorji oslabilijo in grelec ne dobi več dovolj električnega toka: plinsko olje prepočasno izgori in uhajati začne plini. To ne povzroča sitnosti in slabe volje le pri potnikih, ampak tudi podjetju in voznemu osebju! Okvaro lahko popravi le strokovnjak, ki pa ni vedno pri roki.

FRANC STERBENC.
šofer
CRNOMELJ — SADEZ

Vsako leto več svečk — in ker vlaga Janezek vsak dinarček v hranilnik, ima že zdaj vsako leto več denarja!

Hranilnik za Vašega otroka lahko dobite vsak čas pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pa pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Razpisna komisija

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA KANIŽARICA

razpisuje delovno mesto

knjigovodje osebnih dohodkov

FOGOJI:

- a) srednja ekonomska šola ali
- b) nepopolna srednja šola s 3-letno prakso v stroki.

Poseben pogoj je poskusno delo do treh mesecev. Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj pošljejo kandidati razpisni komisiji najkasneje v 15 dneh po objavi. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Udeležence razpisa bomo obvestili o izidu razpisa v 8 dneh po izbiri kandidata.

Obvestilo o dodatnem avtobusu Mokronog—Ljubljana

Avtopromet GORJANCI iz Novega mesta obvešča, da je 6. februarja odprlo na progi Sentjanž—Mokronog—Trebnje—Velika Loka—Ivančna gorica—Ljubljana dodatno avtobusno zvezo, ki velja dve leti. Dodatni avtobus vozi iz Mokronoga do Ljubljane vsak dan.

Odhod:	Kraj:	Prihod:
15.00	MOKRONOG	11.47
15.12	SENTRUPERT	11.38
15.22	MIRNA	11.28
15.35	TREBNJE	11.15
15.42	VELIKA LOKA	11.08
16.15	IVANČNA GORICA	10.35
16.50	LJUBLJANA	10.00

Avtopromet GORJANCI
Novo mesto

Umril je naš dobri oče in stari oče

JANEZ KOS

bivši gostilničar in posestnik iz Ločne

Na zadnji poti ga bomo spremili v četrtek, 9. februarja 1967, ob 16. uri iz hiše žalosti v Ločni na novomeško pokopališče

Zalujoci:

sin Ivan z družino, hčerke Lojzka, Mimj ter Anica in Malči z družinami

Novo mesto, Ljubljana, Beograd, 7. februarja 1967

Poslovodja dobil pohvalo

V prodajalni Sadje-zelenjava kvalitetno blago — Poslovodja dobil za nagrado ročno uro — V Kočevju niso višje cene kot v drugih mestih — Reklama za blago, ki ga ni v prodaji

HERMAN STRUNA, TRGOPROMET: Pomaranče smo imeli pred novim letom dovolj na zalogi. Najprej smo jih prodajali po 4,40 Ndin kilogram, novo pošiljko pa po 4 Ndin. Slučajno sem bil prav 23. decembra (kot pisec »Potrošnikovega razmišljanja«) v Ljubljani in kupil pomaranče slabše kvalitete, kot smo jih prodajali v naši trgovini, po 4,20 Ndin. Res pa so v teh dneh prodajali v Ljubljani tudi pomaranče po 3,80 Ndin, vendar je bila to prodaja iz skladišča in skupaj z embalažo (bruto za neto).

Banane najboljše kvalitete smo res prodajali po 6,20 Ndinarjev, vendar smo v teh dneh imeli tudi banane po 5,90 Ndin in 5,50 Ndin.

Vse cene, tudi jajca, zelenjave in drugega, so seveda odvisne od kvalitete. Prav naša trgovina Sadje-zelenjava pa je založena skoraj vedno le z dobrim blagom. Njen poslovodja tovariš Otonovič je pred mendo dvema letoma dobil od sveta za blagovni promet pismo pohvalo in za darilo celo ročno uro prav zato, ker je bila njegova poslovalnica vedno založena z dobrim blagom.

Za monopolni položaj nismo sami krivi. Znano je, da je občin-

ska skupščina pred kakima dvema letoma ponudila ljubljanskim podjetjem Prehrana, Mercator in Delikatosa celo lokal za trgovino, a se podjetja za ponudbo sploh niso zmenila.

Včasih se res zgodi, da je v Kočevju cena za blago višja kot drugod, vendar so to le redke izjeme. Monopolnega položaja ne izkoriščamo, saj imamo večino cen nižjih kot druga slovenska mesta in celo Ljubljana. To je ugotovila tudi posebna komisija občinske skupščine, ki je obiskala nekaj slovenskih mest in primerjala cene.

Tako nizke cene pa dosegamo tudi zaradi nizke marže. Cene blaga sicer res naraščajo in z njimi delno tudi marža, vendar pa hkrati hitro naraščajo tudi stroški (najemnine, elektrika, embalaža itd.). Prav zato pred novoletnimi prazniki nismo organizirali prodaje s popustom. Sicer pa so tako prodajo imela le redka trgovska podjetja, predvsem v Ljubljani.

V naši bodoči samopostrežni trgovini verjetno res ne bodo potrošniki kupovali ceneje, ker je v Jugoslaviji embalaža, ki najbolj vpliva na cene, zelo draga.

Za strokovno izpopolnjevanje prodajalcev dajemo precej. Res pa se dogaja, da potrošniki včasih vprašujejo za blago, za katerega delajo pro. izvajalci reklamo, v trgovini pa ga ni. Za take spodsrljaje je največkrat kriva proizvodnja, ker dela reklamo za bla-

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Stane Nahčigal in Miha Grošelj, člana kolektiva Iska, Novo mesto; Anton Kraševc, član kolektiva IMV, Novo mesto; Janez Gazvoda, član kolektiva Varnost, Novo mesto; Terezija Vitasovič, Marija Potočar, Stane Senica, Vera Fihl, Metod Tisovec, Franc Mavsar, Franc Tisovec, Alojz Pirnar, Franc Petan, Matevž Aš, Jože Zajc, Jože Bobnar, Anton Tomšič, Marija Vesel, Franc Pezdirc, Mirko Dragman, Jože Tisovec, Marija Gerbajc, Terezija Skrjanc, Marko Kristine, Jože Makovec, Janez Turk, Anton Bobnar, Marija Šiška, Draga Derganc, Franc Aš, Marija Boh, Albin Murn, France Saje, Sime Culina, Anton Juran, Ana Pavlič, Alojz Sinkovec, Jože Tisovec, Stane Kavšek, Milena Springer in Polde Springer, člani kolektiva Novoles, Straža; Ana Mede, gospodinja iz Jurke vasi; Jože Košir, posestnik z Broda.

Prvo leto Dolenjske banke in hranilnice

Prejšnji teden smo poročali, kako je potekel drugi redni zbor Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu, hkrati pa smo objavili sklepe zbora in glavne misli iz razprave udeležencev. Danes objavljamo glavne podatke iz poslovnega poročila o delu banke v lanskem letu, posebej pa tudi pregled o delitvi dohodka DBH za leto 1966.

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je pravna naslednica bivše medobčinske Komunalne banke Novo mesto, ustanovljena pa so jo delovne in druge gospodarske organizacije ter družbeno-politične skupnosti širše Dolenjske na ustanovnem zboru 25. januarja 1966. Skupni deleži ustanoviteljev, vplačani v kreditni sklad banke, znašajo 13.360.000 novih dinarjev. Družbeno-politične skupnosti so prenesle v kreditni sklad banke skupaj 30.726.286 N din sredstev ukinjenih družbenih investicijskih skladov; sem je všteti tudi skupni delež občin iz sredstev ukinjenega investicijskega sklada bivšega okraja Ljubljana.

Vplačani depoziti z odgovornim rokom po ustanovitelskih pogodbah znašajo 7.111.704,43 N din. — Od vpla-

čanih deležev delovnih in drugih gospodarskih organizacij v kreditni sklad banke odpade na industrijo 72,5 odstotka, na kmetijstvo in gozdarstvo 5,2 odstotka, na promet 6,9 odstotka, na gradbeništvo 6,3 odstotka, na trgovino in gostinstvo 4,2 odstotka in na obrt ter druge dejavnosti 4,9 odstotka.

Z lastniki žiro računov pri Službi družbenega knjigovodstva je banka sklenila pogodbe za sredstva depozitov na vpogled in si s tem zagotovila za svoje poslovanje nekaj nad 72 milijonov dinarjev sredstev depozitov. — Lani decembra je DBH dobila od centralne Narodne banke za Slovenijo začasno pooblastilo za opravljanje devizno-valutnih poslov po vsej državi.

DBH ima svojo podružnico v Krškem ter ekspozituri v Metliki in Trebnjem.

Prehod na novo kreditno politiko

Člani banke so v poslovnem poročilu o lanskem delu DBH dobili obsežne in pregledne podatke o celotni kreditni politiki v banki. Za širšo javnost je morda važno podčrtati, kaj je banko v njeni kreditni politiki predvsem usmerjalo. Dosledno je upoštevala, da bo novi kreditni sistem predvsem:

1. ohranil načelo, da so kratkoročni krediti odvisni predvsem od opravljenega blagovnega prometa, medtem ko centralne diferenciacije pogojev za odobritev takih kreditov ne bo več;
2. da bo težišče kreditno-denarnega reguliranja slonelo le na odnosih Narodna banka — poslovna banka; to pomeni, da bo banki omogočena samostojnejša poslovna povezava z odnosi neposrednih interesentov;
3. da se okrepi selektivnega reguliranja omejujejo na minimum, ki je nujno potreben za uresničitev smotrov kreditne politike, izražal pa se bo v večji poslovnosti med banko in komitentom;
4. da bo namesto dosedanjega sistema, v katerem je bila uporaba selektivnih instrumentov hkrati tudi pogla-

bodisi v odnosih »Narodna banka — poslovna banka ali pa v odnosih poslovna banka — komitent.

Bančna sredstva za kreditiranje investicij v osnovna in obratna sredstva

Za investicijsko poslovanje uporablja DBH lastna sredstva skladov; med njimi je največji kreditni sklad, pa tudi oročene depozite svojih komitentov, hranilne vloge, vezane preko enega leta, ter sredstva najetih kreditov za kreditiranje investicij pri drugih bankah ali delovnih organizacijah.

Lani so se investicijska sredstva povečala za skupno 23.907 milijonov N din. Od tega so se sprostila med letom oz. prišla naslednja nova investicijska sredstva:

- od povečanega kreditnega sklada za ustanovitvene deleže — 13.360/m N din;
- od oročenih sredstev komitentov nad eno leto o — 1.12/mN din;
- od povečanih hranilnih vlog, vezanih nad 1 leto — 1.284/mN din;
- sprostitev sredstev zaradi odplačila anuitet — 8.140/m N din.

Poslovno poročilo nato podrobneje navaja pregled odobrenih in izkoriščenih kreditov za investicije v osnovna in obratna sredstva kakor tudi za negospodarske investicije.

Kreditiranje stanovanjske izgradnje

Po stanju 31. 12. 1965 je DBH prevzela tudi vsa sredstva in obveznosti stanovanjskih skladov občin Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Teh sredstev je bilo 46.460.987 N din, plasmajev pa 45.134.975 N din. Banka je lani v celoti pregledala vse prevzete obveznosti in poslovanje stanovanjskih skladov. Na tem področju je bilo opravljeno obsežno delo.

Namenska sredstva za izgradnjo stanovanj zbira zdaj banka po novem pravilniku po treh osnovnih načelih:

1. z oročanjem sredstev za pridobivanje novih kreditov na podlagi pravilnika;
2. z zbiranjem sredstev gospodarskih organizacij brez obveznosti dajanja kreditov;
3. z opravljanjem servisne službe za račun gospodarskih in družbenih organizacij.

Na našem področju se je od marca lani bolj uveljavilo namensko varčevanje za sebnikov, kombinirano s sredstvi delovnih organizacij. Manj je bilo zanimanja, da bi podjetja sama gradila lastna stanovanja. Na področju novomeške občine je banka lani pridobila 160 varčevalcev, ki so s pogodbami vezali sredstva v skupni višini 2.924.051 N din; na območju občine Trebnje so trije taki varčevalci (za 22.450 N din), na območju občine Krško je 94 varčevalcev (za 1.816.037 N din) in na področju občine Metlika trije varčevalci (za 25.000 N din). Oročitvenih pogodb o namenski vezavi sredstev po pravilniku je sklenjenih za dobo 13 mesecev 154, za dobo 2 let 62, za dobo 3 let 20, za dobo 4 let 16, za dobo 5 let trije in za dobo 6 let 5 pogodb.

Sklep o delitvi dohodka in delitvi kreditnega sklada Dolenjske banke in hranilnice po zaključnem računu za 1966

Na osnovi določil 82. člena zakona o bankah in kreditnih poslih in 93. člena statuta Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto je zbor banke 30. januarja 1967 sprejel naslednji:

S K L E P

O DELITVI DOHODKA IN DELITVI KREDITNEGA SKLADA PO ZAKLJUČNEM RACUNU ZA LETO 1966

1. Od skupnih dohodkov banke v znesku 14.251.727,58 novih dinarjev, po odbitku skupnih izdatkov v znesku 8.223.127,46 novih dinarjev predstavlja znesek 6.028.600,12 novih dinarjev doseženi dohodek banke.
 2. Iz doseženega dohodka banke se izloči znesek 2.110.010,04 novih dinarjev, kar predstavlja dohodek, ki ga razporeja delovna skupnost banke.
 3. Po odbitku posebnega rezervnega sklada v znesku 521.613,93 novih dinarjev se ostanek 3.389.976,15 novih dinarjev deli:
 - a) na prispevek za Skopje 67.799,52 Ndin
 - b) na del, ki ga dobijo delovne in druge organizacije, ki so vložila svoja sredstva v kreditni sklad banke od dneva vložitve sredstev v višini obrestne mere 7,5 odst., kar znaša 881.560,00 Ndin
- Obresti od vloženi sredstev v kreditni sklad banke bodo izplačane delovnim in drugim organizacijam v enem mesecu od sprejema sklepa.
- c) Delovne in druge organizacije ter družbeno-politične skupnosti, ki so vložile sredstva z odgovornim rokom nad 5 let, ne dobijo udeležbe iz dohodka v obliki dodatnih obresti.
 - d) Ostanek kreditnega sklada v znesku 2.440.616,63 novih dinarjev se vloži v kreditni sklad banke. Novo mesto, 30. januarja 1967. Zbor DBH

V Dolenjski banki in hranilnici dela zdaj 56 delavcev

V DBH je bilo lani zaposlenih povprečno 54 ljudi. Na novo sprejeti delavci so bili razporejeni predvsem na nezasedena delovna mesta, povečani obseg poslovanja (kreditiranje stanovanjske izgradnje, večji plačilni promet,

ni nespremenjene. Delež iz dohodka, namenjen za delovno skupnost banke, se je lani v primerjavi z letom 1965 povečal za 36 odst., ustrezno pa so se povečali tudi materialni stroški, OD in skladi banke.

Naša odločitev v turističnem letu:

varčevali bomo za dopust pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI V NOVEM MESTU!

Hranilno knjižico lahko dobite tudi vi v Novem mestu, Krškem, Trebnjem ali v Metliki ter pri vseh poštah na področju teh občin!

strojno knjiženje itd.) pa je terjati nekaj novih moči. Od delavcev zaposlenih v DBH, študira 14 delavcev. Povprečje izplačanih osebnih dohodkov je znašalo lani 959 N din. Celotni dohodek banke se je s primerjavo med leti 1965 in 1966 povzegal za 30 odstotkov, kreditni sklad banke pa je za 29,7 odstotka višji od leta 1965. Obrestne mere so v bistvu ostale tudi la-

DBH je članica Splošne gospodarske banke v Ljubljani, hkrati pa tudi članica Jugoslovanske kmetijske banke in Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino. Hkrati je DBH članica Združenja poslovnih bank in hranilnic v Ljubljani. Zanimivo je, da je imel lani kreditni odbor banke kar 28 sej, na katerih so obravnavali 498 kreditnih zahtevkov.

vitna oblika kvalitativnega reguliranja, uveljavljena učinkovitejša in natančnejša metoda v kreditnih odnosih;

5. da bodo upeljani novi instrumenti, ki bodo zagotovili sodobnejše denarno kroženje in zmanjševali potrebo po intervencijah banke za sproščanje denarnega trga;
6. da bo v bodoče odpravljena sleherni obliki avtomatične pravice do kredita

Lep napredek hranilne službe na področju DBH

Denarno varčevanje postaja vedno pomembnejši činitelj v našem gospodarstvu. Tudi DBH je posvetila zbiranju prostih sredstev od prebivalstva vso potrebno skrb. Zbrana sredstva iz hranilnih vlog pomagajo banki pri njeni dolgoročni kakor tudi kratkoročni kreditni politiki. Hranilne vloge so pomemben vir sredstev, sposoben tudi za investicijske naložbe. Nič manjši pomen za banko imajo tudi zbrana sredstva z vlogami na vpogled, saj predstavljajo osnovni vir sredstev za pokrivanje plasmajev v potrošniške kredite vseh vrst in namenov.

Po stanju 1.1.1966 je bilo zbranih pri DBH za 10.339.608 N din a vista vlog. V teku leta so te vloge stalno naraščale in dosegle zadnjega decembra 1966 že znesek 16.789.996 N din. To pomeni povečanje za 62,38 odst. v enem letu! Močno so se povečale tudi vloge vezane, nad 1 letoo: od 764.997 N din v začetku lanskega leta na 2.059.602 N din ob koncu leta. Cisto povečanje vezanih vlog znaša torej za lansko leto kar 167,92 odstotka!

DBH je imela 1.1.1966 vseh vrst vlog (a vista in oročenih vezanih — nad eno leto) 11 milijonov 104.805 N din, konec leta pa že 18.839.598 Ndin. To nam pove, da so se hranilne vloge vseh vrst v lanskem poslovnem letu povečale za 7.734.993 N din ali za 69,65 odst., kar je vsekakor zelo lep in pomemben poslovni uspeh.

Hranilne vloge je v začetku leta zaupalo banki 15.033 vlagateljev, med letom pa je DBH pridobila 2.331 vlagateljev. Ob koncu leta je bilo v banki 16.929 vlagateljev (435 pa jih je med letom realiziralo svoje vloge). Čisti prirastek vlagateljev znaša za lani 12,61 odst., med letom pa je bilo pri hranilnih vlogah 40.558 vplačil in 7.693 izplačil.

Vedno večje zaupanje varčevalcev v smotrnost varčevanja

Na tako razveseljivo povečanje vlog je lani vplivalo več činiteljev: uspešna je bila propaganda za denarno varčevanje z nagradnimi žrebanji za vlagatelje, ki se je odvijala predvsem preko domačega Dolenjskega lista; razveseljiva je ugotovitev, da narašča zaupanje varčevalcev v smotrnost varčevanja, kar je tesno združeno s splošnimi ukrepi gospodarske politike. Varčevalci čedalje bolj zaupajo v ovrstost dinarja. Ukrep o zaščiti vlog ob izvajanju gospodarske reforme je prav tako zelo ugodno odmeval med vsemi varčevalci. Banka je lani razpisala tudi dve nagradni žrebanji za vlagatelje in porabila za te namene kakor tudi za druge oblike propagande 76.230 N din. V ta namen izdana sredstva so obrodila lepe sadove in bo banka zato v bodoče še bolj načrtno skrbela za varčevanje na svojem področju. Prvi tak ukrep je tudi sodelovanje s poštami na področju PTT podjetja Novo mesto, kjer je zdaj že omogočeno zbiranje hranilnih vlog za banko.

Vzgoja s palico je v šoli prepovedana

Dejstvo je, da je bila 9-letna Ivanka Turk, učenka osnovne šole v Orehovi pri Senti Jerneju, tako pretepena, da je zdravnik ugotovil podkožne krvavitve in hudo telesno poškodbo.

Kdo je dekletce tako nečloveško pretepel, so vaščani dolgo ugibali, končno pa se je zadeva razjasnila pred občinskim sodiščem v Novem mestu.

Ko je pri Turkovih izginila večja vsota denarja, so osuili tudi Ivanko, zato jo je že oče tepel s palico in jo celo ponoči gnal v drugo vas, da bi ugotovil če ni denarja skrila pri prijateljici. Ker je prišla še dekličina mati prositi v šolo, naj poizvedo, kaj je z denarjem, so začeli ukrepati.

6. maja je razredničarka med odmorom zadržala nekaj otrok v razredu, med njimi Ivanko. Začelo se je spraševanje, kdo kaj ve. Svoji ženi učiteljici je prišel na pomoč njen mož — vodja šole ter nenadoma ukazal učencu Martinu, naj gre v sosednji razred po palico. Potem je deklico prijel z eno roko, z drugo pa je držal 1 m dolgo in 3 cm debelo palico ter otroka tepel po zadnjici. Deklica je vpila, padla in prevrnila 2 mizi. Otroci, ki so tepež gledali, so bili prestrašeni. Vseeno pa je naslednji uro Ivanka telovadila in tudi drugi dan je prišla v šolo.

Domačim se je začela deklica naenkrat smiliti in nekaj dni zatem so otroka peljali k zdravniku, ki je ugotovil hude poškodbe, vendar prizadejane že pred več dnevi.

Pred sodniki je učitelj priznal, da je Ivanko tepel: »Predvideval sem, da bom kot moški s tršim načinom dosegel, kar moja žena z lažjimi pedagoškimi prijemi ni mogla. Trdim pa, da Ivanka zaradi mojih udarcev ni mogla biti hudo telesno poškodovana. Čutim pa se krivega,

ker sem sploh uporabil palico.«

Nekako tako so zadevo ocenili tudi sodniki. Učitelja so oprostili obtožbe, češ, da je dekletce hudo telesno poškodoval, pač pa je bil obsojen na 200 N din denarne kazni, ker je uporabil kot vzgojno sredstvo palico, pri opravljanju službe izrazil položaj ter

z drugim grdo ravnal in žalil njegovo človeško dostojanstvo.

Sum, da kljub prizadevanjem za modernizacijo šolstva povsod le še niso opravili z zastarelimi vzgojnimi metodami, se je tokrat izkazal kot utemeljen. Mar ni to žalostno spričevalo za 20. stoletje?

Bo „most smrti“ podrt že letos?

Resna prizadevanja, da bi pri Goriči vasi zgradili nov most že letos — Na sedanjem mostu je iz leta v leto več nesreč — Po njem je bil promet že prepovedan in spet dovoljen

O »mostu smrti« v Goriči vasi je bilo že precej napisane in izgovornega, prav v zadnjih tednih pa je prišlo tudi do resnejših razgovorov o gradnji novega mostu.

Bilanca nesreč namreč na tem mostu v zadnjih nekaj letih je naslednja:

1963 je bilo na mostu 9 prometnih nesreč (3 osebni avtomobili, 4 mopedi, 2 motorista); en človek mrtev, podatkov o materialni škodi ni.

1964 so padla z mostu v vodo tri vozila (osebni avto, džip in tovornjak). Na mostu je bilo še 5 drugih nesreč. Materialne škode je bilo za 10.000 N din. Eden je bil težje poškodovan, štirje pa lažje.

1965 je padel v vodo osebni avto.

1966 so padli v vodo štirje osebni avtomobili in tovr-

njak, razen tega je bilo na mostu še več nesreč. Pet ljudi je bilo lažje poškodovanih. Materialne škode je bilo za 46.910 N din.

1967 sta že v prvem mesecu padla v vodo dva osebna avtomobila. Materialne škode je bilo za 15.000 N din.

Samo v dobrih dveh letih, za kateri nam je uspelo dobiti podatke, je most povzročil za preko 7 milijonov S din materialne škode. Razen tega je bilo precej škod, za kar pa nam ni uspelo dobiti podatke, tudi v ostalih letih. Škoda je še občutno večja, saj v njej niso vračunani lažje in težje poškodovani ljudje, razen tega pa je eden celo zgrbil življenje.

»Most smrti« je star, preperel in trhel. Ob povodnji decembra lani je sumljivo nihanje bil po njem nekaj časa prepovedan avtobusni promet. Cestno podjetje pa je že nekoč pred tem prepovedalo po njem promet s težkimi tovornjaki in z avtobusi, vendar je nato inšpekcijska služba SRS ugotovila, da »je na njem normalen avtobusni promet.«

Promet na tej cesti je vedno večji, zato je vedno več tudi nesreč. Prav zato je potrebno čimprej zgraditi nov most.

Skupnost cestnih podjetij SRS in občinska skupščina Ribnica se v zadnjem času zelo prizadevata, da bi bil

že letos zgrajen nov most. Investitor bo Skupnost cestnih podjetij SRS, dogovarjajo pa se, da bi za gradnjo prispevala tudi zavarovalnica, ker bo imela potem manj izdatkov za izplačevanje škode, in gozdarske delovne organizacije, ki so zdaj prizadeje, ker tovrnjaki z večjo tonazno ne smejo preko mostu.

Jožefa Zupančič iz Zdinje vasi, mati 7 otrok, ki so ji bili odvzeti in dani v rejo, je med preteklo 4-letno pogojno kazni zagrešila novo kaznivo dejanje, zaradi česar je morala spet pred sodnike občinskega sodišča v Novem mestu.

Lani spomladi je Kukman hotel od nje kupiti prvo košnjo sena na obtoženkinem travniku v Zalogu. Da bi se točno dogovorili za kupčijo, sta prišla s sinom in njegovim avtomobilom po Zupančičevo in njenega moža na Trško goro, od tam pa so se skupaj odpeljali v Zalogo. Eden od vaščanov je videl, da Kukman sklepa z Zupančičevo kupčijo, zato je kupca opozoril, naj bo previden, češ da Zupančičeva ni na dobrem glasu.

Nekaj časa so se pregovarjali, končno pa so si segli v roke. Zupančičeva sta šla se

Kolo je vzel in prodal

A. B. bivši natakak v novo-meški gostilni Per, je bil pred občinskim sodiščem v Novem mestu obsojen na 1 mesec dni zapora. Lani poleti je iz gospodarjevega skednja vzel kolo, se odpeljal z njim domov in kolo skrnil. Drugi dan se je v službo pripeljal z vlakom. Približno mesec dni kasneje je kolo prodal za 10 tisoč din.

Izkazalo pa se je, da je kolo pri Peru pustil Kupljenik z Vrha pri Pahi, in ko je nekega nečaka poslal ponj, kolesa ni bilo. Prav natakakja, ki je kolo vzel, je mladenič vprašal, če kaj ve o njem, to-

da ta se ni spomnil, kje bi ko'o utegnilo biti.

Kupljenik pa je oktobra lani nekega dne zagledal svoje kolo, sicer precej poškodovano, pred trgovino nasproti osnovne šole. Vzel ga je, peljal na postajo milice in prijavil tatvino. Tako so našli tistega, ki je kolo kupil, in odkril A. B., ki je kolo odpeljal in prodal novemu lastniku.

Obtoženec je tatvino pred sodiščem zanikal in se izgovarjal na slab spomin, toda na podlagi dokazov ga je sodišče obsodilo. Vrniti bo moral tudi 10.000 din.

Kdo je opustošil cesto?

3. februarja so našli na cesti med Brodom in Volavčami (Potokom) pravo razdejavanje. Vsi prometni znaki so bili polomljeni, rdečerumeni snežni količki pa razmetani križemsvet in so jih našli celo v Krki. Zanimivo je, da so znaki in količki v Srebrnicah nedotaknjeni. Skodo so

ocenili na okoli 100.000 Sdin. Prebivalstvo in prometni organi se ogorčeno sprašujejo, komu so bili napoti prometni znaki in količki ter zahtevajo za obrestne kazni.

Postaje milice in UNZ naprošajo vse, ki bi kaj vedeli o obrestnih, naj jim to čimprej sporoče.

Ko so odkrili tatvino, je zbežala

Med vožnjo proti Karteljevemu je lastnik avtomobila opazil, da mu je zmanjkal denar. Ustavil je avtomobil in od Zupančičeve zahteval denar. Zatrjevala je, da ni nič vzela in da se bo denar že našel, pri tem pa je sama začela iskati po tleh avtomobila. Tedaj so opazili, kako je iz rokava spustila na tla kepico zmečkanega denarja, nato pa zbežala.

Pred sodiščem ni priznala tatvine, vendar so jo na podlagi dokazov obsodili. Pogojna kazen je bila preklonca in izrečena nova enotna kazen: 1 leto in 1 mesec zapora.

Odkrival je maskare v Ribnici

Na pustni zabavi v gostilni »Pri Cenetu« v Ribnici je preteklo soboto zvečer neki sezonski delavec vsaki maskari, ki je prišla v lokal, strgal z obraza masko. Vinjenega sezona je nato odpeljal miličnik. Prebivalci Ribnice, ki so mirni občani in organi javne varnosti z njimi nimajo posebnih težav, obsojajo tako vedenje posameznih sezoncev. Pravijo tudi, da izgrede, ki se zgodijo v njihovem kraju, v glavnem povzročijo nekateri sezonce.

Novi prometni znaki v Novem mestu

Pozimi so v Novem mestu namestili štiri nove prometne znake. Na Cesti komandanta Staneta sta občasna znaka, ki opozarjata voznike na drsenje na cestišču ob poldnevi, na kandijskem mostu pa je s prometnima znakoma urejeno vprašanje prednostnih smeri in vozil. Komisija za vzgojo in varnost v prometu je dala te znake postaviti ob lastnih ugotovitvah, meni pa, da je najbrž več prometnih krajev v Novem mestu, kjer bi morali s prometnimi znaki še zagotoviti varno vožnjo. Komisija pričakuje, da ji bodo ustrezne predloge poslali vozniki, ki jih je v novomeški občini nad 500.

Na poledeneli cesti ga je zaneslo

31. januarja zjutraj je Anton Srebot iz Postojne vsoj tovorni avtomobil s prikolico proti Krški tnu. V Sp. Pijavškem ga je pred srečanjem zaradi poledenete ceste zaneslo v levo, da je zadel tovrnjak, ki ga je pripeljal naproti Anton Stopinšek iz Tremerji pri Celju. Na vozilih je škoda za okrog 2.200 Ndin.

Mopedist se je prevrnil

5. februarja je Franca Gašperič iz Mihajlovc, ko se je peljal z mopedom čez most v Brečicah, proti Catežu, zaneslo na desno, da je s krmilom zadel ob železno ograjo in se prevrnil. Dobil je prasko po obrazu, na mopedu in ograji pa je za 600 Ndin škoda.

Tovornjak je zaneslo

1. februarja dopoldne je hotel voznik tovornjaka Franc Kržan iz Zaloke pri Raki v Črncu pri Brečicah prehiteti dve ženski, ki sta šli po desni strani. Tedaj je naproti pripeljal osebni avto Franc Prelovešek iz Doba pri Domalah. Voznik tovornjaka je zavril, pri tem pa ga je zaneslo, da je trčil v osebni avto. Na vozilih je škoda za okrog 3900 Ndin.

Taurus na strehi, avtostoparja v Ljubljani

Na avtomobilski cesti pri Medvedku je 6. februarja osebni avto Ford-taurus, s katerim se je avto našo državo iz Nemčije vračal v domovino Grk Ioannis Tem paxis, počila sprejeda desna zračnica. Voznik je krmaril, kakor je vedel in znal, vendar se je vozilo po krajšem bočnem drsenju prevrnilo na streho. Voznik je dobil manjše praske, sopotnika — avtostoparja (Angleša ali Holandca) pa sta se takoj vrnila v Ljubljano. Škoda so ocenili na 6000 Ndin.

Prekucilaj na Vahti

5. februarja zvečer se je iz Metlike v Novo mesto z osebnim avtomobilom peljal Novomeščan Janjo Popovič. Pri cestarski koči na Vahti je pri srečanju z nekim vozilom nekoliko zavril, pa ga je na pole denaleem cestišču zaneslo. Zdrknil je s ceste, se dvakrat prekucnil in obetal na travniku. Škoda je bilo za okoli 700 Ndin.

Treščil v jablano

Ljubljancan Stane Dežman se je 5. februarja zvečer v osebnem avtu peljal z Otočca v Novo mesto. Na ovinku v Lešnici je zapeljal s ceste in treščil v jablano

Sopotnik Albert Cvetko z Otočca ima ranjeno glavo, škoda pa so ocenili na 2500 Ndin.

Brez izpita v tovarno čevljev

2. februarja zvečer se je z avtomobilom nemške registracije in brez izpita Justina Janko iz Zabe vasi z osebnim avtom peljal po Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Ko je hotela na Cesto herojev, je zapeljala na pločnik in trčila v stavbo INDUSTRIJE O-BUTVE. Škoda so ocenili na 800 Ndinarjev.

Prehiteval prehitevaločega

2. februarja je Mornčilo Pešič med vožnjo iz Ločne proti Novemu mestu z osebnim avtom prehiteval dva kolesarja, ko je za njim pripeljal avtomobilist Franc Les in ga začel prehitevati. Prehitevanje prehitevaločega se je končalo tako, da sta avtomobilista trčila in je škoda za okoli 120 Ndin.

Trčila sta za vozom

Bršlincan Jože Pemc se je 2. februarja z osebnim avtom peljal po Cesti komandanta Staneta. Ko je dohitel voz, je zavril. Avtomobilist Ludvik Rečko je vozil v prekratki varnostni razdalji in trčil v Pemcovo vozilo. Škoda so ocenili na 150 Ndin.

Nesrečno srečanje na križišču

1. februarja popoldne sta se na cestnem križišču v Straži zaletela tovornjaka, ki sta ju vozila Franc Zaletelj, iz GG in avtoprevoznik Slavko Turk iz Dol. Maharovca. Voznika sta pri srečanju vozila preveč po sredi ceste. Škoda je bilo za 4000 Ndin.

Kombi zaneslo pred osebni avto

31. januarja sta se med Podturnom in Poljanami zaletela kombi novomeške bolnišnice, ki ga je vozil Alojz Savšek, in osebni avto Novomeščana Franja Sveta. Med srečanjem je kombi zaneslo. Škoda je bila za 7000 Ndin.

Osebni avto zaneslo v tovornjak

Na poledeneli cesti na Potoku pri Gor. Straži je 31. januarja zjutraj zaneslo osebni avto, ki ga je vozil Anton Skrlj iz Novega mesta, v tovornjak ljubljanskih mlekar in voznikom Aleksandrom Erženom. Škoda je bilo za 3.500 Ndinarjev.

Tablice naj vozniki kar obdržijo

Na številna vprašanja, ali bo res treba z osebnih vozil sneti tablice z ljubljansko registracijo in namestiti nove z novomeško, so v ponedeljek na prometnem oddelku v Novem mestu odgovorili, da je menjava obvezna le za tiste lastnike avtomobilov, ki pridejo iz drugih registriranih območij. Za druge menjava registriranih tablic ni obvezna. Nove tablice dobi lastnik avtomobila tudi tedaj, če ima stare pokvarjene.

Izkoristila je gostoljubje

Jožefa Brajdič, stanujoča v Gozdu pri Zabjaku, ima 6 razredov osnovne šole in je zaposlena v tovarni Iskra, vseeno pa se ne more orestiti nekaterih navad svojega rodu. Zaradi manjših tatvin je bila že večkrat kaznovana, lani 22. oktobra pa se je vnovič pregrešila zoper tujo imovino.

Znanec Cvetko Hudorovac je obtoženko in njenega moža povabil v Novem mestu v Ribjo restavracijo na pelinkovec medtem pa je Brajdičeva gostitelju ukradla aktovko in usnjene rokavice.

Občinsko sodišče v Novem mestu je obtoženki prisodilo 4 mesece zapora.

P. M.

Na Vrhpolju je gorelo

V četrtek, 2. februarja okoli pol šeste ure zjutraj, je nenadoma izbruhnil požar na skednju Franca Zagorca z Gornjega Vrhpolja pri Senti Jerneju. Na požarišče

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 10. februarja — Dušan
Sobota, 11. februarja — Zvezdana
Nedelja, 12. februarja — Damjan
Ponedeljek, 13. februarja —
Katarina
Torek, 14. februarja — Valentin
Sreda, 15. februarja — Vesela
Četrtek, 16. februarja — Danilo

CESTITKE

Dobri in ljubljeni mami, tašči in noni Emi Lenassi iz Straže pri Novem mestu želijo za 70. rojstni dan še mnogo zdravih in zadovoljnih let hvaležni hčerki Jeliasja in Vlasti z možem ter vnuka Stefa in Andrea.

Ljubemu možu Jožetu Frlanu, ki služi vojaški rok v Vipavi, želi vse lepo za 25. rojstni dan in skorajše svidenje žena Danica in mama, sinček Igorček, pa mu pošilja veliko poljubčkov!

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, strica in starega očeta

MIROSLAVA MARJETIČA

posestnika iz Skočjana

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, ga obišli s cvetjem in z nami soobstovali. Zahvaljujemo se č. duhovščini, prostovoljni gasilski četi iz Skočjana ter vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Zalujoča družina Marjetič
Skočjan, 6. februarja 1967.

Ob nenadni in prerani smrti našega ljubelega moža in očeta

FRANCA BAŠLJA

iz Dol. Kamenc pri Novem mestu se zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali vence in cvetje ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivni podjetja KERAMIKA, župniku ter tov. direktorju KERAMIKE za besede ob zadnjem slovesu.

Zalujoči: žena Ani, sinčka Ladko in Franci, starši, bratje, sestre ter drugo sorodstvo.

Dol. Kamence, Kranj, Visoko, Zuzemberk, Soteska, Poreč, Trška gora, Breška vas, 5. februarja 1967.

PREKLIČI

Milutin Negode, Vrtača 17, Ljubljana, preklicujem besede, s katerimi sem osumil, da je izgnilo dragoceno darilo mojega pokojnega očeta, ter želim s tem Angelo Retelj iz Ljubljane, Kladez na 18.

Mimica Ašič, Jerič dol 14, Koprivnica, preklicujem neresnične podatke, ki sem jih objavila v Dolenjskem listu 22. decembra 1966 (zakaj ni vode na Gorici) ter se Antonu Habincu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

maliglas

PRODAM DOBRO OHRANJEN enosni traktor s kosilnico in plugom znamke »Agras«. L. Ornik, Otški vrh 53, p. Dravograd.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 10. FEBRUARJA: 8.05 Opera matineja, 9.40 Pojo tuji mladinski zbori, 10.35 Naš podlistek — G. R. Sindhi: Povedeni, 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Maček: Nevarna raznošitelj nekaterih škodljivcev, 12.40 Izgaja tuje pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turistične, 15.40 Mladinska oddaja, 17.05 Petkov simfonični koncert, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Veder z orkestrom Johnny Douglas, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 11. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.40 Iz albuma skladb za mladino, 10.40 Novost na knjižni polici, 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 12.10 »Pravkar priselov« 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Tone Zafornik: Rex traja po... 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert po željah poslušalcev, 15.20 Zabavni intermezzo, 17.05 Gremo v kino, 18.30 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

PRODAMO HISO v središču Novega mesta: tri stanovanja, veliki prostori za garažo ali karkoli obrtno dejavnost. Veliko dvorišče. Eno stanovanje lahko vseljivo. Informacije pri Francu Avscu, Novo mesto, Trdinova 4.

PRODAM 10 AROV vinograda s hramom v Smavru. Naslov v upravi lista (136/67).

PRODAM TRAVNIK, velik 75 arov, pri Smarjeti. Pojasnila dobite: Otočec 33 ob Krki.

PRODAM PO UGODNI CENI 8 ton sena in 3 tone slame. Drganec, Zbure 42, Smarjeta.

SKORAJ NOV električni stredilnik ugodno prodam. Smlhelska cesta šte. 33.

PRODAM KOMBINIRAN KOZOLEC s podom 11 x 10,50. Vse informacije dobite v Trči vasi 31, Novo mesto. Ogled prav tam.

PRODAM NOVO motorno žago »Stila«. Naslov v upravi lista (145/67).

PRODAM KUHINJSKO POHISTVO. Ogled vsak dan od 14.—16. ure. Nad mlino 24/II, pri Apostolovskih, Novo mesto.

PRODAM SLAMOREZNIČO, pogon možen tudi z motorjem. Naslov v upravi lista (148/67).

PRODAM OSEBNI AVTOMOBIL smoskvič, letnik 1965, odlično ohranjen, po zelo ugodni ceni. Josip Papež, Cesta na Dobravo šte. 12, Sevnica.

PRODAM KABINET stredilnik, malo rabljen, žensko kolo, rabljeno. Ragovska 4, Novo mesto.

PRODAM MOTORNO KOSILNICO »Avstro Rapid«, primerno tifti za hribovit teren. Križnan, Trboje 5, Kranj.

KUPIM HISO v Novem mestu. Naslov v upravi lista (137/67).

SPREJMEM poštno sostanovalko. Julijana Ozebek, Brod 44, p. Novo mesto.

UPOKOJENEC želi spoznati zdravo starejšo žensko, staro nad 50 let, vajeno kmečkega dela. Naslov v upravi lista (146/67).

V NEDELJO, 5. februarja, sem v Metliki izgubil ključje od avtomobila Fiat 750 (v stitju IMV) in prosim najditelja, da mi jih proti nagradi vrne na Dolenjski list.

STAREJSI ZAKONSKI PAR išče sobo v bližini Novega mesta. Za uslugo bi pazila na otroka. Naslov v upravi lista (142/67).

ISCEM PRIDNO in poštno dekle k štiričlanski družini. Inž. Pakiz, Vidmarjeva 8, Ljubljana.

POSTENEGA FANTA za delo na kmetiji iščem. Plača po dogovoru ter socialno zavarovanje. Ivana Pokorn, Zabnica 28 pri Kranju.

SPREJMEM OSEBO za pomoč v gospodinjstvu k dvema starejšima osebnima. Ponudbe pod »Možen obisk tečajar«.

VZAMEM PEKARJO v najem kjerkoli na promišljenem kraju. Alojz Cmak, Tržič 3, Struge na Dolenjskem.

PRODAM DETELJO, seno in otavo. Ivana Kosiček, Zuzemberk 35, Veliki vrh.

SOFER C, E kategorije, izučen strojni ključavnik, star 21 let, išče zaposlitev doma ali v tujini. Naslov v upravi lista (159/67).

PRODAM GUMI VOZ (16 col), elektromotor 5 1/2 KS in gume 16 col. Franc Tome, Vizmarje 46, p. Sentvid-Ljubljana.

ZDRAVILISCE ROGAŠKO SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMELJNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-158.

NEDELJA, 12. FEBRUARJA: — 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radjska igra za otroke — Franci Pintar: Pačke, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 11.00 Se pomnite, tovariši... Milan Čirk: Zima v Cicariji, 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 11.15 Pogovor s poslušalci, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Nedeljska reportaža, 14.00 Nedeljsko športno popoldne, 17.30 Radjska igra — Ingmar Bergman: Divje jagode, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Potujoča glasbena skrinja« 22.25 Mosaik jazz.

PONEDELJEK, 13. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.45 Cibanov svet, 10.35 Naš podlistek — T. Brixen: Poti: toč — I. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ciril Remic: Gozdarstvo — Transport lesa s kamioni 12.40 Pihalni godbi Paul Lavalle in Gomes Arriba, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Poje zbor »Slava Klavornu iz Maribora, 17.05 Operni koncert, 18.45 Družba in čas, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert komornega zboru RTV Ljubljana.

TOREK, 14. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.25 Janko Gregor: Vaška suita, 9.40 Iz glas-

KINIO

Brežice: 10. in 11. 2. ameriški barvni film »Topkapic«, 12. in 13. 2. angleški barvni film »Heroji telemarke«, 14. in 15. 2. nemški film »Policijska postaja«.

Crnomelj: 10. in 12. 2. angleški barvni film »Glavni mož«, 14. in 15. 2. českoslovaški film »Plavalna skina ljubezna«.

Kočevje—Jadran: 10. do 12. 2. ameriški barvni film »Elkspres polkovnika Ryan«, 13. in 14. 2. francoski film »Grom in pekela«, 15. in 16. 2. jugoslovanski film »Konjuh planina«.

Kostanjevica: 12. 2. ameriški barvni film »Nihalo groze«.

Metlika: 11. in 12. 2. ameriški film »Skrivnostna sosedas«, in španski barvni film »Pevec potepuha«, 15. in 16. 2. francoski film »Dekle v izlozbi«.

Mokronog: 11. in 12. 2. češki barvni film »Revolverš iz Arizone«.

Novo mesto — »Krkca«: 10. do 13. 2. ameriški barvni film »Tanka rdeča črta«, 14. in 15. 2. ameriški film »Senca zahoda«, 16. 2. brazilski film »Suha življenja«.

Novo mesto — DOM JLA: 9. do 12. 2. ameriški barvni film »Atake«, 13. do 15. 2. italijanski film »Obiska«.

Sporočamo žalostno vest, da je v četrtek, 2. februarja, nenadoma umrl član našega kolektiva in delavskega sveta

FRANC BAŠELJ

pečar

Na zadnji poti smo ga spremili v soboto, 4. februarja, iz hiše žalosti na pokopališče Karteljevo.

Kolektiv KERAMIKE,

tovarne keramičnih izdelkov, Nova mesto.

Ob bridki izgubi mojega dragega moža, našega očeta, starega očeta in strica

EVGENA MÜLLERJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti ter nam izrekli sožalja. Za poklonjene vence in cvetje vsem prisrčna hvala. Posebna zahvala vsem našim sosedom na Stražnem vrhu, ki so nam tako požrtvovalno pomagali v teh težkih dneh.

Zalujoča žena Terezija, družina Zupancič in drugo sorodstvo.

Stražni vrh — Ljubljana, 30. januarja 1967.

benih sol. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Ansambel Borisa Franka in trio Vitala Anačiča, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Bojan Vende: Primeri uspešnega napredka živinoreje v hribov, 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Iz jugoslovanske orkestralne glasbe, 15.40 V terek na svidenje, 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja... 18.50 Na mednarodnih krišpotjih, 19.00 Lahko noč, otroci, 20.00 Mali koncert zboru »Joža Vlahovič« iz Zagreba.

SREDA, 15. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.10 Lepe me lodije, 10.45 Človek in zdravje, 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Jugoslovanski pevci zabavnih melodij, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milena Lekšan: Osnovna pravila pri obrezovanju koščerjav, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Zabavni intermezzo, 17.05 Mladini sebi in vam, 18.15 Iz naših studiov, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Petindvajset minut s orkestrom Stan Kenton.

ČETRTEK, 16. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.25 »Alzaska folklorne«, 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Naši ansambli domačih napevov, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Spanring: Ugotovitve komisije za semenarstvo za leto 2000, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Priporočajo vam...

Ribnica: 11. in 12. 2. kubanski film »Jaz, Kuban«, 15. in 16. 2. italijansko-francoski barvni film »Mongolija«.

Sevnica: 11. in 12. 2. ameriški film »Gospodar Havajac«, 15. 2. ameriški film »Skrivnostni partner«.

Sodražica: 11. in 12. 2. ameriški barvni film »Človek z zlato pištolo«.

Sentjernej: 11. in 12. 2. italijanski barvni film »Rimske device«.

Trebnje: 11. in 12. 2. ameriški barvni glasbeni film »Ko zvonijo zvonovi«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Stangelj iz Girsčev — Milana, Marija Senica iz Straže — Tatjana, Zinka Hrovatič iz Skrijanč — Tatjana, Julka Robek iz Dol — Jožeta, Jelena Koren iz Zaloga — Marijana, Marija Stukelj iz Tribuč — Branka, Slavka Uzman iz Dolnje Težke vode — Renato, Klodilda Anžlovar iz Dolnjih Selc — Marijo, Dragica Brodarič iz Crnomlja — Vanjo, Marija Jeršin iz Dolnjih Praproč — Sonjo, Slavka Kure iz Loke — Matejko, Ančka Ferlič iz Stične — Ludvika; Nevenka Bebar iz Kanizariče — Bagdana, Rozalija Plut s Krvavejšega vrha — Jožeta, Jožica Božič iz Bralina — Igorja, Terezija Muihč iz Koroske vasi — Marinko, Darinka Sikonja iz Tribuč — Jožico, Ana Miklavčič iz Zapuž — Jožeta, Olga Može iz Gornjih Kamenc — Alojza, Ana Bakše iz Sentjerneja — Matejko, Marija Sladič iz Kija — Renato, Marija Zagar iz Jelševca — dečka, Marija Dolmovič s Pristave — dečka, Rozi Novak iz Družinske vasi — dečka, Franciška Rešetič iz Grobelj — dečka in Marjeta Pink z Broda — deklčo.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk
IZREDEN POPUST!
MONTAZA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS
VSE INFORMACIJE DOBITE PRI
BRACKO, NOVO MESTO
Ragovska 7; št. telefona 068-21-659
vsako soboto od 15. do 17. ure.
PEROTTI-EXPORT
S. FRANCESCO 41, TRST

Vaš pismonoša vas prosi

Vsak četrtek se srečamo in vedno ste veseli mojega obiska. Vsak četrtek Vaš razveselim tudi z novo številko domačega »DOLENJCA«, zdaj pa vi enkrat razveselite mene!

Prpravite tisoč starih dinarjev za polletno naročnino Dolenjskega lista, da bom lahko še danes obiskal kar največ starih in novih naročnikov! Mudi se mi naprej, zato me nikar ne zadržujte! Uprava lista nujno potrebuje denar za tiskarno in vse druge izdatke, meni pa se mudi k vašemu sosedu.

Hvala! Vaš pismonoša

DO 7. FEBRUARJA

3545 novih!

Od 2. do 7. februarja se je na naš tednik naročilo še 79 novih naročnikov. Jožica Kopinič iz Metliške BETI je poslala 5 naročnikov, Cvetko Križ iz Kočevja 6 naročnikov, Roman Gorenc iz Sentruperta spet 6 naročnikov, Marjan Kos iz novomeškega »Pionirja« 5 naročnikov, Tone Flaž iz »Mizarske zadruge« v Sevnici 3 naročnikov itd.

Sodelavci torej kar pridno nadaljujejo akcijo, v kateri smo od 20. 11. 1966 do 7. 2. 1967 zbrali že 3545 novih naročnikov!

Gospodinje, matere, žene in dekleta!

Od prihodnjega tedna naprej vsak četrtek v Dolenjskem listu za vas poseben koticček: kuharske bukvice za vsakdanjo rabo! Ne pozabite: od prihodnjega četrta dalje vsak teden majhno presenečenje izpod peresa belokranjskega kuma Boža Račiča! Zakaj ne bi jedli dobro in zdravo, če si lahko pripravimo okusno hrano tudi iz najbolj preprostih, domačih živil? Ne zamudite! Tudi za vas: KUHARŠKE BUKVICE ZA VSAKDANJO RABO!

Vsem računovodstvom!

Mnogo delovnih organizacij kljub opominom še vedno ni poravnalo zapadlih računov za objavljene razpise, oglase, objave in čestitke iz zadnjih tednov lanskega leta. Ker dolgujemo tiskarni v Ljubljani večje zneske za tisk. Dol. lista v januarju in februarju 1967 in ker moramo nujno poravnati tudi naše obveznosti do drugih dobaviteljev, ponovno prosimo vsa računovodstva delovnih organizacij, da takoj nakažejo vse zapadle račune.

Prav tako prosimo računovodstva vseh občinskih skupščin, da takoj virmirajo pogodbeni obrok za februar (in januar) 1967 za komunsko stran v Dol. listu.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačor, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jolica Tepper in Ivan Zorn (tehnični urednik: Marjan Moškon)

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 oar (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva jo vsaprej — Za inosebstvo 37,50 novih dinarjev (3.750 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 321-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani